

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ డిసెంబరు నెల 20-వ తేది శుక్ర వారము } సంచిక ౨౧౭
Vol. 17 } MADRAS, FRIDAY, 20th DECEMBER 1929. } No. 217
శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర మార్గశిరమాన బహుళ చవితి

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పల మాన్యును. బాధాపుష్కల
బాధను. పాదపునొప్పల బారదోలును.
పోట పోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
బాధల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
సలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పలకు
నంజీవివంటిది
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
జూసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బితో 1-కి రు. 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుంచదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు
109, ప్రభువోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

ఇండియా గవర్నమెంటు వారి
పోస్టు ఆఫీసు క్యాష్ సర్టిఫికేట్లు
యిపుడు రు 7-12-0 యిచ్చినవారికి 5 వత్సరములతరువాత
రు 10. యివ్వబడును.

అనగా 100 కి రు 5-4-0 వంతున కాంపౌండువడ్డీ దొరకును.
దీనిపైన ఆదాయముపన్ను చెల్లించ నవసరములేదు. చేరినవారికి ఒకవత్సరమైనపిమ్మట వడ్డీతో
నహారూపాయలు తిరిగి యిచ్చివేయబడును.

ఒక్కొక్కరు రు 10,000. లకు మించకుండ
సర్టిఫికేట్లను కొనవచ్చును

క్యాష్ సర్టిఫికేట్ పద్ధతి వలంబింపుడు. ప్రతిమాసమును కొంతదబ్బును నిలువచేసుకొనుడు.
1926 సం॥ ఏప్రిల్ 1 వ తేదిలోగా మీరు డ్యూకా సర్టిఫికేట్ను కొనియుండినయెడల, 5 వత్సరముల అనంతరము మీరు దానిని మార్చుకొను
లేదు. మరి 5 వత్సరములవరకు నుంచినచో రు 10. లకు బదులు రు 13. మీకు యివ్వబడును. ఈ లోపుగా రొక్కము కావలయునని కోర్కెవారికి వడ్డీతో
నహారూపాయలు తిరిగి యిచ్చివేయబడును. వివరములకు యేపొస్టుఆఫీసునందైనను అడిగి తెలుసుకొనవచ్చును.

ఆయుర్వేద వైద్యులకు

92

కొన్ని సదుపాయములు—ప్రసిద్ధ భస్మములు
తగ్గింపుపరలు—కొద్దికాలమువరకే

అధిక భస్మము (తత్ఫలము) తు 1 కి	2-4-0
అధిక భస్మము—నిశ్చలకం	1-4-0
కాంత భస్మము (అత్యుత్తమం, వారివరం)	1-12-0
లోహ భస్మము (100 పుండులు)	2-8-0
లోహభస్మము—వారివరం	1-8-0
మిఠుభస్మము—ఉయ్యలకు (వారివరం)	0-12-0
నింగభస్మము—అపువర్షము—మేహవ్యాధి	0-14-0
సీసభస్మము (అపువర్షము—శేష మైనది 60 పు.)	1-8-0
రైత్రాంధ్రభస్మము—రక్తకుడి—శేష మైనది 60 పు.	1-4-0
రజిలభస్మము—సక్త వస్తువునకు	2-8-0
తామ్ర భస్మము—మందులలో కలిపి వాడుటకు	1-4-0

చరిత్రాశ్రయం - (డి. సె. 3) నూజివీడు (క.)

ముప్పది సంవత్సరముల యుద్ధము

రక్తము, ఇనుములయొక్క ఆవశ్యకత

ముప్పది సంవత్సరములవరకు ఐర్లండ్ జెలాయి ద్వీపము, హిందూజాతములో రక్తములో ఇనుము లేక పోవుటచే కలిగియు నగమనకుపైగా బాధలు కలిగించు రక్తనంబంధములగు వ్యాధులకును నీర సన్నిధికిని యుద్ధము జరిగినది.

ఉష్ణజీవ జీవితమునందలి ప్రయోనము రక్తములోని ఇనుమును చాల భాగము హరించును. ఆరోగ్యముకు కావాడుకొనుటకు రక్తములో సులభముగా జీర్ణమగు రూపముతోనుండు ఇనుముగల ఐర్లండ్ జెలాయియున్నవద్దవచ్చుట నేమిచి దీనిని భర్తీ చేయుట అవసరము.

నాలుగురకములుగా ప్రతిచోటను విక్రయించబడుచున్నది. నెం. 1. బాతరకు, ముత్యమారులగు స్త్రీలకు. నెం. 2. వయస్సు వచ్చినవారికి. నెం. 3. (ఏ. పురుషులకు ప్రత్యేక బలవర్ధకము నెం. 3. విశేషబలవర్ధకము. 14 దినములకు సరిపడునది రూ. 1. 40 దినములకు సరిపోవునది రూ. 2-12-0. సడలెక నీసా నుపయోగించి వ్యాధితోయుద్ధము చేయుటకవసరమైన రక్తము, ఇనుములనుమీ శరీరమునకు లభింపజేయుదు.

మద్రాసులో సరకుగలవారు 32-1

మార్టిన్ అండ్ హార్నిస్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.

మాన శోధనానినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

ఇల సులభము! (హాస్యభర్తలు ప్రత్యేకము) సుధికము! శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి ప్రత్యేకముల కీమాత్రలు దివ్యావృణము, అజీర్ణము, అరుచి, అపులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిబాహుష్య, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, మిక్కిలు ప్రాణవ్యములు, శరీరస్థి, వ్రేళ్లు, అస్థులు మొదలగువానియందు కలిగిడి నొప్పులను పోగొట్టి మోమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవారినొప్పులను వెంటనే మాన్పును. ఇందు ఆనేక ఓషధులు చేరినవి. ఆవధముగల జీవధ మగుటచేతను వరమహారోగియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడియొదిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—

(92)

ఆయుర్వేద వైద్యునిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

ప్రకటన

(2046)

రోగులు స్వయముగ చచ్చిగాని, బాబుల ద్వారాగాని రోగులనుములను తెలుపును చేరినతో రోగస్వభావము పుచ్చుకొనవలసిన మందు, పద్ధతి, వైద్యులు వివరముగ పుచ్చియుగ వ్రాసి పంపబడును. (నెం)

డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

శ్రీమంతలేఖలు

గుంటూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

పోలీసు ఉద్యోగుల సమావేశము

గుంటూరు, డిసెంబరు 14:—11 తేదీన గుంటూరు మండలములోని పోలీసు ఉద్యోగుల సమావేశము జిల్లా నూపరిం తెండెంటుగారగు శ్రీ సంజీవి పిల్లేగారి యాజమాన్యమున కూడెను. శేరముల నస్యేపించుటలోని చాకడక్రమ, వారి విధానములగుర్తి విపులవర్చులు జరిగినటుల చెలియుచున్నది.

గుంటూరు రైల్వేస్టేషన్

గుంటూరు రైల్వే స్టేషన్లో చాల మార్పులు జరుగుచున్నవి. పెద్దబండికి ప్రత్యేకముగా నూపు పెట్టు నిర్మింపబడెను. వారానికి తయారయినది. 2వ జనీవరికి ప్రభుత్వము వారి ఇంజనీర్లకు చచ్చి రైలుపట్టాలను తనిఖీచేసిన తరువాత రైలుకు గవర్నరుగారు వచ్చి సమయమునకు టిక్కెట్టు యివ్వబడునని తెలియుచున్నది.

చెనాలి కాలవయొడ్డు

పెదరావూరునుండి తెనాలికివచ్చుచోలలో కాలవబిడ్డను మనుష్యులు నడచుటకు వీలులేకుండ ఆచు నివసించువారు కాలవకట్టలమీద బాపటముగా చేపల ఆరబోయుచున్నారు. జెడువాసనచే ముక్కులు బద్దలగుచున్నవి. పుర పాలక సంఘమువారు, పారిశుధ్యపు విషయమై యేమాత్రము జాగ్రత్త తీసికొనకపోవుట కడు విచారకరము.

శ్రీమంతు జిడి జోసరరి

కో-ఆయర్ వెంట్రుకలను కాంతివిహీనముగా మొలవకుండ చేయును. రు. 2. నపురొకత్వం నరముల బలహీనతకు నెక్కయి 142

తరుణము మించిపోకమునుపే మీ తలవెండ్రుకల గురించి తగ్గుశ్రద్ధ వహింపుడు.

వెండ్రుకలు దువ్వనతో ఉడివచ్చునంతవరకు ఆలసింపకుడు. వెండ్రుకలు చెడిపోవుటకు అది అంత్యదశ యని గ్రహింపుడు.

కామినియాటియల్ రిజిస్ట్రర్

ను నేటినుండియే వాడుటారంభింపుడు.

తలవెండ్రుకల బాధలన్నింటికి

దివ్యావృణము

వెండ్రుకలను కాంతివిహీనముగాను, చిట్టిపోవుట విడ నుగా నుండుటనుండి రక్షించి పట్టుకున్నపుడే, కుమ్మరిచక్కలనలె నిగనిగలాడించును. ఈగుంభపదధిని నేడే పరీక్షింపుడు. మీవెండ్రుకలెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్ల వనమును గలిగించు గవో మనింపుడు. కామినియాటియల్ మీవెండ్రుకలకు వెట్టు అధిక క్రమము గలగజేయునో గుర్తింపుడు. ప్రతివట్టుగములోను, వల్లలోను, దుకాణాదాడులందరివద్దను, వరిమగ్గదవ్వము లచ్చువారలందరివద్దను దొరకును. మీయొరీవర్తకులయొద్ద కొనవచ్చుడు, కామినియాటియల్ అని చూచి మరి కొనుడు.

కీసా 1-కి రు. 1-0-0; పొట్టికి 0-6-0. ప్రత్యేకం. పీసాలు 3-కి రు. 2-10-0; పొట్టికి అ 0-12-0.

ఓటో డిల్ బహు (రిజిస్టర్)

కొనుట ముతవకుడు.

మీరుజులమీదగాని, శేలు రుచాలమీదగాని రెండుముడు చుక్కలు అటోడిల్ బహు చిల్లిన వెంటనే విక్రీతి సునోహరమైనట్టి మల్లె, రైశీపుత్యల పరిమళములను, వెచ్చని నట్టినదగును. పెండ్లిసమయములందు బంధువులందరిని సంతోషపరచుటకు, అటోడిల్ బహు తప్ప మరెవరియ కావరాదు. నేడే ఒకనీసాను కొని, దాని అద్భుతపరిమళము లనుభవించుడు.

1 కొన్ను ఓటోడిల్ బహు	రు. 2-0-0
1 1/2 " "	" 1-4-0
1 దాచా " "	" 0-12-0

నమూనానీసా రెండవాల పోస్టు ప్లాంపులు పంపిన, పంపబడును.

సువాసన శార్దు 1-కి అణా 1

అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

వరీలి, శమ్సాముగ్గిగ మార్కెట్టు, బాంబాయి. నెం. 2.

ఏజన్సీ కాంగ్రెసు సంఘము

(ఒక విలేఖరి.)

ది 16-12-29 తేదీన జరిగిన ఏజన్సీ కాంగ్రెసు సంఘము ఈ దినపత్రికను ఆమోదించబడినది:-

(1) శ్రీయుత ఆంధ్ర కేసరి టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగారు సుమారు ఆరెనిమిదినాసములు స్వదేశము విడచి మలయా దీపము, మున్నగు ప్రదేశములందు దేశహితము కొరకు ప్రచారమునర్పి మాతృభూమికి తేమముగా జేరినందులకు వారి దేశస్థానిరతికి ఈ సభమువారి భవనంబుననున్నాడు.

(2) శ్రీయుత దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు బర్మాదేశమేగి బర్మా ఆంధ్రులలో అద్భుతముగ ప్రబోధము గావించి నూతనోత్సాహము, నూతనశక్తి బర్మా ఆంధ్రులందునను తదితర రాష్ట్రీయ రాంధ్రులందుననూ కలుగజేసివందుల కీసభవారు వారి నెంతయు కొనియాడుచున్నారు.

(3) ఈ నెలొఖరున లాహోరునందు జరుగబోవు కాంగ్రెసుకు ఇదమితముని సిఫార్సుచేయక ఈ సంఘమువారు గాంధీ మహాత్మునియందు విశ్వాసముంచినా రొసంగు సలహాలను పాటించుటకు భారతయువకులకు తదితర ముఖ్యనాయకులను ప్రార్థించుచున్నారను తీర్మాన మా మోదించబడినది.

(4) ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమున కెన్నుకొనుసానములలో ఏజన్సీ ప్రాంతములకు లోగడ ఒకసానమునేర్పర్చియు ప్రస్తుతం అది అమలునందుంచకపోవుట న్యాయముగాదనియు ఇక ముందై యిన ఏజన్సీకి ప్రత్యేకం ఒకసానమేర్పర్చవలసినదనియు ఆంధ్రరాష్ట్ర సంఘమును కోరుచున్నాడు.

(5) (ఎ) గవర్నరు మెంటువారు మద్యపాననిషేధన ప్రచారము కొరకు ప్రత్యేకమొక సంఘమేర్పర్చి వెల్లడితాలాకాలలో కొన్ని తాలూకాలందు సంపూర్ణ బహిష్కారము కొరకు ప్రయత్నము చేయుచున్నామని ప్రగల్భములుచెప్పుచు ఏజన్సీలో మద్యపానవిధానము నభివృద్ధిలో కొచ్చుకూర్చుట నాలోచించుటకుగాను కమిషనరుగారిని భద్రాచలంబరకుపంపి విప్లవారా తయారుచేయు దుకాణము లభివృద్ధి చేయుచున్నందుల కీసభవారెంతయు గర్హించుచున్నారు.

(6) ఏజన్సీలో మద్యపానాభివృద్ధికి గవర్నరు మెంటువారు విశేషకృషిచేయుచున్నారు. గావున వెంటనే ఆట్టి విధానమును ప్రజలకుబోధించి మద్యపాననిషేధప్రచారము చేయుటకుగాను రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు మద్యపాననిషేధసంఘము వారిని ఈ సభవారు కోరుచున్నాడు.

(7) లాహోరు కాంగ్రెసు ఆసంతరం మార్చి నెలొఖరులోవుగా పాఠవరం, భద్రాచలం, వెంకటాపురం తాలూకా ప్రజలను తాలూకామహాజన సభలు జరుపుటగాను ఈ సంఘమువారు పాపురించుచున్నాడు.

హెచ్చరిక

ఈమధ్య కొందరు మాత్రేకుమార్లులవంటి మాత్రులు తయారుచేసి చారిబట్టలకువేసికొని అమ్ముచున్నారు. ఆట్టిమాత్రులున్నంతమాత్రమున ఆవి వున్న బట్టలు మాచి అని ప్రజలకుపాఠ పాటు పడవట్టి. పెద్దాపురము కిక్కిపంచలు కొత్తపప్పుడు మామొక్క త్రేకు మాత్రులును, ఆ మాత్రులక్రింద మాకం పెనీ నీలును ఆబట్టలమీదవున్నా లేనా అట్లే పరిక్షచేసి చూచి ఉన్నయెడలమాత్రమే కొనవలెను. లేనియెడల కొనవద్దని వేరేచెప్ప నక్కరలేదు.

మావద్ద సిల్కలు ఖండువాలు ధోవతులు, మర్రింగులు, కోటింగులు, నారమడి (పాత్తు) పంచలు, చీరలు మొదలయినవి అన్నరంగులలోను, అన్ని నైజాలోను ఉన్నవి. సగిషి అంచుతోను, జరితోను, జరి లేకుండుగను, చీరలను, సవంతులను అన్ని తరగతువారికి ఉపయోగించుటకు చీరలు ఎగరాలు మామొద్ద దొరుకును. రూ 500/-ల రూపాయలవరకు ఖరీదుగల చీరలు తయారు చేయుచున్నాము.

కాంపిల్సు కొనుగోనికి ఉచితముగా పంపబడును.

ఇట్లు విన్నవించు,

ముప్పన సోమరాజు & వీరరాజు.

ప్రాప్రయిటర్సు, శ్రీ లక్ష్మీశిల్పి, ఫ్యాక్టరీ పెద్దాపురం తొలివిలాసము తవీలుగనున్నాడు. (తూర్పు గోదావరి జిల్లా.)

చౌద్రా వర్సిరితోటలు నేలం జరిక్కున

శివం అంటుమాడిచెట్టు, ఇల్లెర పుల్ల అంటుచెట్టు చుట్టూ రూ 75/-, మిమ, స్వదేశీ తక్కువ ఖాళిచెట్టులు, 24 దినుసులు పెనో రూ 25/-, 12 దినుసులు 15/-. కామంతి పూర్ణిమ ముదరాన పది 1 కి 1. కాల్వలూర ఇతాం.

Chandras Nursery, P. O. Salem Junction.

భిషగర్షణ పాశ్యపు వెంకటాచల వండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు తోకామయమార కన్సూరి మాత్రలు

ఈ మాత్రలలో ఆతేవరనవత్తు రవియు చేరలేదు. ఈమాత్రలు 1-2 న తాంబూలముతోగాని తిరిగిగాని త్రవ్వినను ఉపయోగించిరికిని ఎటువంటి కఠినతరావద్దమునె సుని జీర్ణ కరించి, నాశి పిత్తవృద్ధి నము మాకుటవలన కడుపుకానిలాగున దేహమును కాపాడును. పిల్లలు పెండలు చూపలివారి వగకు అందరి యాదము, ముఖగృహ, పడికెము, దస్త, గూరలు, శీతలముచే కాదులొగుట, కడుపువృద్ధి, కడుపునొప్పి, కక్కల యందు శోషి, అనారోగ్య కాలమందు తలనొప్పి, చలివ్యర్ధము, జ్వరము, పైన ఇష్టవృద్ధిలా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గుణవరునును. స్త్రీలు ప్రవచించినవాడు స్వామిమాగాడు (కనూరి కృతిగా) ఈమాత్రలు 4-5 న 2-3 తమలపాకుల నమది మింగవలెను. సాంక్రామికరోగులతో నందవలసినవారు, వినను 1-2 మాత్రలను కీరించిన ఆరోగ్యవృద్ధులకు లోడుడు. ఈమాత్రలనీసాలోగల అనుబంధప్రమాణ చూడుడు. కిరీమాత్రలు ౫౦ నీసా 1-2 4 అంతున త్రవ్వవలెను తలనొప్పి, పొన్నలూరముగా 5 నీసాలు రూ 1-2-0 12 నీసాలు రూ 2-0-0. 25 నీసాలు రూ 5-8-0.

సారస్వతానం:- మొదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞానశక్తికి విద్విజ్ఞేయును గావున, మొదడు రుక్మ లహరిలన గలిగియుండు సుప్రవృద్ధిని వేదవిధించి సరములకు చూచిరాడు. కృష్ణుని కలగజేయును. సంగీతాటకుల కలకవ్యర్ధమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చుచు పాడను పాడను వృత్తసూను నిర్మలము. అశోకకై న త్రిలవ త్రినదు. (వెత్తివేరు చాలా మెత్తగా వుండుటవలన) నూట్టడను వదువను కానిపిల్లలకు సంగీతకంబిది. 6 టాపెసుల నీసా 1-2 రూ 1-0-0. పొద్దులూరలు త్రవ్వకము.

శ్రీ సీతారామ పవై ద్యకాల మై నూరు.

ఏషియను ఇన్సూరెన్సుకంపెనీ, లిమిటెడ్

ప్రధాన కార్యస్థానం - బొంబాయి

1928 సం॥లో భీమా వ్యాపారము	రూ. 41,57,000
సంవత్సరాదాయము	" 5,16,395
లైపు ఫండు	" 12,50,113
అమలులోనున్న భీమాలు	" 1,00,00,000 కు వైగా
చెల్లించిన ట్రైము	" 8,00,000

ప్రకటించిన బోనసు రూ. 1000 కి రూ. 86 చొప్పున, ఏషియను కేట్లు బహు చౌక-పాలనీ వరకులు- సరసమైనవి-కార్యత అంగవై కల్గియున్న, పాలనీదారుల సంతకం, పాలనీలు, రద్దు కావండుటకు, తన భద్రములు మా పాలనీ లాసంగును.

ఆంధ్రదేశము నన్ని తావుల మంచపలుకుబడి, అనుభవము, సమర్థులగల ఏ జెంట్లు కావలెను మిగత వివరములకు యీ దిగువవారికి వ్రాయుడు. 104-1

బ్రాంచి మేనేజరు, గుంటూరు, విజయనగరం

ఇ. మెర్కు (జర్నల్)

మ క ర ధ్వ జ ము (బంగారముతో చేసినది)

"దాని ను పయోగించిన జరామృతము లుండవు"

తులము గొట్టము రూ 2. ర స శాస్త్రము. 137-1

ఇండియాకు సోల్ ఏజంట్లు: పోస్టుబాక్సు 10852

ఇండో-జర్నల్ ద్రగ్గు స్టోర్సు, కలకత్తా.

న ర న ము వృ థ మై న ది న మ క మై న ది

ఇప్పటి మోస్తరుప్రకారము బాగుగా లభ్యమయ్యెదవని ఇరుపవెట్టెలు ఈ దిగున తెలుపబడినవారివద్ద అమ్మకమునకు సిరముగా నున్నవి.

బొంబలు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో-ఆపరేటివ్ సంఘములు ముదిలగువాటికి సుఖార్థం చేయబడినవి.

పి. న శే శ మో ద లి యార్,
ఇనుపవెట్టెలు చేయువారు,
ప్రాప్రైటరు, 69, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
గతుకావన ఎంజినీర్లగు వచ్చు
జేర్సన్ ఆరమ్ బ్రాన్ ఛాండర్లు
అయితే ఎంచెనలు, మోచాదులు, మెషిన్లొగదుట, మొదలగు సవి రేఖచేయబడుచుండు సమర్థులవారు. కై మిల్లులు కామనిన

బెలంట్ల, పాప్టింగు, నట్టు, సరవముగా యివ్వబడును. సుచ్చరాయప్పి పిల్లి, పెద్దనాయకన్ పిల్లి, దుద్రాను. మెషినులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆర్డరు యిచ్చిన తయారుచేసి యివ్వబడును.

ఈ త్తరములు వ్రాసిన బదులు వ్రాయబడును. 68-2

విపరీత పరిస్థితులు ఆంధ్రరాష్ట్రమునందు ఉన్నప్పుడు
రాజమండ్రి కాలేజిని ఎత్తివేయవలెనని
ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవట
అరువది సంవత్సరముల క్రిందట పబ్లిక్ గోడావరీ తీర
మున స్థాపితమైన రాజమండ్రి కాలేజిని ఎత్తివేయించువలెనని
కొంతమంది పెద్దలు ప్రయత్నించుచున్నట్లు తెలియుచున్నదని
యు, అది విజయనగర్ అక్రమమనియు, శక్తికాది పండ్ల
డుజిల్లాలలో దొరతనమువారి ఆర్జున కాలేజీని నిర్మించుట, ఉత్తరాది పండ్ల
డుజిల్లాలలో దొరతనమువారి ఆర్జున కాలేజీని నిర్మించుట, అనంతపురం
లో కాక యింకా ఇంకా చాలా చోట్లనయినను దొర
తనమువారు ఆర్జున కాలేజీలను పెట్టుట న్యాయమనియు, ఆం
ధ్రులలో కట్టు లేకుండుటమాది యితరములు ఆంధ్ర సంస్థల అభి
వృద్ధికి ప్రోద్బుధమునైనవిగా ఆంధ్రరాష్ట్రమును సాక్షాత్తుకొని
ఆంధ్రులకష్టములు తీరవలయు కామాక్షమ్మగారు నువ్వీరి.
రాజమండ్రి, అనంతపురం కళాశాలల అభివృద్ధి కొరకేకాక
విశాఖపట్టణము, బెజవాడ పట్టణములలోనూ దొరతనమువారిని
ఆర్జున కాలేజీలను పెట్టవలసినదిగా ఆంధ్రులు కోరవలసియున్న
దనియు కామాక్షమ్మగారు తెల్పిరి. పిమ్మట రాజమండ్రి

కాలేజి బిల్డింగు తీర్మానమును వోటుపై పెట్టిరి. సభ్యురాండ్రు
తీర్మానమును ఏకగ్రీవముగా ఆంగీకరించిరి.
మూడవతీర్మానము:--ప్రొద్దుకోర్కెలు పూర్తిగా
రాజమండ్రి కాలేజీలో పెట్టవలెను
ఈ క్రింది తీర్మానమును శ్రీమతి కామరాజు సుందరమ్మ
గారు ఉపపాదించిరి:--తీర్మానము:--"రాజమండ్రిలోని
లోని ఆర్జున కాలేజీలో ప్రొద్దుకోర్కెలను సంబంధించిన అన్ని
కాబులలోను, (బ్రాంచిలలోను) విద్య గరవు తీర్మానములను
చేయవలసినదని యాభివారు దొరతనమువారిని ప్రార్థించుచు
న్నారు". ఈ తీర్మానము ఉపపాదించుచు కొంతమంది
మందువేయ అసలునాటికూడ ఈడిపట్లుగా ప్రొద్దుకోర్కె
లన్నిటిని పెట్టువలెయు, నూతన భవనములను కట్టవలెయు
రాజమండ్రిలోని ప్రొద్దుకోర్కెలను కొనుగోలుచు, అసలు రాజమం
డ్రి కాలేజీని యెత్తివేసి వేరొక పట్టణములో
నెలకొల్పుమని కొందరు బుద్ధిమంతులు ప్రయత్నించు చుండు
ట అక్రమమనియు పల్కిరి. రాజమండ్రి కాలేజిని ఎత్తివేయ
వలెనని వివరములు రాజమండ్రిలోని తప్పక వినిపించుచు
రి. రాజమండ్రి కాలేజీకి త్వరలో నూతన భవనములు నిర్మించి
అందు ప్రొద్దుకోర్కె లన్నిటిని దొరతనము వారు పెట్టుట
న్యాయమనిరి.

ఈ తీర్మానమును శ్రీమతి ఆదుర్తి భాస్కరమ్మ గారు
బలపఱచిరి. తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా సభ్యురాండ్రచే ఆమో
దింపబడెను.

ముగింపు

ఈపై తీర్మానములను చెన్నపురి గవర్నరుగారికిని, విద్యా
శాఖా మంత్రిగారికిని విద్యాశాఖా డైరెక్టరుగారికినికూడ పం
పుటకు సభ్యులు తీర్మానించిరి.
అంత వందనములతో సభ ముగిసెను.

సుదర్శిని నూతన వారపత్రిక

బెజవాడనుండి 'సుదర్శిని' అనుపేరుతో నొకనూతన
వారపత్రిక త్వరలో వెలువడనున్నదని తెలుపుటకెంతయు
సంతోషపడుచున్నది. ఈపత్రికారాజము రాజకీయ, మత, ఆర్థిక
సాంఘిక విషయములను గురించి చర్చించును. శ్రీయుత డాక్ట
రు కెవలెంక గుల్లికాష్టవరావుగారు సంపాదకులు. ఈపత్రికకు
స్వంత ముద్రకాలయమునూడ సమకూడినది. బహుశః ప్రమా
దము నామసంకల్పన వైత్ర పు 1 లు (సంవత్సరాది పండుగ,
రోజున ప్రథమ సంచిక వెలువడును.

స్వల్ప ధర కు మోటారు

---నుఖిముగ నడుచును!

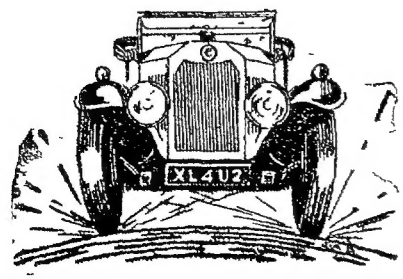
బాగుగ ఇంజన్ నడచినయెడల, కష్టము
తగ్గుటయే గాక, మంచి వద్దతిలో నుండు
టకు ఖర్చుగూడ తగ్గును. ఇంజన్ బాగుగ
నడవవలయునన్న, మంచిరకము అనగా
బాగుగ వడపోసిన వేక్ ఫీల్డ్ కాస్ట్రోల్
మోటారు ఆయిల్ నే ఉపయోగించవల
యును. కాస్ట్రోల్ చాలకాలము పనిచేయు
టయేగాక, బాగుగ జాతునట్లుచేసి, ఇంజన్
యొక్క వకాలము బాగుగ నుండగలదు.
మరియు ప్రపంచముంతటను గొప్పగొప్ప
మోటారు ఆనుభవదారు లందరును
మోటారునూనే లన్నిటిలో శ్రేష్టమైనదని
చెప్పియున్నారు.

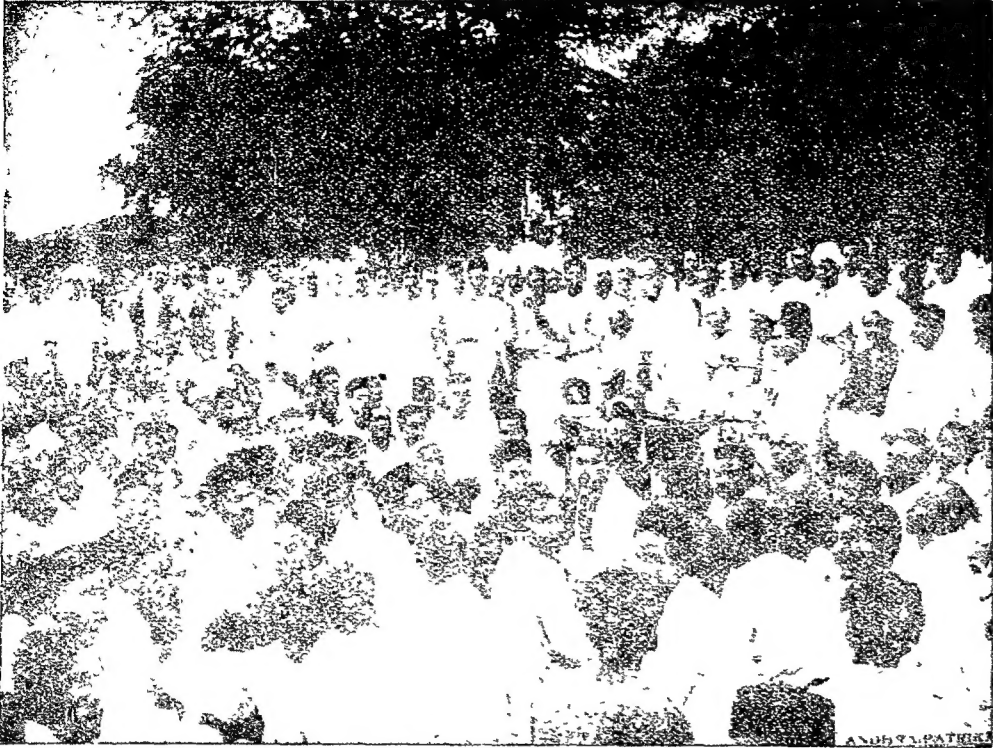

వేక్ ఫీల్డ్ కాస్ట్రోల్ మోటారు ఆయిల్

హిందూదేశముందు మోటారునూనే లమ్మువా రందరివద్దను,
సామాన్య మోటారునూనెల ధరలకే దొరకగలదు. కొను
గొట్టుడు ఎరువులేక ఆకు పచ్చనిరంగుల దబ్బాలోని దానినే
యడుగును. దీనికి ప్రత్యామ్నాయము లేదు.

సి. సి. వేక్ ఫీల్డ్ అండ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.,
బొంబాయి, కలకత్తా, ఢిల్లీ, మద్రాసు, రంపూర్ మొదలైనస్థలములు.

గిరిగారికి సన్మానము:—మదరాసు రైల్వే కార్మికులు కార్మికసంఘాధ్యక్షు లగు వి. వి. గిరి గారికి సన్మాన మొసంగిరి. గిరిగారు సభ్యులకు ఉపన్యసించుట. (పి. ఎన్. ఎ.)

సర్ కంకరనాయుడుగారు లయోలాకళాశాలలోని కేరళసమాజమునం దుపన్యసించుట. (వై. భా. బి.)

ఇండియాప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకసభ్యు లగు సర్ బి. యన్. మిత్రగారు చెన్నపురి చేరిరి. పుట్టలు ధేషనునొద్ద వీరికి అధికారులు కొందరు స్వాగత మొసంగిరి. (వై. భా. బి.)

భగవంతుడు ప్రజాస్వామ్యప్రభుత్వము

కాకినాడ బ్రహ్మామండరములో
సర్ వెంకటరత్నమునాయుడుగారి యుపన్యాసము

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఈనెల 14 వ తేదీ సాయంకాలమున కాకినాడ బ్రహ్మా మండరములో కాకినాడ అంతర్జాతీయసమితి యాజమాన్యమున జరిగిన బహిరంగసభలో సర్ వెంకటరత్నమునాయుడుగారు సుమారు 2 గంటలకాలము “భగవంతుడు, ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వము” అను విషయమును గురించి ఆంగ్లమున సుపన్యసించిరి.

ఉపన్యాసప్రారంభమున తనను గురించి ప్రశంస జేసిన అంతర్జాతీయసమితి సంయుక్తకార్యదర్శిని యగు శ్రీమతి కోకా కృష్ణమోహమ్మగారిని ఆశీర్వదించి, తాను ఒకగంట ఆలస్యముగావచ్చిన కారణమిందును తెనదికాదని వివరించిరి. అంతర్జాతీయసమితియొక్క ప్రధానోద్దేశము చూచినను, సభ జరుగుచున్న స్థలమును గురించినను, సమావేశమైన నిమిత్తము నాలో చించినను తాను సంప్రదించినందు డై మనోవికాసము జెందుచున్నా ననియు, “ఆకాశముక్రింద ఒకే కుటుంబము” అను సమితి యాదర్శవాక్యము తన యుపన్యాససారాంశ మగుచున్నదనియు, జాతివివక్ష లేకుండ అభిలషజలు సమావేశమై ప్రభువు నారాధించు యీ మండరము తన యుపన్యాసము స్ఫురించు ననియు “God and Democracy” అను శీర్షిక క్రింద దాక్షిణ్య క్రేష్ ఒక గ్రంథము ప్రచురించిన దానిని బట్టి తన యుద్దేశములు భావములు అందు సమన్వయింపబడుటచేత నేటి యుపన్యాసమునకు కూడ అట్టి పేరిడితి ననియు నాయుడుగారు నెలవిచ్చిరి. తరువాత యుపన్యాసము సంగ్రహముగా నీక్రింద తెలుపబడెను.

డిమోక్రసీ అమోఘ మైనమందు

ఈరోజులలో డిమోక్రసీ (ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వము) అను పదము విస్తారముగా ప్రచార మగుచున్నది. ప్రతినోటము, ముఖ్యముగా యువకులనుండి అత్యుత్సాహముతో నీమాట వెలువడుచున్నది. పూర్వము ఊహాదృశ్యకర మగు దేశములో ఎంతో దొరాడో అనుపదము సుచ్చరించిన యపరిమిత యుత్సాహము నేటికాలములో నీడిమోక్రసీ అనుమాటకు గలదు. మానవ యిక్కట్లులు, చెడుగు లన్నిటికిని అమోఘమైన మందుగా డిమోక్రసీ అనునది వాడబడుచున్నది.

సుమారు 20 సం॥ క్రిందట నేను ఎఫ్. ఏ. సీనియరు క్లాసులో పాఠములు చెప్పుచుండగా, ఆరోజులలో స్వరాజ్యావేశ మెక్కువగా నుంటుండినప్పుడు స్వరాజ్యవిషయము వచ్చినప్పుడు నేను మారుత్రోవ త్రొక్కి పెడచెరిని పెట్టుతానని విద్యార్థులు అనుకొనేవారు. అప్పుడు స్వరాజ్యము పదము ఎంతసంతోషము ఉపయోగింపడుచుండేదో యీరోజులలో డిమోక్రసీ అంతప్రియమైన పదమైనది. స్వరాజ్యమెట్లయ్యెనని నేను ఒక విద్యార్థిని ప్రశ్నిస్తే, బ్రిటిషు వాళ్లను అవతలికి తరిమేస్తాము. మనము కూర్చొని పరిపాలిస్తాము అని చెప్పినాడు. ఇప్పుడు డిమోక్రసీ అంటే అది ఆహాదకరమైన విషయమైనది.

డిమోక్రసీ అన నేమి?

వివిధమనుష్యులు భిన్నరీతులుగా దీనిని నిర్వచించిరి. ఆల్ఫ్రెడ్ డిక్షనరీ ప్రకారము, రాజ్యాధికారము ప్రజలందుండి ప్రజలే ప్రజాప్రతినిధులే, నేరుగా ఆయధికారమును చలాయించు ప్రభుత్వపద్ధతి డిమోక్రసీ అనబడుచున్నది. వీనిని సమచితభావముతో నర్థము చేయుదురు. ‘డిమోక్రసీ’ అనుమాట వాక్యర్యాసముతో బైరక అనుకవి అతని డయిరిలో వ్రాసికొన్నట్లు తెలుపబడెను. అంటేయేమి, అరిష్టోక్రసీ ఆఫ్ బ్లాగర్ డిస్సెంధనమదాంధుల రాజ్యాధికారము అని ఆయన అభిప్రాయము. విల్లెనుకవి భయంకరమైనదని చెప్పి యున్నాడు. (fierce democracy) మరి యొకరు (wild) కూరమైనదన్నారు. ఇట్టి అభిప్రాయములు చాల యిచ్చినవానినిబట్టి డిమోక్రసీలో జంతుభావము లున్నట్లు కనిపించును. నిజముగా డిమోక్రసీ మానవజాతి నుదరించునదనే అభిప్రాయమే! అయితే, కూరమైనది, భయంకరమైనది అని విశేషించి స్పష్టముగా చెప్పరాదు. అట్టి యూహలకు కొంత సంబంధ ముండియుండవచ్చును.

ఇంక డిమోక్రసీ ఉద్దేశ మేమో; ఇటలీ దేశభక్తుడును నవీన ఇటలీ నిర్మాతకర్తలలో నొకరును అగు మాక్సిమ్మి యిట్లు నిర్వచించెను. అందరి వాంఛి, అభివృద్ధి అయినది. డిమోక్రసీ కాబట్టి అందడను మంచివారు బుద్ధిమంతులు అయిన వీరి నాయకత్వమున నుండురన్నమాట. అట్లయినచో, కూరత్వము భయము అను నభిప్రాయములకు తావులేదు.

ఎవరైనా అను అమెరికా విద్యార్థుడు "మతబద్ధులై స్వీయాధారై, ధీరులై, మృదు స్వభావులై యున్నవారను, విధిక్రమమునకు విశ్వాసకరమైన విధేయులును, మానవ ప్రేమానిరతులును, అన్యోన్య విశ్వాసపరులును జీవితముయొక్క పరమార్థశ్రమగలవారను, మానవజాతి యందే శ్రమలకును అవశ్యకములకు స్వకీయమైన బహిరంగమైన శ్రద్ధా భక్తులను సమన్వయించువారను కలిసిన మహాహుళము డిమోక్రసీ, నేటి యువనాగ్యవనియముయొక్క నిత్యవనిమిదిగా గని పించును.

డిమోక్రసీలో భగవంతు డున్నాడా అనునది మొదటి ప్రశ్న. సోవియట్ రషియా లేదు అని చెప్పెను. మనదేశములో గాండ్రు, దేవుడు మతము. దీనిని అంతపాటింపనక్కర లేదను వారు కొందరు కలరు. మానవాభివృద్ధికి రాజకీయవిషయములే ప్రధానము గావించుదురు. మానవాభివృద్ధికిని మానవసౌఖ్యము నకును మతము నిజముగా ఎక్కువ అంశముగా నున్నదందురు. కొందరిలో చాలమందికి అదే యభిప్రాయము. చాలమంది యభిప్రాయమేమనగా, రాజకీయమును మతమును విడదీసి వేరుగా ఉంచుదామందురు. రాజకీయము మతము నాక్రమించ రాదందురు. అట్లు చేయబోలే దానిఫలితములు లెక్కలేని శత్రువుల బుట్టించును. అందుకనే ఒక గ్రంథకర్త మనుష్యుడంటే కుదుర్చరానివ్యాధి అందురు. కాబట్టి యిట్టిసహజభావాలలో ఒకటి కుదుర్చలేనిది. ఇంకను వివరములకు వెళ్లకుండా చూచి నట్లయితే మొత్తమొద మత మనేది మానవునికి సంకల అగు చున్నది. అందుచేతనే దానిని తప్పించుకొనలేదని డాక్టరు ఫ్రాన్సిస్ క్రేక్ తెలియజేసినాడు.

కాబట్టి మతమునది డిమోక్రసీలో రెండవదైనది నిశ్చయముగా సర్వసరితరముగల సమస్య. ఇదే ప్రధానమైనది. డిమోక్రసీ పెరుగుటకు ముందుగా ప్రధానావశ్యకమై తప్పని సరియైనది భగవంతుడు, భగవంతునియందు విశ్వాసము మానవ సోదరత్వమునకు మహా తగ్గవుప్రమైన ప్రాప్త్యాదిచ్చునది. కాబట్టి డిమోక్రసీ తత్త్వము ప్రచారము చేయుటలో ఈ యభిప్రాయము మనస్సుల కెక్కువలెను.

డిమోక్రసీలో భగవంతుడు అంటే యేమి? డిమోక్రసీలో దేవుని ఎట్లు భావించుట? నిశ్చయముగా ఇది ఉద్దేశావేశముల ప్రతికూల్ప భావము. ఏమనగా 'భగవంతుడు' ప్రధమ సేవకుడు అని డాక్టరు క్రేక్ చెప్పినాడు. కాబట్టి లోకరక్షకుడు కాబట్టి ప్రధానడిమోక్రేటు (ప్రజాస్వామ్యపరిపాలనాపరుడు) [God is the First Servant and therefore the Saviour of the world and hence, He is the chief Democrat] డాక్టరు క్రేనుపురకములో నున్న భావము, 'నేడు మనము చెప్పుకొన విలసినిదియు ఒకటే. డిమోక్రసీ వృద్ధిపొందినకొలదిని సంస్కరణయగు దేవుని నుండి సేవకుడు అగు దేవుడు అను భావమునకు దేవుడంటే భావము మనలో మారును. (As Democracy advances, our idia of God should so to speak radically shift from God the Reformer to God the Servant) భగవంతుడు ప్రపంచ సేవకుడు! నిఖిలసేవకుడు! అంటేయేమి? ఇల్లు ఉంటే సేవకుడు. ఇల్లు కుటుంబము లేనిదే సేవకు డుండదుగా! మానవకోటియే యితనికి కుటుంబము. దానికి సేవకుడ. నిద్ర ఎరుగనిసేవకుడు. ఎప్పుడును ఆప్రమత్తతో కాచి రక్షించువాడు. ప్రతి జీవిమందిరముననుండి సేవించువాడు. మనము నిద్రబోవుచున్నప్పుడును హృదయము పంప్ చేయించును. శ్వాసతిత్తిని పూరించుచు విడిపించుచుండును, విరామము లేదు. విశ్రాంతిలేదు. నిద్రలేదు. ఆదయామయమైన సేవకుడైన భగవంతునకు కాకినాడలో దేశీయమహాజనసభ జరిగినపుడు బొంబాయివాసులైన విల్లింకరుగారును ఆయనభార్యయును వచ్చి చెంబునే వెళ్లబోవుచున్నప్పుడు, "ఏమి, కొంత విశ్రాంతి, పనికి సెలవు తీసికొనరాదా?" అని విల్లింకరు భార్యను అడిగితే, పిల్లలకల్లికి సెలవు దినము లేదన్నది. అదేరీతిగా ఈ భగవన్నాతకు సెలవులేదు. తీసికొనదు. సదా సేవయే సెలవుదినమనగా అలసట. (Fatigue) పనితో నుండును. కాని యీ భృత్యుడైనభగవంతుని కార్యము అనికి ప్రీయమైనది. ఈ యొక్కొక్క మందిరమునకేగాక బాహ్యమునను పెక్కుతెరంగుల పనిచేయును. రక్షకుడై యున్నాడు. కాబట్టి భృత్యుడయిన దేవుడు డిమోక్రసీకి దేవుడు. సృష్టికి దేవుడు మానవసృష్టి, స్వభావమునకు దేవుడు అద్భుతముగా మాయమగుచుండును. అతనికి స్థాన మక్కరలేదు. గౌరవించినారా అనునది లేదు. లోకపరిణామము వెనుకదాగుకొని యుండును. అది తెలిసికొనలేక గ్రుడ్డివానివలె తిరుగులాడుదుము. అంతను నడిపించుచున్నాడని, చేయించుచున్నాడని అతనికి లొంగియున్నామని గుర్తించకుండా నున్నాము. కాబట్టి ప్రజాస్వామ్యప్రభుత్వముయొక్క భగవంతుడు సేవకు డయిన భగవంతుడు. అందుచేత ఆయన మానవజాతికి కృషిచేయును. మానవజాతిని రక్షించును. అధికారము చలాయించుచున్నాడని అర్థములోగాదు. సేవచేయుచున్న భగవంతుడు రక్షించుచున్న భగవంతుడయినాడు. అందునబట్టి ప్రప్రథమ డిమోక్రేటు, కాబట్టి డిమోక్రసీలో నమృతమున్నవార లందరును అట్టి సుస్వభావ

ములతో మెలంగవలసియున్నది. ఎని రయితే నేవలో ఆనందము నుగండుతో వారే నిజమైన డిమోక్రేటు గనక సేవలో మానకు రక్షణమున్నది. అందుచేతనే ఆరాధనయు పనియు (వర్షిష్ అండు వర్క్) పరస్పరసంబంధము గలిగియుండును అదియే డిమోక్రసీలోగూడ గలదు. ఆరాధనయు, పనియు ఒకే అన్నియొక్క భాగములని డాక్టరు క్రేక్ అన్నాడు.

కావున మంచిపాపమైన, శక్తిమంతుడైన డిమోక్రసీ అనునది ప్రభుని (భగవంతుని) నారాధించు ఉపకరణములు చేపట్టుటయే. ఆయన ను మానవకోటియొక్క మహాభక్తునిగా భావించి సేవయాలమును సెల దారాదించునో అట్టివాడు సమర్థుడైన డిమోక్రేటు అగును. డిమోక్రసీ ఉద్దేశ మేమి? మనుజుని యవివేకమునల్ల నైతేనేమి పెంకెనమునల్ల నైతేనేమిచిరకాలము నుండి సలప్రాప్తమై సంసారములో వాడుకొనియున్న అసహజ భేదములు (ఆర్టిఫిషిల్ డిస్టింక్షన్స్) సుపూర్ణముగా లోపింపజేయుటయే డిమోక్రసీ యుద్దేశము. మానవునిచే సృష్టితమైన సంసారములో స్థాపితమైన కల్పితగోడలు తేకుండజేయుటయే డిమోక్రసీయొక్క పని. సంసారములో పెద్దలు, చిన్నలు ఉండురు. ఈ పెద్దలు, సలహాదారులు, పిన్నలువాటిని ఆచరించువారు. సంసారముయొక్క పునాది పరస్పరసహాయము, పరస్పరప్రేమ, ఒకరికొకరు సమన్వయించుకొనుట. బట్టి డిమోక్రసీలో ఇది గుర్తించవలసియున్నది. ఎంతవరకైతే సేవ పనిచేయుటకు పూనుకొందునో అంతవరకుమాత్రమే నాకు డిమోక్రసీలో సమచితస్థానము గలదు. నీ వాటాకు నీ హద్దుకు మించి నీవు తీర్చిదిద్దరాదు. ఆయివిలో స్వల్పమైనను వెనుదిరుగుండ నుండవలెను. కావున నిజమైన డిమోక్రసీలో ఆరాధనము, పనియు తోడైవెళ్లును. ఎంతవరకైతే ఆరాధనయుక్తమైనపనికళ్యాణాభివృద్ధుల కొట్టులో పడునో అంతవరకు నిజమైన డిమోక్రసీలో పాదులమై యుండుదుము.

డిమోక్రసీయొక్క స్వభావములు

డిమోక్రసీయొక్క ప్రధానలక్షణము ఏమనిన విద్యుదాద తమ భక్తిశ్రద్ధలను కేంద్రీకరింపజేయుట. విద్యులేని ప్రవాహావృష్టి ప్రభుత్వము వట్టి శూన్యావృష్టు - అని డాక్టరు క్రేక్ అన్నాడు. ఒకప్పుడు లండనుపైయున్న లిబరరీ సెన్సిమెంటులో విద్యుత్కేవలపుట ప్రజాస్వామ్యప్రభుత్వమునకు మిక్కిలి భయోత్పాతమైనది. అని వ్రాయబడెను. డిమోక్రసీలో నిత్యజీవనముయొక్క ప్రధానకేర ఎడతెగని విద్యాప్రబోధము ఇప్పుడు కనిపిస్తున్నట్లుగానే ఎక్కడైతే పాఠశాలకన్న పోలీసమీద ఎక్కువద్రవ్యము వ్యయపడుచున్నదో అచ్చటి నాగరికత మిగులమిగుల నీచైఖరి గలిగినది ఆ నాగరికత మిక్కిలి తక్కువదృష్టాంత మునున్నది.

[It is very a very poor type of Civilization where as it happens to-day more money is spent on the Police than on Schools. That is a very poor specimen of Civilization]

విద్యనిచ్చుటకున సేమి. మూడు ఆర్ లు (వాచకము, వ్రాత, గణితము) నేర్పబడుచుండు. వానితో మామూ అర్జులము కళలను) బోధింపవలసియున్నది. అనగా, నిర్వహించుట, ఆశించుట, ఆదరించుట లేక గౌరవించుట. విశ్వాసము గలిగియుండుట - ఎందు? మిక్కిలి ఆధిక్యమైన విద్యాపదార్థము నందు. కార్తెయిలు చెప్పినట్లుగా, అన్యాయమైనదంతయు శాశ్వతశ్రేణువైన వాని ప్రభుత్వములో ఈ ప్రపంచ మున్నదని నమ్మును. సత్యము నిలబడవలెను. అంటే కాదు. తనలో విశ్వాసముండవలెను. ఘనమైన, జ్ఞానాంతమైన ఉద్దేశములకై ప్రపంచపరిపాలనము అను దానిలో మనకు విశ్వాసముండవలెను.

రెండునది ఆశించుట, భవదీయపృథమములో చల్లారని జ్యోతిని ఆశించుట. మంచిని ఆశించుట అందరి గమ్యస్థానమును. ఈమంచియెదుట చెడుగంతయు కళావిహీనమై అమృత్యుము కావలెను, కనిపించే ఆత అంతయు, చైవసంబంధముగా మారి పోవును.

మాడనది భక్తితోజూచుట. లేక గౌరవించుచు (లీవ రెస్పెక్టు) నిజముగా తిగినది. నిజముగా సంపూర్ణకరమైనది. నిజముగా అందమైనది. దానిని భక్తియుక్తముగాజూచుట గౌరవించుట. లియోక్రెస్టును శిష్యులను వెళ్లించుడగా, ఒక కశీబరము వివ్యామై దుర్వాసన గలిగియుండిన దానిని జూచునదికి శిష్యులు నింద్యదృష్టితో వెలవించుకొనిరనియ్యగాని క్రీస్తు ఆత్మప్రియముగా చూచినట్లును, అదంతయు ముక్త్యులవలె నున్నట్లును చెప్పినట్లు ఒక యితహాసముగలదు. అందుచేత వివ్యామహనది యుండదు. అట్టి దానిని క్రీతిపూర్వకముగా, భక్తిపూర్వకముగా, జూచుట యనునది విద్యుత్తో కొకభాగ మును.

కాబట్టి నిజమైన డిమోక్రసీలో సర్వజనులకును యిట్టి విద్యాప్రబోధ ముండును నిజమైన డిమోక్రసీకి యిది ప్రధాన

సమస్యయేగాని. ఒకరు అన్నాడు "సవినవిద్య అనగా ఆరాజకమున్న పోలీసున్ను" (Modern education is anarchy plus the Police) కాని డిమోక్రసీ నాగరికత పోలీసుతోడి ఆరాజకము కాదు. కాని, పోలీసులేని ప్రభుత్వము అగుచు (The civilization of democracy will be not anarchy plus the Police but Government minus Police) స్వపరిపాలనమున్నది. కాలక్రమేణా పొందు తర్ఫీతులో మాత్రమే సాధ్యమగును. ఫాన్ అనేకవిచెప్పినట్లు, ప్రతి కళకు ప్రతి పరిపూర్ణత్వమునకు కొంత తర్ఫీతుకావలెను. కానిఒక దానికి తప్ప-అది చివరైనప్పటికి ఈప్రపంచములో విచుర్యకు లంగా నుండుటకు గాదు మనము మనుట. చూచి ఆనందించువారగుటకు ఒకరు చెప్పినట్లు, మిక్కిలి తెలివైన విచుర్యన మేమునన ఆనందించుట. ఈ ఆనందించే స్వభావము మూలమున జీవితము నకు నూతనకళ అబ్బుటయే గాక జీవితమున రుచికరముగా, ప్రీతిగా, ఘనముగా, నిర్మలముగా నుండును. ఇట్టి విద్యయే నిజమైన డిమోక్రసీలో యివ్వబడును. అట్లు చేసినచో, ప్రతి చోటను పౌరశాల లుండుటయే గాక ఎక్కడను జెయిట్లు ఉండవు.

జెలు అంటేఏమి? శేరస్థునకు లోకమునకుగల సంబంధ ఫలితము. నిజమైన, బాగా అభివృద్ధిజెందిన, సరిగా పరిపాలన జరుగుచున్నా డిమోక్రసీలో జైళ్లకుబదులుగారి ఫర్రెటరీలు నడత నుద్దమ సంస్థ లుండును. పూర్వము లూనటికి అస్సైలమ్స్ (పిచ్చి వారిగృహములు) అనే వానిని యిప్పుడు మెంటల్ హాస్పిటల్స్ అనుచున్నాడు. ఏమనిన మానవస్వభావమునకు కంకమని. అట్లే డిమోక్రసీ వచ్చున పప్పటికి జైళ్లు మోరల్ హాస్పిటల్స్ అనబడును. శేరస్థుని క్రిమిల్ అనకుండా మోరల్ ట్రైరెంటు (నీతిబాహుళ్యము) అందురు. కాబట్టి డిమోక్రసీ చేయుపని, శరీరమును బాగుచేయుట, రక్షించుట యిదియే గాక మానవత్వమునైతిక స్వభావమును బాగుచేయును, కాపాడును. డిమోక్రసీలో సోదరత్వ మేర్పడును. ప్రస్తుతములో వర్తక సరిగి చూచినట్లయిన నమృతము లేకపోవుట, మోసము చేయు యత్నము కనిపించును. రస్కిక్ చెప్పినట్లుగా, ఆదర్శపూర్వక మగు ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వమును (common wealth) విచారించుచో వర్తక వ్యాపారమునకు వర్తకు లుండురు. ఆరెపనివీలైనంత అధిక లాభముల దీయుటగాదు. కాని నమృతమైన పదార్థముల చెప్పి చాకగా అమ్ముట. లోకములోని పదార్థముల సమీకరణజేయు నావిధి అనే భావములో వ్యాపారము జరుగునుగాని లాభములకుగాదు. ఇంకను అనేక సంగతులలో డిమోక్రసీ తత్వ మిట్లుండును. ఇదియంతయు యింకను చెప్ప బ్రయత్నించుట మిగు విషుగు చెందించువాడ నగుదును. ఇంక ఒక్క ముఖ్య భాగ మేమనిన డిమోక్రసీలోని మతిము. అమితము వివిధశాఖలు, భేదములు ఆచరణలు కలవి కాదు. అనుభవముతోగూడి నదై యుండును. కర్మలు గలిగినదిగాక పత్యధర్మమును పురస్కరించుకొని యుండును. డిమోక్రసీలో మిక్కిలి ఘనతజెందిన దంతయు నుండును. రాజకీయము, వర్తకముమాత్రమే. మనుష్యుని ప్రీయమైన యుద్దేశములుగా నుండవు. ప్రతి యువయోగ కరమైన నృత్తి, మందరమైన ప్రతి కళలను ఆత్మగృహీతమైన హేతుసారమున ప్రేమ గాఢముగా చూపుట, మతము యొక్క గొప్ప ఆనందము యివియన్నియు ఆసంస్థలలో నిమిషియుండును. అందుచే మానవజాతికి మంచిదృష్టాంతముల సమకూర్చునై యున్నది.

అంతర్జాతీయ సమితి అత్యుక్తుడు శ్రీమన్ శ్రీనివాస అయ్యంగారు (జిల్లారుపసబు) వాయుడుగారి మహాపవనాగ్రాసమును ప్రశంసించుచు ఇతరులకు తనస్థితిని సంబంధపరచి, యుక్తముగా ఆవ్యయించి చేయు పరిపాలనము డిమోక్రసీ అన్నచో బలముగల జాకుం తక్కినవారిని నీచముగా చూచుట త్రోసివేయ జూచుట, తక్కువస్థితిలో నుంచుట యివి డిమోక్రసీ నాగరికత లక్షణముగాదనియు యింకను మరి కొంత విపులీకరించి నందవ సమర్పములుచేసిరి.

దంత చూర్ణము
శబ్ద 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0
ఈ దంత చూర్ణముతో పండ్లుతో ములలన చినుట్లుగట్టి గుండ్లు, చిగుళ్లనుండి రక్తముకావలెను. నోయిగార్గడము లేక యుండును. పండ్లు సుత్తునలవలె తెల్లగా మండును.
వెల్లూరు ప్రెస్ లిమిటెడ్

మదరాసు వ్యవసాయ ప్రకటనము

క్రిమికాస్త్రశాఖ ప్రెజులకు బూజు తెగులచే కలిగి వ్యాధులకు సంబంధించినది. తెగులుకు కారణము దానిని పరిశోధించుకొనుట అరిగినకాలముందు మొదట యజనము, భద్రవారి దాని తీవ్రతగ్రయు, అది వివిధపరిస్థితులలో పెట్టు పరిణమించునదియు నివారముగా పరిశీలించి చూడబడును. ఎర్రజనగా రుది యుద్ధే మేనునగా, రైతులకు ప్రదర్శించి పిల్లనట్టి నివారణ పద్ధతులగాని చికిత్సగాని చూచించుటయే. నిజమైన రైతుకు వచ్చే వ్యాధుల విషయములో సహజముగా యెక్కువ శ్రద్ధ తీసుకొనబడుచున్నది.

వరికి చికిత్స మొదలుపెట్టు తెగులకు ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసికొనబడినది. కొన్ని రకములు ముఖ్యముగా బి. యి. 2-24, కొమ్మలూరూరు 1 నంబరు, కొమ్మలూరూరు 4 నంబరు రకములు యీ తెగులకు యోగ్యము లాంగనని, కనుగొనబడినవి. అందుచే యీ రకములతో యితర రకములను మిశ్రమంబుగా కలిపి యొక క్రొత్తరకమును తీయవలయునని తెలుచుచున్నాము. వరి కాస్త్రశాఖచే యీ విషయములో పనిచేయుచున్నది. కొంతకాలము పట్టుకొనుట. కాని అప్పుడే కొన్ని చిక్కిన పరిస్థితులు తేలివని.

చెరువుకు తగిన మచ్చ తెగులు విషయములలో మాత్రం ఈ తెగులకు లాంగని కొన్ని రకములు కనుగొనబడుటయే గాక తెగులు లేని గడ్డలందు బాగ్గుగా యేరి దవ్వలను నాటుటచే ఆచరణయైన నివారణపద్ధతియొకటి కనుగొనబడెను. ఈవిధముగా సర్కారు పరిశోధన స్థానములందు యీ తెగులు తీసివేయబడినవి. ఈ పద్ధతి రైతులకు చూపించబడుచున్నది.

శేరునెగకు తగిన కొరివి తెగులు భూమికి సున్నము వేయుటవల్ల సున్నము లోతుగా దున్నుట వల్ల సున్నము కొంతవరకైన ఆవచ్యము. ఈ పద్ధతులు చెప్పబడుచున్నవి.

కొబ్బరి మెత్తు కుట్టు తెగులుకు సుఖవైనమందేటుంపే యొత్తు చుట్టు వుండే జీబు డిప్టును నిదులుచేస్తే మెత్తు బయటికి వచ్చి గాలి వెలుతురు తగులును. అయితే తెగులను లేతలో కనిపెట్టుట ముఖ్యము.

కొద్దిపాటి వ్యాధులు యెన్నియో పరిశీలించబడినవి. ఈసంవత్సరములో తెగులు రగిలిన 61 వస్తువులు పంపబడినవి. వాటిని పరిశీలించి వీలయిన వాటికెల్ల తగు సలహా యివ్వబడెను.

(ఎ) గంగవల్లిలో మామిడిచెట్లకు తగిన తేనెనుంచునకు మందు చల్లుట. (బి) కిలియూరులో నారింజచెట్లకు తగిన తేనెనుంచునకు మందు చల్లుట. (సి) పెనుకొండలో ద్రాక్షలకు తగిన తేనెనుంచునకు మందుచల్లుట. (డి) నరసపేటలో కొబ్బరిమట్టు మెత్తు కుట్టులలో జరిపిన చికిత్సలు. (ఇ) నర్సాపురం, కిల్లి పాడనూరులలో కొబ్బరి లక్కపురుగు తెగులలో జరిపిన చికిత్సలు. (1) మెకెలు పట్టిలో ద్రాక్ష చెట్లకు పత్తెక్రొవ్వు తెగులకు సున్నపు గంధకము ద్రావకము చల్లుట. ఈ ప్రదర్శనము లలో యేమి చేయవలసినది, యెట్లు చేయవలసినది రైతులకు చూపబడెను.

గోదావరి జిల్లాలో పసుపు ప్రైవటుండ్లవచ్చేడి ఫలితము చూచి దానిని ప్రైవటుండ్ల విధానమును గుంటూరు జిల్లా తెనాలి తాలూకాలో పండుచున్న పసుపు పంటకున్న దానిని వారు ప్రైవటుండ్ల విధానమునకును చాల వ్యత్యాసముగలదు. గోదావరి జిల్లాలో రెండు మొదలు నాల్గుపుట్ల తేనెగారయిన పసుపుపండే భూములలో తెనాలి తాలూకాలో యెనిమిది మొదలు పన్నెండుపుట్ల పసుపుపంట తేలుచున్నది.

ఈక్రింద సుదహరించిన ముఖ్యమైన పాఠములను గోదావరి జిల్లా రైతులు తెనాలి తాలూకా రైతులను చూచి నేర్చుకొనవలసియున్నది.

యెరువులు వేయుట. — గోదావరి జిల్లా రైతులు దీనిని పూర్తిగా ఆశ్రయ చేయుచున్నారు. తెనాలి తాలూకా రైతులు పసుపులను పొలములలో కట్టివేయుటయేగాక విశేషముగా గెత్తమునగూడ బోయెదరు. వారికిలభించిన గెత్తము యావత్తు యీ సస్యమునకే వేయెదరు. వివిధములలో చేరు పెదిమట్టినకూడ కొండరు వేయెదరు. ఈ సస్యము యెదుగుకాలములో యకరమునకు మాడుబస్తాలచొప్పున అముగముడికూడ వేయువాడుకూడ యున్నది.

విత్తనము: — గోదావరి జిల్లాలో దుంపకు యిరువత్ కల్లనుండు చిగుళ్లనే విత్తనముగా యావయోగింతురు; కాని తెనాలి తాలూకాలో మధ్య దుంపలనే విత్తనముగా వేయెదరు. అందుచేతనే దృఢమయిన మొక్కలుపుట్టి అధికమైన పంట యిచ్చుచున్నవి.

విత్తనమువేయు విధము. — గోదావరి జిల్లా రైతు ఒక పుట్టి మొదలు 1½ పుట్టవరకు విత్తనము వేయెను. సాధారణముగా వేసినదానికన్న పదిరెట్ల పచ్చిదుంప పసుపు పండుచున్నది. తెనాలి తాలూకా రైతులు 4 మొదలు 8 పుట్టవరకు విత్తనమువేయెను. 40 మొదలు 60 పుట్టవరకు పచ్చిపసుపు పం

డుచున్నది. సాధారణముగా దుంపజాతి పంటలలో విత్తనము చేటు కొంతముగా వేచ్చుచున్నది. అధికమైన పంటపండుచున్నది. అందుచేతనే తెనాలి తాలూకాలో పంటలలో విత్తనము చేటు కొంతముగా వేచ్చుచున్నది. అధికమైన పంటపండుచున్నది.

కాలువలు ప్రవృత్తు మన్నువేయుట. — తెనాలి తాలూకాలో మామూలుగా ఉదుపుకొనుటకు వీలుగానుండే చిన్న చిన్న బోర్లకుట్టి పసుపుదుంపలను వుడుచుదురు. కాని గోదావరి జిల్లాలో చిన్న చిన్న మట్లను కట్టకయే పొలములను ఉడుచుదురు. అందుచేత నీరు హెచ్చుగా పడిపోవుచున్నది. తెనాలి తాలూకా యెట్లెట్లి గ్రామములోవుండు ఒక రైతు 1928 వ సం॥లో చావర్లకొట వ్యవసాయస్థానమునందు 90 పసుపును దీని చూచినాను. 9 ఆంగ్లముల దూరముగా ఎరుసలగా పసుపును ఉడిచెను. ప్రతి అయిదవ ఎరుసలోను ఉడుచుట మాని దానిని 12 కాలువలు ప్రవృత్తు కప్పెను. అట్లు చేయుటలన ఆరేనికి విశేష లాభమును వచ్చెనని, కాని యేడునరసలకు ఒక కాలువ ప్రవృత్తు బాగుండునని ఆరేకు అభిప్రాయపడెను. కాలువలు ప్రవృత్తు వాన్ను కప్పటవలన దుంపచాలాగా వృద్ధి అగును.

బాగుచేయుట. — తెనాలి తాలూకా రైతులు గోదావరి జిల్లా రైతులవలె పసుపు పంటకు వేడుకు ఉపయోగించు. వేడుకుపని యేమిటో తెలియదుగాని అది పసుపుయొక్క కళను తగ్గించుచున్నది.

మెరుగు పెట్టుట. — కొన్ని కొన్ని హిందూదేశము మామైలులో నుంచి ఛాయగలపసుపు కావనియున్నది. తెనాలి

తాలూకాలో ఛాయపసుపును యంత్రసహాయములన తయారు చేయుచున్నారు. ఇది ముఖ్యముగా దుగ్గిల గ్రామములో తయారుయి యెరువుకాబడుచున్నది. రాజమహేంద్రవరములో విద్యుత్తు మరలను ఎరువుపరిశ్రమలో నొక వానికి పసుపు మెరుగుపెట్టు యంత్రములను అనుర్భుట యంత్రమునదని తోచుచున్నది.

మో హి నీ తైలము

5 తుల నూనెగల సీసా 1-8 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్య మైనది.

ఇది మనఃపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీదర్శు, ఉద్యోగిగణులు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును, నుండల మోహాలవ్యాధులకు ప్రాపగతులను మనోహరముగ పెంచి కాపాడును. ఈతైలమునందు 10 రమణీశుముగు సువాసన చేపు నలవి గాదు. తెలకు రాచి దువ్వకొనిన ఇరుగుపొరుగు వారలకుగూడ పరిమళము వ్యాపించును. తెలలో చుండును పుట్టు నియ్యదు, దీనియందు మనోహరముగు సువాసనద్రవ్యములను చేర్చి తయారుచేయించి వేలకొది సీసాల విక్రయించి మెప్పు బడసి యున్నాము. వేరేల, ఓకసారి పరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు, అమ్మతాండనం డివో, బొంబాయి - మదరాసు.

1930 అమృతాంజనము డిపో వారి 1930

అందమైన రంగుల క్యాలెండరు

ప్రసిద్ధిచెందిన చిత్రకారులచే వ్రాయాడిన

సుందరి, శ్రీ సీతారాములు, మహాత్మాగాంధీ

త్రినక్షచిత్రపటములు గలవి.

క్యాలెండరు 1-కి 0-2-0, 12-కి 1-4-0, 100-కి 9-12-0

వ్యాకింగు పోస్టు ఖర్చు ప్రత్యేకము.

వరా:—50 క్యాలెండర్లు అంతకుపై ఆర్డరుకు సగముపాము అడ్వాన్సుగా పంపుచు దగ్గర రైల్వేస్టేషన్ తొలుపలెత్తు.

8 క్యాలెండర్లు అంతకు పై మాత్రమే వి. పి. పి మూలముగా పంపబడును.

బొంబాయి — అమృతాంజనము డిపో — మదరాసు.

KARAMCHANDCHABILDASS
MANUFACTURING JEWELER
437/3 MINT STREET SOWCARPET MADRAS.
CATALOGUE FREE ON APPLICATION.

95-1

పభోకుట్టు యంత్రములు (స్థాపితము 1862)

సోల్ ఏజంట్లు:—బెట్ అందు కో లిమిటెడ్,
బొంబాయి, మద్రాసు.

కార్నాక్ రోడ్, బొంబాయి, 2. 1/186 హంటు రోడ్, మద్రాసు.

తంతి విలాసము "పభో" బొంబాయి, "సూపర్" మద్రాసు.

మా కారాదారుల సౌకర్యార్థమై ఈ ఏజంట్లు బెజవాడ, మచిలీపట్నము, కాకినాడ, నిడదవోలు మొదలగు స్థలములందు ప్రదర్శన గదులను తెరచియున్నారు.

ఏజంట్లు:—మెసర్య శామంత్ అందుకో, బెజవాడ
గుంటూరు, కృష్ణా జిల్లాలకు.

ఏజంట్లు మిస్టర్: మహమ్మద్ అబ్బాస్, కాకినాడ,
మార్కెట్ ప్లాస్ మచిలీపట్నం గోదావరి జిల్లాలకు.

మాత్రనిధులు లేని స్థలములందు ఏజంట్లు కావలెను. వివరములకు ఈ డిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

బెట్ అందు కో లిమిటెడ్,
1/186 హంటురోడ్డు, మద్రాసు.

మ హా భా ర త వి మర్శ న

గంధకర్త:—పెండ్లాల వేకటాద్రి బహుశా శాస్త్రిగారు

సాంఘికపు బారతీయులుగాక త్రివిష్టపదేశీయు లనియు, కౌశలభార్యలు కావనియు, ప్రౌఢ పంచభర్తృక కావనియు, ప్రౌఢ వస్త్రావరణగాధ యసత్వ మనియు శీర్షకస్థము లున్న త్రవ్యక్తి యనియు ఇంక ననేక విషయములు చేర్చి "మహాభారతవర్ణితము" అను పేరుతో నీ పుస్తకగ్రంథము ప్రాయబడినది. ఇందు భారతకాల భరతఖండ పటము ప్రక్కముగ అచ్చుకొని చేర్చబడినది. అంతయును చదువగనది. 260 పేజీల యీ గ్రంథము. వెల రూ 1-4-0లు మాత్రమే. రెడ్డి బివచ్చు రాయవరము తొమ్మిదావరిజిల్లా.

సాయంకాలము 6-20 గం||

ప్రతిరోజు రెండు సినిమా ప్రదర్శనములు

9/30 2011

బెజవాడ శ్రీ దుర్గాకళామందిరము హాల్‌లో

నాస్తికము !

దినంబరు 21, 22, లేదా

అశ్వత్థకరము !!

సికిమా నటకులలో ప్రఖ్యాతి గన్న, మిస్ ఎర్జలైయును, మిస్ క్ జెం పెన్జియును నటించునట్టి

అరామ కు మారి

టిక్కెట్ల వివరములు:—రూ. 1-1-0, 0-8-6, 0-4-0, 0-2-0.

విదేశములకుఁగి సానుభూతివార్తలు

భారతప్రజలయొక సామన్య-తిలక్కును భారతజేయ
మహాసభ ఒకగుండెనగును ఆహ్వానసంఘమువారికి విదేశముల
నుండి తండ్రివారులు వచ్చుచున్నవి. సామ్రాజ్య ప్రతిహతులను
విద్వాంసులు కాఫోడోమోనియను మాకుత్రైక్రికాగారు పట్లనుండి
పండిత ఉపహరిలాలు సైహూగారికి యాదినను తెలిసినవి. “వి
నాశకమను రాచినామానది భారతీయప్రజలు పెనుపొషరని
నమ్ముచున్నాము. మీ స్వాతంత్ర్య సమరమును విద్వాంసులు అ
త్యంతాద్వైతముతో సామన్య-తిలక్కు గునించుచుండును. స్వా
తంత్ర్యమునన్నితీరును.”

జాతీయ మహమ్మదీయ ఉత్సవం

ఈ విక్రమము నందరాలమున వ్రాగఁబడియున్న చాతీయ
కుహమృదీయమత్త. శేరివ్రహ్మ సమావేశము జరిగెనది ౪౦-వ
శేదీన లబ్ధపరిరాయి నగరమునజన్మించు. (అ. ప్రా.)

ప్రభుత్వచర్యను నిరసించుదినము

22 లేసి భారత దేశమంతటను సభలు ఒరుగవలెను

లజపతిరాయిగారి కంచువిగ్రహ సంస్థాపనకై అనుమతి
 మను కులవేషసంకుటనుగూర్చి పంజాబు ప్రభుత్వమువారి విలం
 ప్రవగ్నేనమొనరి నిరసనము దెలుపుటకై డిసెంబరు 22 వ తేదీ
 దేశీయచందనమును సభలు జరుపవలెనని కోరుతు చాటి గోపివం
 దుగారు లాహోరు కార్యగమి ఆవ్యవసంఘకార్యదర్శియు
 రాష్ట్రసంఘ కార్యదర్శి ఖానుదండు దేవుగారు మరొకరి
 కను సంతకములతోనే ప్రకటనలు గావించిరి, = (ఫీ. ప్రెసు.)

సోదరుడు

గుంటూరు గవర్నమెంటు ఛార్జ్ క్వార్టర్లు
ఆనువ్రతి 1930-31 సంవత్సరాదునకుగాను భత్య
ములకు కాఫలశివప్రభులున్న క్షతరవస్తువులున్న
ఆవుపాలు, ఖైరొట్టెలున్న మాంసము చేపలు
నగయిరాలున్న నల్లయిదుముట్లకు రీల్లకెంపస్సు
1930 సంవత్సరము జనవరి నెల 6 వ తేదీ సోమవారము
ఉదయము 11 మంటలలోగా రాఖిలుచేసు
కొనవలసినది. వివరములు కనుప్రతి ఆశీసువద్ద
తెలుసుకొనవచ్చును.

గవర్నమెంటు హె.కె.క్వార్టర్సు (Sd) V. Mahadevan
 ఆసుపత్రి, గుంటూరు F.R.C.S., M.R.C.P.,
 లేదా 18-12-1929 (Edin.)
 Major I.M.S.,
 Superintendent.

అయిదువందల బహుమతానము

వివరములకు వెంటనే వ్రాయండి.

కుంభమేళయా త్ర ౨౧౪

భారత సేవ్యా శమము - వారి ఏర్పాటులు

అలహాబాదు, డిసెంబరు 19:— ~~కీ సేవార్సరము కుచ్చ~~
 మేళమునకు లక్షలకొలది యాత్రికులు వచ్చెదరు. యాత్రికుల
 సౌకర్యార్థమై ధర్మపైద్యశాలలను భారత సేవాశ్రమము వారు
 ఏర్పరచి యున్నారు. యాత్రికులకు నడిసెలు ఇతర సౌకర్య
 మలను చూడ వీరు గాంధీయమున్నారు. యాత్రికులకు అలహా
 బాదులో కలరా ఇనాకువ్వలేమను చేయటమ ప్రభుత్వమువారు
 ఏర్పాటులు చేయుచున్నారు. (అ. శి.)

(७. ३.)

ధూరభ్రమ యోగము చేయుట

వలననే “విల్డిస్-నెట్ సిక్స్”

మోటారుయొక్క నిలుకడ
తెలియగలదు

విల్లిన-నైట్ 70-181 చాలకాలము నమ్మకముగ పని చేయునట్లును సౌకర్యమును, మితమైన ఖర్చుయందునటుల యూరు చేయుచి, ఏదైనను రోడ్లమీద వెళ్ళుటకిని బాగుగ పనిచేయుననుచునునును పరిశీలించుటకు కాలిఫోర్నియాలోని లాస్ ఏంజల్స్ లను వట్టా దిప్టూనీ షెరిఫ్ గారు తమ గ్రామమునకు గిరికి వైట్ యూరుచున్నను కోల్, బీ, కేస్స్, యూ. యస్. ఏ, కు డ్రైవరు కావడంగ నలుగురు మనుష్యులతో సహా సయాజిము చేసియున్నారు.

వారు ప్రయాణముచేయునంతకాలము హక్కునుబట్టి
మిక్కిలి లోసుగలవోట్లయందు దేవుడముగ నవ్వబడినాడు
మనూర్తి మిక్కిలి పొగడియున్నాడు. చూడవలయున బి
సలమందు 10 మైమిలము బొంగుబడునట్టిగలవోట్ల సమాఖ
యిగలిగి కాలము కనుక నెను. బిగ్గ-పర్యామము యిట్టి శ్రమను
గూర్చి చూలోచింపుడు. మరయు దైవముయొక్క యాజ్ఞకు
యింజను బిగ్గనడి రేకనము. సుఖముగ పోగొట్టగలిగెను.

మొదటి పేజీలపై యాదవయమునను ముద్రించి యా
 భృత్యులకి 'విల్లి' కైట్స్ కు డెట్రాక్ ఛార్జ్స్ అక్కరలేననియు
 యివరమానెయున్న యాదవశక్యత ప్రతి 1200 మైళ్ళకుమాత్ర
 మొకపాత్రాన్నియే పంపించుచున్నది, గుర్తించుచున్నది మరియు
 యిదిగూడెని వాడెనదే, పొందెనుమొదలగు నెక్కువ త్వరిత
 గుణి వాడెనది కేరెయిలెన్సు.

యీ లోని రేమెస్, కేన్స్, కార్వెన్ స్థాపించు గొప్పవర్తకు
రుపాపకటికి కాన్సిగెరలు బాకేమరంగిలండి కాన్సిగెరల్
యినది చక్కముల యిహమలరకహాప వచ్చెను, అట్టి బురగవం
ను చక్కచెలచెను ముగ్గులు కెరెబిక్ కష్టకాశుని రేలు
పలకు ర గర్త.

అందువలననే ప్రయోగము చేసినప్పటికీ మార్గ ముక్తమున
యొక్క పర్యావాహనము బాగుచేయవలసియుండలేదు సరిగదా!
నిజమిదిగా చూడండి! అలాగే బహుశః కేటపబడు యిం
కొన్ని విధముల వర్షపు నీరు నిల్వించుటకును ఉపయోగపడు
విధములు గలవు.

లాహోరు, డిసెంబరు 19 — పండిత హోతీలాలు
 సామ్రాజ్యమున నే దుదయముచిచ్చిరి. లాలా హరిజనలాలగారు
 రింట బసచేసెయ్యగారు. కాంగ్రెసు ప్రచారకులతో నేను 3
 గంటలభరిసేసికొంట చర్చ జరిపిరి. ఏమి మాట్లాడినో వివరముగ
 తెలియదుగాని, చాలమఖ్యమైన విషయములు చర్చించినందు,
 పంజాబులో సిక్కుల స్థితినిగూర్చి చర్చింప సర్దారు కరమసింగు
 గారినిగూడ రప్పించెదలనియు అనుకొనుచున్నారు. కాంగ్రెసు
 లో అనవసరమును వాదములు కలుగకుండ అందరును అధినివేశ
 స్వత్వము, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము అను సమస్యపై దృష్టి
 కేంద్రీకరించుటకు వీలగునట్లు అనుకూలపరిస్థితు లేర్పరుచుటకై
 కాంగ్రెసు పెద్ద లందఱునుకొనుచున్నారు. పైయును నీవేషిక
 ప్రకటించబడనిది ప్రత్యేక సంఘముల సమస్య పరిష్కారము
 కాశీరదని కొందరభిప్రాయము డెలివరి. కావున నైయును నీవే
 డిక ప్రకటించబడిన పిదప అన్ని పక్షములవారు సమావేశమై
 యీ సమస్యను పూరిగ పరిష్కారము జేయునలెను.

కాంగ్రెసు వారులూ ఒక తెగవారు మాత్రము
వైస్రాయి గారితో సమాజేక సెట్టుకలిపిననా భారతదేశము
యొక్క ఆశయము సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమే యని ప్రకటించు
తీర్మానము బాహోరు కాంగ్రెసులూ ప్రతిపాదించు నిశ్చయించి
యున్నారు.

పుణిసె మోక్షలాలు సెప్రూగారికి లాహోరులోని
కాంగ్రెసు వాయకులు మహాసభ జయప్రదముగ జరుపుటకు
తిరుగు గల యిట్టందు లన్నియు తెలిపి రని చెప్పుచున్నవి
సెప్రూగారు రపు కుట్రకేసు విచారణ ఆలించెదమ, ననివ
రము రాత్రి దిల్లికి బోవనున్నారు. గాంధీ గారిని ఇర్విన్ ప్రభు
కలసి సంభాషించిన పిదప 23-వ తేదీ రాత్రి తెని లాహోరు
కు బయలుదేరనున్నారు.

క రాతిశేయముచే | పదర్శన మాగిహావులు

వర్షము చాల అధికముగ నుండుటచే లేవు జరుగవలసి
కొంగ్రెసు ప్రభుత్వ ప్రారంభమైనది ఏ తేదీ మధ్యాహ్నము
ముగిసినది వాడుకా వేడుకయెను. పనువాల్లగంటునను
వర్షము తక్కినదియంటే కలియుచున్నది. అజలరాము నగరము
నందు అచ్చటచ్చట నీటిగుంట లేర్పడినవి. బయట జరుగవలసి
పన్నియంతయు నిలిచిపోయెను. ఈ సమయమున వర్షమువడల
పొలములకు మరిచినవలెనుచున్నాడు. ఇది ఆవిరముగ నన్నది
నేను రాత్రి కి నగరము న్నిది సుఖమున నున్నది. ఆ
సూచనలు లేవు.

మోక్షీలాలు, గొన్ని జూచిన నాయకులు

లాహోరు, డిశం 19:— రత్నము యెప్పుడు సగమున్న
 సంవత్సరములు నెఱుఁగఁగోరు దెలియించి మాట్లాడుట
 యెక్కఁడనుచు నొకఁడు ప్రచారములు బుట్టినప్పుడు నామి నా
 ఎన్నియి. నేను వారితో సభ్యులయి పాల్గొనినవారిలో ముఖ్యు
 డా! సత్తెలుపిలా నానా సభ్యులతో, జ్యోతుకాంతి, సురేశా
 లుగ బహుమతు, ఇతరులు ముందుదేవులు, ముందుదేవులు, లాహోరు
 బోధకరాజు (మహాత్ముడు) నాకుఁజేసి (రెయిలువు) నెరింగజుచు
 (మరుజన్మాదు) మునింగు (చింతల) వెచ్చి సమయమున
 పత్రికాపత్రికనిధులను నొసఁగెను.

పంపెనె నెహ్యోగారు నెహ్యోన భారతీనభి వ
రాయబారనగ్రమునను రేఫ్ర దగ్గర మొనగగెదడు. నీలుచ్చు
నెంబులు జెయిలకి బోయి వ్యభిక్తను భౌ దీను తా-లురు.

ప్రజామిత్రునియే తనకు చుట్టూ చూడండిమని రామకృష్ణుని
 ప్రాంతాన్ని ప్రాసేరించి ప్రతిరావదానకులను ఎన్నో
 ప్రత్యక్షాన, భాగత సత్కారముల సభాస్థానమున నుం
 దు కంటకరించి నన్నెల ప్రాంతాల మెలమూ పరి-81
 లందు జనునను,

కాంగ్రెసు నాయకులకును ఇర్విన్సు ప్రభువునకును జరుగనున్న సంభాషణ

దురభిప్రాయములను బాపుటకేనా?

కాంగ్రెసు నాయకులకు మహాత్మా గాంధీగారును, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారును సోమవారమునాడు రాజప్రతినిధిని సందర్శించెదరు. గౌరవనీయులగు పత్రికలుగారు ప్రభుత్వమువారి మనోభావమును నాయకులకును, నాయకుల మనోభావమును రాజప్రతినిధికిని ఎరుకవరచుటకు ప్రయత్నించెదరు. రాజకీయ నిర్బంధితుల విమర్శలనుగురించియు, సర్వవత్సనమావేశమునుగురించియు ముఖ్యముగా చర్చ జరుగును. అవినీతికరముల తప్పిదముల నొనరించినవారు తప్ప మిగిలిన రాజకీయనిర్బంధితులందరును విముక్తులై బహిష్కరింపబడిన రాజప్రతినిధిగారు చెలువవచ్చును. కాంగ్రెసు నిర్ణయములు శాంతిని పెంపొందించు ననిగనే యుండవలయు నని రాజప్రతినిధి యాశించుచున్నారట.

నూతనసంవత్సర ప్రారంభమున రాజకీయ నిర్బంధితులు వదలివేయబడెదరు

నూతనసంవత్సర ప్రారంభమున రాజకీయ నిర్బంధితులు వదలివేయబడెదరు

నూతనసంవత్సర ప్రారంభమున రాజకీయ నిర్బంధితులు వదలివేయబడెదరు

యే రోజుననున్నది. రాజప్రతినిధి తన కార్యనిర్వాహక సంఘ సభ్యులతో సాలోచించి ప్రతినిధుల పట్టిక నొకదానిని తయారుజేసెదరు. ఏమట్లు భారతనాయకులకు రహస్యము పంపించెదరుననగా సమావేశపరచి వారికి యీ పట్టికను చూపించి వారు చేయవలసిన సలహాలను ఆలకించెదరు. తన పట్టికలో వలయు మాద్యుల నొకరించి దానిని సార్వభౌముని ప్రభుత్వము వారికి వారి యంగీకారము నిమిత్తము బంపెదరు. ఇటుల నియమింపబడిన ప్రతినిధులకు ప్రధానమంత్రిగారు సర్వవత్సన సమావేశమునకు రెండవ యాహ్వానపత్రముల బంపెదరు. వచ్చే జనవరిలో పై సుదహరించిన “పంపించెదరు నాయకుల సమావేశమును” రాజప్రతినిధి జనపదలవియున్నాడు. ఇప్పుడు లాహోరులో కాంగ్రెసు జరుగనున్నది కావుననే గాంధీ నెహ్రూగార్లతో రాజప్రతినిధిగారు సంప్రదింపబడుచున్నారట. జెయిలు పరిపాలనయందు రంగుభేదములు తొలగించు

పత్రికలుగారి దేశసేవ

ఈ సమావేశమెచ్చట జరుగనో ఎప్పుడు జరుగనో తెలియలేదు. కాని తాము తమ సంచారానంతరము ప్రవేశింపనున్న నూతన రాజప్రతినిధి భవనములోనే ఇర్విన్సు ప్రభువు గాంధీ పండిత మోతీలాల్ గార్లకు స్వాగత మొసంగెదరని తెలియుచున్నది. సంభాషణ జరుగునపుడు ఆసెంట్రీ అధ్యక్షులగు వి. జే. పటేలుగారు వీరి సమక్షముననే యుండురనియు నాయకుల యభిప్రాయములకును ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయములకును సమన్వయ మొనరింప వీరు ప్రయత్నింతు రనియు తెలియుచున్నది. ఏన్న నెహ్రూగారు అలహాబాదునుండి లాహోరునకు ప్రయాణమొనరించుచుండగా మార్గమధ్యమున ఘాజియాబాదు స్టేషనులో ప్రెసిడెంటు పటేలుగారు వారి వడ్డీలించి వారితో చాలాసేపు ముచ్చటించిరి. పండిట్ లాహోరునుండి ఢిల్లీకి వచ్చురు. వారును మహాత్మాజీయు పటేలుగారి యతిథులుగా నుండురు. (జే. ప్రె.)

అఖిలభారత జీవకారుణ్య మహాసభ

అధ్యక్షురాలుగు ముత్తులక్ష్మీరెడ్డిగారు తిరువనంతపురం చేరుట

తిరువనంతపురము, డిసెంబరు 18:—అఖిలభారత జీవకారుణ్య మహాసభ కేవలదినిన ఇప్పటి ప్రారంభమునను. ఈ మహాసభకు అధ్యక్షురాలుగు ఎమ్మకోటకవి శ్రీమతి డాక్టరు ముత్తులక్ష్మీరెడ్డిగారు నేటిదినిన ఉదయం ఇప్పటికి వచ్చిరి. సన్మాన సంఘసభ్యులందరు స్టేషనునువచ్చి వీరికి గొప్ప స్వాగత మొసగిరి. కి|| శ్రీ|| సర్|| పి. రాజగోపాలాచారిగారి భార్యయును కకి అట్టకట్టి రాజగోపాలాచారిగారు (సన్మాన సంఘపు కాగ్యద్య) అధ్యక్షురాలుల పువ్వులను నొసగిరి. శ్రీమతి రెడ్డిగారు సుస్థానపు అధికనున్నారు. బొంబాయి, డక్కను, మైసూరు ప్రాంతరాగాదు నున్న న దోరదేశములనుండి ఇప్పటికి 12 మంది ప్రతినిధులు వచ్చియున్నారు. ఎక్కువ సంఖ్య ప్రతినిధులు కేవలదినిన వచ్చెదరు. (అ. ప్రె.)

లాహోరు కుట్ర కేసు

నిందితులు కోర్టులో కాకారి

గేయము పాడుట

లాహోరు, డిసెం 19:—నేటిదినిన లాహోరు కుట్ర కేసునందు ప్రాసిక్యూషను సాక్షి యగు రామదులాంగారి సాక్ష్యము పుచ్చుకొన కోర్టువారు ప్రారంభించిరి. నేటిదినిన కాకోరినిన మునుటచే నిందితులందరు మెడకు ఎర్ర గడ్డవట్టుకొని కోర్టునకు వచ్చిరి. విచారణ ప్రారంభమునకు ప్రార్థన భగత్ సింగుగారు మాజిస్ట్రేటు నుద్దేశించి ఇట్లు చెప్పెను:—“సమముగ రెండుసంవత్సరముల క్రితము కాకోరి ఖైదీలు ఉరి తీయబడిరి. కావున నేటిదినిన కాకోరి గేయమును పాడుటకు మీరు మాకు అనుమతి ఇవ్వవలెను.” మాజిస్ట్రేటు ఇందుల కంగీకరించుటచే “నాదేరియులు ఎల్లకాలము బానిసలుగ నుండరు” అనుపల్లవిగల కీర్తనను నిందితులందరు కలసి పాడిరి.

మిమ్ముల రామదులాంగారి సాక్ష్యము పుచ్చుకొనబడెను. పండిత జీ కి భయపడి తాను బోలీసువారి కట్టి వాజ్జులము ఇవ్వలేదని సాక్షి చెప్పెను. ఈ సమయము హిందుస్తాన సేవాదళమునకు చేరిన డాక్టరు హర్దికరగారు కోర్టులోనికి వచ్చిరి. నిందితులు హర్దికరగారు వారికి స్వాగత మొసగిరి. అంతటితో విచారణ నేటికి ముగిసెను.

లాహోరు, డిసెంబరు 19:—నేటిదినిన కూడ ఈ కేసునందు సాక్షుల విచారణ ఏమియు జరుగలేదు. నిందితుల ఆక్షేపణలతో కాలము గడచెను. విచారణయందున్న ఖైదీలకు అన్ని సౌకర్యముల నొక ప్రభుత్వమువారు వాగ్దానము గావించి దానిని అనుసరించుట లేదనియు, బ్రిట్యూన్ పత్రిక ఖైదీల కివ్వవలసినదనియు నిందితుల పక్షమున భగతుసింగుగారు మాజిస్ట్రేటునకు తెలిపెను.

నిందితులు సాంప్రదాయ బద్ధ మగు విధమున ప్రవర్తించుచుండ ప్రభుత్వమువారు బుద్ధితేలి తన మును ప్రకటించుచున్నారని విజయముగారి సిద్ధాంతము చెప్పిరి. “బుద్ధితేలితనము” అనుమాటను ప్రాసిక్యూషను వకీలు ఆక్షేపించెను. డిఫెన్సు వకీలు కోరికపై సిద్ధాంతము అమాటను సుపహరించుకొనిరి. లజ్జాపతిదేవి పార్వతిదేవి, డాక్టరు హర్దికర గార్లను చూచుటకు అనుమతి ఇవ్వవలయునని నిందితులు గావించిన కోరికను మాజిస్ట్రేటు నిరాకరించెను. నిందితులలో నొకరగు లాల అగ్గా రాముగారు జ్వరముతో బాధపడుచున్నారని భగత్ సింగుగారు మాజిస్ట్రేటుకు తెలిపెను. అంతటితో కేసు విచారణ ఆగ్రుదల చేయబడెను. (జే. ప్రె.)

యూరోపియను సంఘమునకు హితోపదేశము

ఇండియాలోని యూరోపియనులు తమ శ్రేయ సంక్షోభాకై పోరాడవలెను

కరాచీ, డిసెంబరు 19:—కరాచీలోని యూరోపియనుల సంఘమువారి సభ ఉండు కర్నూలు క్రాఫర్డుగారు ఉపన్యసింపిరి. భారతదేశములోని ప్రస్తుతరాజకీయ పరిస్థితులను విమర్శించిరి. ఇక గవర్నమెంటువారు యూరోపియను వర్తకసంఘముల యోగక్షేమములను ప్రత్యేక శ్రద్ధాసక్తులతో కనిపెట్టి చూచెదరనుట కల్ల. కనుక ఇక నుండియు యూరోపియనులు, తమ స్వసంఘక్షేమమును తామే చూచుకొనవలయును.

మనము రాజకీయాధికారముల కొరకై విశేషమందోళన సలుపకుండు మిన్నకుండుట తగదు.

మన సంఘమువారు మైమును కమిటీవారికి నివేదించిన నివేదిక చాలా ప్రశస్తముగా నున్నదని పొకవలసినది. కావున భారతదేశ రాజకీయరంగమును మనము సరిగా అవగాహనము చేసికొంటిమని యిందువల్ల ధ్రువపడుచున్నది.

నేను యిటీవల ఇంగ్లాండు వెళ్లి మన యూరోపియను సంఘము యొక్క అసహాయ స్థితిని అచట వివరించితి నిమవము మన అధికారముల కొరకై శాసనసభలలో గట్టి ఏర్పాట్లు ప్రయత్నములు చేయవలసి యున్నది. కనుక అందుకొరకై కొంత ద్రవ్యనిధి కావలసియున్నది. ఇంగ్లాండులో నున్న మన యభిమానులు మంచి విరాళముల నొసంగిరి.

కాబట్టి యిక భారతీయులతో పాటు అందోళన చేయవలెను. మన వర్తకవ్యవహారములను మాత్రమే చూచుకొనుచు నిర్లక్ష్యముగా నుండుట తగదు. (అ. ప్రె.)

స్థానికవార్తలు

పార్కు-ఫేరు పారిశ్రామిక వస్తుప్రదర్శనము:-

గత ఐదేళ్లము కింది యామరకుడ పార్కు-ఫేరు పారిశ్రామిక వస్తుప్రదర్శనమునందు మద్రాసు ప్రభుత్వ అటవి శాఖవారు తమ వస్తువులను ప్రదర్శించెదరు. ప్రదర్శనావరణ ముఖద్వారము కడనే అటవిశాఖవారి ప్రదర్శనాస్థల ముందును.

శ్రీమతి సరస్వతిబాయిగారి కాలక్షేపము:-

మైలాపూరు రసికరంజనిభవారి యాజమాన్యమున శ్రీమతి సరస్వతిబాయిగారు రాజోపు అధివారము 22-వ తేదీని సాయం కాలము 4-15 గం మైలాపూరు తూర్పునాడవిధిలోని నుండరే శ్వర హాలునందు "ద్రౌపదిమానసరత్నము" కాలక్షేపము చేయుదురు.

మద్రాసు సంగీత సమాజము:- సంగీత పాఠశాల సహాయకము మద్రాసు సంగీతసమాజపు యాజమాన్యమునను శ్రీయుతి, యం. పి. టి. యం. చిదంబర చెట్టియార్ గారి ఆదరణక్రిందను, సమక్షమునకు రేపు 21 వ తేదీని సాయంకాలము 5 గం. గోవిందప్పనాయక్ విధిలోని సౌందర్య మహాలలో శ్రీమతి లలితాంగిగారు గానప్రదర్శనము గావించుదురు.

ద. ఇ. సంగీత సమాజము:- దక్షిణ యండియా సంగీతసమాజమువారి యాజమాన్యమున రాజోపు అధివారము 22 వ తేదీని సాయంకాలము 4 గం ఆర్మీనియసు విధిలోని గో కలేహాలునందు యిక్రిందివారు సంగీత ప్రదర్శనము గావించుదురు. అరియాట డి. రామనాథ అయ్యంగార్ గాత్రము మద్రాసు బాలకృష్ణ అయ్యర్ ఫిడేలు తంజావూరు వైద్యనాథ అయ్యర్ మృదంగం దేవకోట నుండరరాజ అయ్యంగార్ కంజీర

తిరువల్లిక్కేరియందు హిందీతరగతి:- తిరువల్లిక్కేరి పెద్దపీఠయందును హిందీవిద్యాలయ భవనమునకు రేపు కనివారము హిందీభాష కేంద్రకొన నుద్దేశ్యముగలవారికి గాను ఒక నూతన హిందీతరగతి ప్రారంభింపబడెను. ఈ హిందీతరగతి కనివారములందును అధివారములందును సాయంకాలము 5 గం మొదలు 6 గం వరకు జరుగును. హిందీకేంద్రకొన కుతూహలముగల వారు రేపు కనివారము 5 గం రా ప్రార్థితులు. పండిత ఆవధానం దాస్తిగారు యీ తరగతి జరిపెదరు.

వ్యాయామతరగతి ప్రారంభోత్సవము:- శివాజీవ్యాయామమండల్ వారిచే నూతనముగా స్థాపింపబడిన వ్యాయామతరగతి ప్రారంభోత్సవము రేపు 21 వ తేదీని సాయంకాలము 5 గం ఆర్మీనియసు విధిలోని గోకలేహాలునందు జరుగును. శ్రీయుతులు, పి. లక్ష్మీపతి, అల్లల్ హిమిచోఖాక, రాబి డా॥ సి వలేకమొదలియార్, ప్రా. వి.

పాటకము రే 21-12-29 నుండి 22-12-29 డిక్టేటర్లవరకు
శ్రీ కస్తూరి దేవి విద్యాలయ సహాయకము
నెల్లూరు శ్రీ కృష్ణానీనిమాహాల్యో
22-12-29 రాత్రి 9-30 ఘంటలకు అధివారము
సింహపురి మైత్రిముండలివారిచే

సాంఘిక
పాఠశాలలు పాటకమును ప్రదర్శించెదవును
సర్వసంతుడు:- రంగమాత్రాండ, శ్రీయుత కపిలవాయి రామనాథశాస్త్రిగారు, (వజ్రవాడ) గిరిగానము ఆంధ్రదేశముం తటను ప్రసిద్ధిపడసినది. హిందూదేవుండంతటను గ్రామస్థానములలో వైతము వన్నె కెక్కినది.
సాంఘిక:- రంగరత్న యాజమాన, శ్రీయుత ఉప్పులూరు సంతకరావుగారు, (చెజవాడ).
యమడు:- శ్రీ నెల్లూరు నాగరాజ శాస్త్రిగారు, (నెల్లూరు).
వారుడు:- శ్రీ క.వి. రమణశాస్త్రిగారు, (కాకినాడ) వీరును గానవిద్యానిపుణులు. వీరిగానమునాడ గ్రామస్థానములలో ప్రఖ్యాతిపడసినది.
కె.వి. రాఘవాచార్యులు, వి.వి. వి.ఎల్., అగ్రహారం పాఠశాల కనకమ్మ, కార్వెదర్శిని.

తిరువేంగడస్వామి, టి. యస్. వెంకటాచలగారు యీ సందర్భమున నుపస్థాపించెదరు. డి. డి. శివస్వామిఅయ్యర్ గారు అధ్యక్షతవహించి ప్రారంభోత్సవము సలిపెదరు.

చెన్నపురియందు పంటిచికిత్స విద్యాలయము:-

డాక్టరు హెచ్. వెంకటరావుగారు చెన్నపురియందు పంటి చికిత్స విద్యాలయము స్థాపించుటకు ఏర్పాటు గావించి యున్నారు. పంటిచికిత్సకు సంబంధించిన శాస్త్రమును ప్రవీణత గల యూరోపియను డాక్టరు యీ పాఠశాలయందు విద్య గరవుటకు నియమింపబడును. ఈ విద్యాలయము రాజోపు జనవరి రెండవ వారమునందు ప్రారంభమగును. ఈ పాఠశాలకు అనుబంధితముగ నొక ఉచిత పంటి చికిత్సాలయము కూడ డా॥ వెంకటరావుగారు స్థాపించెదరు. వీడలు యీ ఆసుపత్రియందు చికిత్స పొందవచ్చును.

రాకపోకలు:- శ్రీయుత దేశోద్ధారక కే. నాగేశ్వరరావుంతులుగారు నేటి ఉదయమున మద్రాసుకు తిరిగివచ్చిరి.

సర్. పి. జివ్యాలాగారు ఇండియన్ టారిఫ్ బోర్డు అధ్యక్షులు బొంబాయినుండి నేటిఉదయమున మద్రాసుకు వచ్చిరి. వీరు నేటిరాత్రి ఉదకమండలమునకు వెళ్లెదరు.

గా॥ సర్. భూపేంద్రనాథమిత్రాగారు నేటి ఉదయమున డిల్లీకి వెళ్లిరి.

శ్రీయుతులు టి. ప్రకాశంపంతులు యం. యల్. పి. పి. రంగనాథిఅయ్యంగార్, యం. యల్. పి. గార్లు రాజోకాంగ్రస్ మహాసభయందు హాజరుటప నేటి ఉదయమున లాహోరునకు వెళ్లిరి.

గా॥ డి॥ బి॥ యం. కృష్ణన్ నాయకుగారు నిన్నరాత్రి నేలమను, జయపూరు మహారాజా, డి॥ బి॥ టి. రంగాచారిగార్లు మామూరుకు వెళ్లిరి.

మద్రాసు కార్పొరేషన్ సిటీ కుప్పపనివాండ్రసంఘము

కనివారము 21-వ తేదీ సాయంకాలము 5 30 ఘంటలకు చింతాడిట నేషియల్ పార్కులో వైసంఘముయొక్క జనరల్ బాడి మీటింగు జరుగును. కార్పొరేషన్ కమిషన్ ఇ. సి. స్మిత్ గారిని మీటింగునకు రమ్మని వ్రాసి కోరినాము. మనకష్టములు చెప్పింపబడును. హిందూదేశములో భవిష్యం ప్రసేవకు చాలా ప్రసిద్ధిచెందిన బారిష్టరు వి. వి. గిరి గారున్ను, బులును రామబోగరావుగారున్ను, ఉపస్థాపింతురు. అన్ని డివీషన్లనున్ను, శ్రీవిజయలక్ష్మి, తప్పక రావలెనని కోరుచున్నాను.

వి. యల్. శాస్త్రి,
ప్రెసిడెంటు
యక, శ్రీరాములనాయుడు,
కార్యదర్శి.

ప్రాధానిశ్రీ ఆత్మత్యాగావించుకొనుట

మైలాపూరునందలి అడ్వకేటు యస్. కృష్ణమూర్తి అయ్యర్ గారి భార్య

మదిరాసు, డిసెంబరు 19:- నిన్నటికోజ ఉదయమున రాయపేట హోటలునందు నివసించుచున్న యస్. కృష్ణమూర్తిఅయ్యర్ అడ్వకేటుగారి భార్య లక్ష్మీఅమ్మగారు అనునామె దేశమంతయు కాల్యకొని ఆర్థికాత్మక గావించెను. నేడు యీ విషయము దాటినువారు మరణ కారణ విచారణ సలిపి యాశ్రీ ఆర్థిక భార్యగావించుకొని నిర్ధారించిరి. ఈమె 35 యేండ్లు వయస్సు కలిగియుండెను. నిన్న ఉదయమున యీ

వెధగ్ర ఎ. టికోజెల్లి యింటికి మరలరాగా తిలుపు మూయబడియుండెను ఆతడు తనభార్యను పిలువగా ఏలాటి ప్రత్యుత్తరము రాలేను. తుదకుయితడు యింటిలోనికి వెళ్ల చూడ తన భార్య వ ని పో యి ప డి యుండెను. ప్రక్కన కిరడనాయిలునునె నీసాకుండెను. పోలీసువారు ఆమెభర్తను విచారింగా ఈవైస్సెల్లింతుము దెలిపెను. మఱియు తాము భార్యభర్త చాల అన్యోన్యముగానే నుండినట్లులను తెలిపిరి. భర్త డాక్టరుని పోలీసువారిని రప్పించెను ఈమె ఏకారణముచే ఆర్థికాత్మక గారించుకొనినది తెలియదని భర్త తెలిపెను మరియు యీ శ్రీ మనస్సు సొచ్చుకొను స్వస్థాపకతని యుండుట చేత న అల్లు న కు విలు వ గ ల క ట్ను ములు గ ర దీపావళి సమయమున నొసగ లేదని కాబోలు యీమె ఈ కార్యము జీసికొనెనని యితడు తెలిపెను. ఈమెకు మువ్వగు కుమార్తెలు 14, 5, 2 సంవత్సరములవారున్నాడు. చినిపోయిన శ్రీమొక్క- తల్లిమాడ, చిన కుమార్తెయు. అల్లుడును ఆనోన్య స్వముగానే యుండిరిని నుడిచెను.

న్యాయస్థానవార్తలు

పోలీసు ఉద్యోగులపై నేరారోపణ

నేరము నొప్పించుటకుగాను ముద్దాయిల హింసించి, అలింబీ అనునామె మరణమునకు కారణమైరి ఆరోపించుచు కడలూరు పోలీసు ఉద్యోగులపై దేబరేన క్రిమినలు కేసునందీ దినమున, న్యాయమూర్తి బాక్సుగారియెదుట ముద్దాయిల తరపున నీ దినమున బామిన దరఖాస్తు దాఖలు చేయుటడెను.

ప్రాసిక్యూటరువారి ఆరోపణ ఇది. ఒకానొక దొంగ తనపు కేసునందు పోలీసు అధికారులు సలాంఖాదరు అనునరనిని అలింబీ చెల్లెలును అనుమానించిరి. అందుచేత, పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు కృష్ణసామి అయ్యరును, హెడ్డు కాన్స్టేబులు గజపతి నాయుడును, కానిస్టేబుల పాయతుఖానును, కలసి నవంబరు 29 వ తేదీన గలాంఖాదరును, అలింబీ చెల్లెలును, వారి ముత్త తల్లియగు గులాబీ, భువనామెను పోలీసు స్టేషనునకు గొనిపోయి ఒకరోజు "లాక్ అప్" నందుంచి పిమ్మట వదిలిపెట్టిరి. డిసెంబరు 3 వ తేదీన అలింబీ మరణించెను. అందుపై న తమను లాక్ అప్ నందుంచినపుడు తమచే నేరము నొప్పించుటకుగాను హింసించిరినియు, దానిచే, తన ముత్తతల్లి మరణించెననియు పై పోలీసు అధికారులను ముగ్గురను ముద్దాయిలుగ చెప్పి కేసు పెట్టెను.

కేసును కోర్టునందు, ముద్దాయిల తరపున బామిన దరఖాస్తు పెట్టగా న్యాయాధికారి దానిని నిరాకరించెను.

వి. కే. ఎలిరాజుగారు ఆప్పలుచున్న న్యాయమూర్తియెదుట ముద్దాయిల తరపున వాదించుచు, "అలింబీ" సహజముగ కారణములచేతనే మరణించెనని డాక్టరు సర్టిఫికేటు నొసగెననియు అందుచే ముద్దాయి పెట్టిన హింసలచే మరణించెనటకు బలమున ఆధారము లేదనియు, ముద్దాయిల విడచినయెడల పారి పారనియు నుడిచెను.

న్యాయమూర్తి అందు కంగీకరించుచు, రు. 500 చొ॥ న స్వంతబామినలపైనను, అదే మొత్తములను మరెండు బామినలపైనను ముద్దాయిల విడుదల చేయుటకు ఉత్తర్వుల గావించిరి.

"సరస్వతి" పత్రిక (ప్రతినిధి)

చెన్నపురి సరస్వతి సంఘమువారిచే ప్రయోగింపబడుచున్న వైమానపత్రికయొక్క డిసెంబరు సంచికను కృష్ణాశ్రీతో నందికొంటిమి. మొదటిపుటమీద మించిప్రంపచియున్నది. దీనికి తోడ్పడ్డగ నే లోపలి వృత్తిముఖము ఆధ్యాత్మికతర్యవోధకములుగ నే యున్నవి. 'వీరగా' శాస్త్రముగా ఆధ్యాత్మిక ఆగు వ్యాసము శ్రేష్ఠమైనది. ప్రస్తుతము హిందూసంఘమును కల్పన భూమిని చుట్టల నీ పత్రిక ద్వారా ముగ్గురందు కేరెయి యి ఖండించెదము ఇందేకాదు. ఈపత్రిక ద్వారేకోద్యమమును ప్రోత్సహింపబడుచున్నది. వెంటనేను దీని రచనచేయించెదము.

ఆంధ్రవ్యాసు లిమిటెడ్,
స్థాపితం 1928

హెడ్ ఆఫీసు. మచిలీపట్టణము.

కాకినాడ శాఖ.

సీజన్ డిపాజిట్లు పరసమైన వడ్డీతో ప్రస్తుతకొనబడుచున్నవి. దరఖాస్తుపూర్వకముగా యివ్వవలయును. చెల్లువలయును. అన్ని విధములైన బ్యాంకింగు వ్యాపారములు చేయబడును.

పూర్తివివరములకు, హెడ్ ఆఫీసునకుగాను కాకినాడ ప్రాంచి నే జంటపల్లిగాని వ్రాసిన బకయ్యగారు, భో॥ పట్టాభిశీతారామయ్య, మేనేజింగు డైరెక్టరు.

దోర్నల సోభనాద్రశాస్త్రి, సక్రటరీ.

హిందూ దేశము: కామన్వే సభాత్మానము

కామన్వే సభాత్మానము అనేది బ్రాహ్మణ తీర్మానములను అనుసరించుట.

“రాజ్యాంగసమస్య పరిష్కారము పట్ల భారతదేశ ప్రజానిధులు గమనముచేయుచున్న సహకార చిహ్నములకు, ఈ సభ సంతకము గమనముచేయుచున్నది. తమ పరిపాలన వ్యవహారములందును, కార్యనిర్వహణమునకు సంబంధించిన పనులందును, అందు ముఖ్యముగ ప్రజల రాజకీయాభిప్రాయ ప్రకటన సాధనమునను, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సానుభూతితోగూడిన ప్రవర్తనముద్వారా యిష్టము వెలుపడుచున్న సద్భావమునకు ప్రోత్సాహ మొసంగెదమని ఈ సభవారు వస్తున్నారా.”

ఈ సభవారు చెప్పినట్లుగానే మన ప్రజల హక్కులను, మానవత్వమును, బ్రాహ్మణ ప్రసంగముగూడ చాల మునుపుగనుండెను, ఐకమత్యము, నిమిత్తము వారు కడుగ్రహముతో ముచ్చటించి రనియు, తమకు గల దృఢభావములను వారు పూర్తిగా వెల్లడించుచున్నందున, ఇండియా మంత్రిగారు మెచ్చుకొనిరి. ఇట్టిస్థితిలో గూడ తీర్మానము జరిగిరించిన నేమి మనగనో, అంగీకరించునని నేమి మనగనో యను భేదము, కన్పర్యేటివులు పలువురు సభకు రాజీదరి తెలియుచున్నది.

కన్పర్యేటివులకు నాయకులగు బాల్లవినుగారు మాత్రము హాజరయిరి. ఎటులయిన నేమి, ఎవరను తీర్మానమున కభ్యంతరము జూరయిరి. అందుచే, తీర్మాన మేకగ్రీవముగ నంగీకరించబడెను. ఇంతకు పూర్వము జరిగిన చర్చలో పెల్లడియయిన భేదభావము ఏమారు ఏమాత్రము వెల్లడిగాలేదు. బ్రాహ్మణ తీర్మానము నాచరణలోనికి తెచ్చుచో జరుగబోవునదేమని యోచించవలయును. రాజప్రతినిధి ప్రకటనముపట్ల భారతీయులు చూపిన సద్భావమును కామన్వే సభవారు గుర్తించిరి. అందుకు ఫలముగ ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రాజకీయాభిప్రాయములను వెల్లడించుచున్న వారిని ప్రాసిక్రూరు చేయగూడదనియు, ఇదివరకు నిర్బంధించబడినవాని విడుదల చేయవలయు ననియు, అర్థమగును. దీనికి దోడుగ ప్రభుత్వమువారు సానుభూతితో పరిపాలించవలయును. హృదయ పరివర్తనము జూపవలయును. నూతన దృక్పథమును కనుబట్టి, ప్రాతవైఖరిని పూర్తిగా విడనాడవలయును. రాజకీయ నిర్బంధముల విడుదలను, కామన్వే సభా తీర్మానము ప్రోత్సాహపరచుచున్నది. రాజద్రోహ

నేరముల క్రిందను, సెక్యూరిటీ షెక్కుల క్రిందను విడిచి లయనవారిని విడుదలచేయుట, ప్రభుత్వము వారి విధి యగుచున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారిండుకు బూనుటకు వెనుకీయ బనిలేదు. పాగ్ల మంటు సభయే, వీటికి పూర్ణాధికార మిచ్చినది.

రాజప్రతినిధిగారు రాజోవు సోమవారము నాడు గాంధీమహాత్మునితోను, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారితోను డిల్లీనగరమున సంగ్రహించెదరు. ఆ సమయమున రాజకీయ నిర్బంధముల విడుదల గూర్చి ముఖ్యముగ చర్చించబడు ననుట నిశ్చయము. కామన్వే సభాత్మానమును పురస్కరించుకొని, రాజప్రతినిధిగారు రియను బూనుచో, వెంటనే నిడుకు సంబంధించిన ప్రకటనము వెలుపడక మానదు. రాజకీయ నిర్బంధములలో తారతమ్య మొదక, ఎల్లరను విడుదల చేయుట యన సరము. డిల్లీ నాయకుల ప్రకటనమునందు, నాల్గు పరతులు సూచించబడినవి. వీరిలో రాజకీయ నిర్బంధముల విడుదల యొకటి. రెండవది, హృదయ పరివర్తనము జూపగోరుట. పరిపాలనపు వైఖరియందు మార్పు గలుగవలయును. అధినివేశరాజ్య స్వాతంత్ర్యము ఆచరణలో లభించె నని ప్రజలు భావించు నటుల చేయవలయునని, డిల్లీ ప్రకటనము గోరెను. కామన్వే సభాత్మానము ఆచరణలోనికి వచ్చుచో, రాజకీయ నిర్బంధముల విడుదలయు, సానుభూతితో గూడిన పరిపాలనారంభమును, కొనసాగ వలసి యుండును. ఇంకను మరి రెండుపరతులుగలవు. అధినివేశస్వాతంత్ర్యము వాఢారపరచి కొను రాజ్యాంగ విభావము చేర్చవలయును. కాండుటెబిలు సమావేశమునందు కాంగ్రెసు సభ్యుల కధికప్రాతినిధ్య మేర్పడవలయును. సోమవారమునాడు జరుగు సమావేశమునందు గాంధీమహాత్ముని, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారును, ఈ పరతులుగూర్చి రాజప్రతినిధిగారితో అనందిగముగ ముచ్చటించెదరని నమ్మదము.

నేటివార్తల ప్రకారము లాహోరులోని కాంగ్రెసు ప్రముఖుల సలహాను పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు గైకొనుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. బ్రాహ్మణ తీర్మానము అస్పష్టముగ నున్నను, వీరి ప్రసంగము మాత్రము స్పష్టప్రతిపాదనము గావించెను. కాండుటెబిలు సమావేశమున గూడెది భారతీయ ప్రతినిధులు నిజ మగు ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తపరుచగలవారుగ నుండవలయు ననియు, ఈ సమావేశమునందు చర్చించెడి చట్టము అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమాత్రమును వ్యక్తపరుచవలె ననియు, రాజకీయ నిర్బంధములను అంతరింప చేయవలయు ననియు, బ్రాహ్మణ సూచించిరి. పరస్పర సహకారమున కివి ముఖ్యము లని తెలిపిరి. ఇండియా మంత్రిగారు బ్రాహ్మణ తీర్మానము గూర్చి గావించిన ప్రసంగము మాత్రము ఇంగ్లండులోని ప్రతిపక్షులకు తగినసమాధానము జెప్పచున్నను, భారతీయులవాంఛలను తీర్చ జాలినదిగ దోషదు. డెయిలీ మెయిలు, మార్నింగ్ పోస్టు మున్నగు పత్రికలు రాజప్రతినిధి ప్రకటనముపట్ల కారముల విరియముల నూరుచున్నవి. కాని, వీని కెట్టివిలువలేదనియు, వీనిని గూర్చి యోచించ బనిలేదనియు, వెజ్మిన్స్ట్రీ బెన్సు గారు ఎచ్చరించిరి.

రాజకీయ నిర్బంధముల విడుదల గూర్చి యోచించెదరుని, ఇండియా మంత్రిగారు వాగ్దానము జేసి, రామానంద ఛాటర్జీగారి కేసును ముఖ్యముగ పేర్కొనిరి. బొంబాయిలో జరిగిన అల్లరులకు కమ్యూనిస్టులే కారకు లనువాదమును ఇండియా మంత్రిగారు రంధగ విశ్వసింప, కార్మికులబుద్ధిస్థితిగూడ ముఖ్యకారణమని భావించుట సమంజసముగనున్నది. లా-ఆర్డరుల గూర్చి ఇండియా మంత్రిగారు చెప్పిన విషయము చాల ముఖ్యమయినది. రీడింగు ప్రభువు గారు రాజప్రతినిధిగారు నున్న పుడు లా-ఆర్డరులే ముఖ్య దైవములని చాటుచు, వానిని కొలుచుటయే ప్రభుత్వ ధర్మ మని చెలుపుచుండిరి. ఇట్టి సిద్ధాంతము ననుసరించి, వీరు పోలీసులకు పలువుర నిర్బంధములకు కారణభూతు లయిరి. వెజ్మిన్స్ట్రీ బెన్సు గారు పేరు అభిప్రాయమును చెలిపిరి. లా-ఆర్డరుల రీక్షణము, పోలీసువారిపై గాక, ప్రజల సద్భావము పైనను సంతృప్తిపైనను ఆధారపడయుండునని, వీరు చాటిరి. ఈ సంగతిని హిందూ దేశాధికారులు గ్రహించినచో, వీరి చర్యలు పేరు విధముగ నుండి యుండెడివి. లా-ఆర్డరులను కాపాడవలయు ననిన, ప్రజలకు స్వపరిపాలనమిచ్చి వారిని సంతృప్తుల గావించుటకన్న వేరుమార్గము లేదని స్పష్ట మగుచున్నది. లా-ఆర్డరుశాఖ ప్రజాప్రతినిధులకు వశ మొనగుచో, ప్రజల నష్టము గలుగునను వాద మొత నిరాధారమో వీనినిబట్టి గ్రహించవచ్చును.

ఈ కారణముచేతనే ప్రజారక్షణచట్టమును నిర్దిష్ట బనిలేదని, రాజప్రతినిధి యొప్పుల తటస్థించెను. భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్య మిచ్చునెడల, ఎట్టి నిర్బంధచట్టములతోను బనియుండదు. స్వేచ్ఛాభిప్రాయప్రకటన కవకాశ ముండుట ప్రజలకే గాక, ప్రభుత్వమునకు గూడ సవసర మని, ఇండియా మంత్రి చెలిపిన యభిప్రాయము అమూల్య మయినది. స్వాతంత్ర్య లక్ష్యమును ప్రభుత్వమువారు గూడ అంగీకరించి యుండ, ప్రస్తుతపరిపాలనవిధానము త్వరలో మార్పుచెంద వలసియుండ, దాని పట్ల అసంతృప్తిని జూపినవారిపై రాజద్రోహ నేరము మోపుటకన్నను అసభ్యుల వేరుండునా? 1917 సంవత్సర ప్రకటనము వెలువడినపుడే, రాజద్రోహ నేరమున కవకాశము దొంగిలించెను. ప్రస్తుత పరిపాలన విధానమును, కీ. శే. మాంటాగూగారికన్న ఏ ప్రజాప్రముఖుడును ఎక్కుడు తీవ్రముగ నిరసించి యుండదు. స్వపరిపాలనావశ్యకతను మాంటాగూగారు కడు పట్టుదలతో తమ రిపోర్టునందు చాటిరి. కాని, మాంటాగూ సలహారణములకు పిమ్మటగూడ, అధికారవర్గమువారు నాయకుల ప్రసంగములపట్లను ప్రజాభిప్రాయప్రకటనము పట్లను వెనుకటివైఖరినే చూపి, రాజకీయ నిర్బంధముల సంఖ్యను విశేషముగ పెంచిరి.

ఇండియా మంత్రిగారి ప్రసంగమునకు పిమ్మట, రాజకీయ నిర్బంధములతో నేమాత్రము బని యుండదు. అభిప్రాయప్రకటనమునకుగాను సనరిని క్షింపవలదని, కామన్వే సభాత్మానము స్పష్టపరచి యుండుటచే, రాజకీయ నిర్బంధములకు ప్రభుత్వము వారింతటితో, స్వస్తి జెప్పట యవసరముగను. అధినివేశరాజ్యపు హోదా యిదివరకే గలదని, ఇండియా మంత్రిగారు చేసిన హేతువాదము, మిగుల నిసారముగ నున్నది. కాండుటెబిలు సమావేశ

శెట్లూరు, కేసంబరు 19:— శెట్లూరు స్త్రీల జనాభాదాత
 గణాంకం ముగిసిన సమయమున సమావేశము గొల్పబడినది.
 సెట్లూరు కే. పి. రో. జరిగినది. సమావేశమయిన మొత్తం
 కలెక్టరుగారు అనుచు, పోలవరపురం సమయమున జరిగిన
 సమావేశమున, శెట్లూరు రాజకీయ మహాసభతోపాటు 1939 వ
 సంవత్సరము చుట్టుకలలో జరిగిన సమావేశమున ప్రతినిధులను
 బడెను. ఈసభను దిలి బి. మొల్ల రామమూర్తిగారు పంపి
 గారు అధ్యక్షురవరాలింపెను. (చ. 19.)

ఏకగ్రీవముగా నామోదింపబడుట

తీర్థానమపైని చర్చ

“రాజ్యము పై దీలనందరినిగూడ విజిల్ చేసినచో భారత
జేష్యులందరనుగూడ మనకు సహకార మొనరించుదు.
కాంగ్రెసుకు సహకారము లేదనియునభిప్రాయము ప్రతినిధులు పం
పెడదు”.

కన్య ర్వేటిపు పక్షనాయకులు

జయశంకర చిను విషయమును అన్ని పక్షములవారును
గూడ నామోదించిరి. భారతప్రతినిధులను, భారతసంఘము
లును, భారతసంస్థానాధిపతులను, భారతవ్యవస్థాను, అదటి
పాశ్చాత్య సంఘమువారునుగూడ సమాచన నామోదించిరి.
కావున యీ సభివారుగూడ దాని చేత గ్రహముగా నామోదించ
వలెను. భారతదేశమున అల్ప సంఖ్యాగ్రహములు భాషీయ

ఇండియామంత్రి ప్రత్యుత్తరము

ఇట్టివల జరిగిన పాశ్చాత్యసంఘసభలో గూడ నిట్టి
సద్భావమే వెల్లడింపబడెను. బాన్స్ విమ ఎక్స్‌చేంజివారు యీసం
వత్సరము ఆసంఘమునకు సమావేశితవత్తితో నిర్దుష్ట భారతీ
యలను యెన్నుకొనుట కేలయు అపూర్వమగు విషయమును
బచే నిటుల చేయుటవలన వారుగూడ నిట్టిసద్భావమునే వెల్ల
డించినవారైరి. ఇట్టి సద్భావమును పెంపొందించుటయే మన
సందేశమును ప్రధానాశయముగా నుంపవలసినదనుటచే ఇప్పుడు
బ్రాహ్మణులు దువపాదించిన యీ తీర్మానమును యీసంపూర్ణ

పార్లమెంటుభవనమున నామోదించినచో మిక్కిలి ప్రశంస నీయముగా నుండగలదు.

భారతదేశమునందలి ఆభివృద్ధిగమలముగూర్చియును, ముఖ్యముగా రాజకీయభివృద్ధిగమలముగూర్చియును బ్రాశస్త్యముగా వ్రాసినవారు మున్నటివారును. విచారణలో నున్న కేసులను ముఖ్యముగా రామానంద షట్ఠిగారిమైన తేజ దీన కేసుగూర్చి నే నిపుడేమియును తెలుపజాలనని విన్నవించుచున్నాను. షట్ఠిగారికేసు హైకోర్టువిచారణలో నున్నది. తక్కిన మూడు కేసులను గూర్చియును నాకు వివరముల నెరిగించినచో నేను వానిని మిక్కిలి శ్రద్ధగా పరిశీలించెదను. భారతదేశమున సరియైన ప్రేమయూనియను యుద్ధమును దేర్చుపవలెననియే యిండియా ప్రభుత్వమువారు ముఖ్యముగా కోరుతున్నారు. అది చాల కష్టమైనది. ఆధారములు లేవు. ఇప్పుడున్న కార్మికసంఘములన్నియును సమైక్యములను ప్రేరేపించుటకుమాత్రమే యుపయోగించుచున్నవి గాని అవి స్థిరమైనవికావు. ఇప్పుడు విచారణచేయుచున్న విట్టిసంఘమువారు ప్రేమయూనియను పద్ధతి నేర్పరుదుటకు తగినపునాదిని వేయుదురని నమ్మెదను.

బొంబాయిలో జరుగుచున్న అల్లరులకన్నీటికినిగూడ కమ్యూనిస్టుల దుష్టస్వభావమే కారణమని యనుట సమచితము కాదు. భారతదేశమునందలి కార్మికుల నివాగ్రహములు జీవన పద్ధతి పరిచేయలసినరీతి మున్నగువానిని బాగుగా గ్రహించగలిగినచో నీ అల్లరులకు ముఖ్యకారణము మరియొకటి కలదని మనకు సుష్టముగా తెలియకపోదు.

అభియోగములు

శిక్ష వేయబడినవారికిని విచారణలోనున్నవారికినిగూడ ఔకసాలలో చాలయిబుండులు కలుగుచున్నవనిపలువు రాక్షాపిండుటచే యిండియా ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల ప్రతినిధులను యిట్లదీ విషయమునుగూర్చియే ఆలోచించుచున్నారు. భారత రాష్ట్రీయ కాపనసభలో ప్రజా ప్రతినిధులుగా నున్నవారు కొందరుగూడ నీసభ కావ్యవహరింపబడిరి. కావుననది త్వరలోనే పరిష్కరింపబడవచ్చును.

ప్రస్తుతము భారత దేశమునందు ప్రబలియున్న నూతన భావముతో మనకత్తంత సంతాపకరముగ ప్రకరణము ముగింపబడుననియే నేను హెచ్చుగా నాశించుచున్నాను. ఇంతటితోనది పూర్తికాగల దనిగూడ నేను భావించుచున్నాను. ముఖ్యముగా రెండు విషయములలో నై నను నేను ను బ్రాశస్త్యముగా ను భారతీయులతో నేకీ భవింపగలిగియుంటిమి. 1. నిర్ధారణ చేయబడి తెలుసుకొనబడి ప్రకటించబడిన ఒకలక్ష్యముకొరకే మనమందరమునుగూడ పనిచేయుచున్నాము. దొరతనమువారి కర్తవ్యము మిక్కిలి కష్టతరము. అది కేవలము కఠినమును ఫలరహితమునగు పద్ధతికాదు. అది ఉత్సాహమును సహకారముతోనుగూడిన అనుకూలపద్ధతియే. 2. ఎప్పుడుగాని అందులో అతిముఖ్యములగు రాజకీయ విధానములను చర్చించి స్థిరపరచువలసిన ప్రస్తుత సమయమునందన తెంతమాత్రమునగాని శాంతిరక్షణ విషయమున యీ ప్రభుత్వముగాని మరే ప్రభుత్వముగాని దౌర్బల్యమును చూపవలెనని మీరుగాని నేనుగాని బాధ్యతగల భారతీయ వాయుకులగాని యొప్పుడును కోరజాలరు. దేశమున కాంతిరక్షణమును కాపాడుట ముఖ్యము మను విషయమునను భారతదేశమునందును మన దేశమునందునుగూడ ప్రజలందరును ఆమోదింతురనియే నేను నమ్మెదను. ఈభారము కేవలము పాశ్చాత్యులమైననే పడియుండలేదు. ప్రస్తుతము ఒక రాష్ట్రమునందైనను తాత్కాలికముగ నైనను (మధ్యరాష్ట్రములు) గవర్నరు పదవి యందున్న భారతీయ ప్రముఖుడే కష్టతరముగ నీ భారమును వహించవలసినవాడయ్యెను.

కాని శాంతి క్రమములను కాపాడుటకు నిజముగా సహాయ భూతులు కాదగినవారు పోలీసు వారు కారని నేను గూడ నంగీకరించెదను. ప్రజల సద్భావమే శాంతిక్రమములకు నిజమైన మూలాధారము. లాంఛన వస్తువులను ధరించిన రక్షకభటులు శాంతిని కాపాడుటలేదు. ప్రతిపాదుడును గూడశాంతిని కాపాడవలెదు. ఈరీతిగా ప్రజలు సద్భావముతో నొనర్చెడు సహకారమే ప్రభుత్వమునకు మూలాధారము. ఈపద్ధతి భారతదేశమునందు గూడ త్వరలోనే ప్రారంభము కాగలదని నేను నమ్మెదను.

ప్రజారక్షక శాసనము

ఈ శాసనమును మరల నమలులో పెట్టుట కెట్టి యన సరమును కనుబడదని రాజప్రతినిధి వా కెరిగించెను.

తన యభిప్రాయములను చెల్లపుటకు ప్రతిష్ఠ కిక్కిరి స్వాతంత్ర్య ముండుపలసినదే. భారతదేశమునందు గూడ నా స్వాతంత్ర్యము వుండవలసినదే, అనిన చాలగు. ఏలనన ప్రస్తుతసమయమున నది మనకు చాల సహాయకము గూడవగును. మనమిపుడు నిర్వహింపవలసి యున్న కార్యమున కది ముఖ్యముగా కావలసియే యున్నది. ప్రత్యక్షముగ జరుగువిషయములనే గ్రహించెడి వారి దృక్పథము నుండియుగూడ మనము దీనిని పరిశీలించవలసి యున్నది. సరివాదమే కార్యసిద్ధికి సాధనము. అసహాయపద్ధతి కార్యధంగమునకే సహాయ మగును. ఇప్పుడు సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారు మిక్కిలి గొప్పదగు నొకమార్పును జేయుటాని, దానిని సాధించుటకు తమ యభిప్రాయములను చెల్లపవలయు నని భారతీయుల నావ్యవహించియున్నారు. అందుల కొకసభ జరుగ నున్నది.

‘అధినివేశ ప్రపత్తియే భారతదేశమునందు బ్రటిష్వారి యాదర్శము’ అని యిదివరకే ప్రకటించబడెను. ‘మీరు మీభావము మారిన దని కేవలము మాటలవలన తెలిపిన లాభము లేదు. అది నిశ్చయమును నమ్మకము మాకు కలుగుటకు తగిన పనులను కూడ మీరు చేయగలరా?’ అని గాంధీగారు ప్రశ్నించిరి. ‘నే దీనిపట్ల గూడ చాలమంది ప్రశ్నించి యున్నారు. గత 10 యేండ్లలోనూ భారతదేశమున జరిగిన విషయముల కొన్నిటిని నే నిచట చెల్లపవలసియున్నది.

1919 లో వెర్నెయియన్ సంధిపత్రమునగు భారతీయ ప్రతినిధులనుగూడ సంతకములుచేసిరి. భారతదేశము నానాదేశ సంఘమునందు స్వతంత్ర్యసభ్యులకు బడసి, ప్రత్యేక తమసొందగలిగెను. భారతదేశదృష్టిలోనది మిక్కిలిముఖ్యమగు విషయము. 1919 లోనే ముంబుఘర్ల బిల్లునుగూర్చి చర్చించుటకు పార్లమెంటు సంయుక్త సమావేశము జరిగినది. ఆంధ్రమువారి నివేదిక చాలముఖ్యమైనది. ‘కేవలము భారతదేశమునకే సంబంధించినదేయి, ప్రభుత్వమునకును, కాపనసభలకును యంగీకారము కలిగిపట్టి విషయములలో నిండియుంట్రి సామాన్యముగా కల్పించుకొన గూడదు అనునది ఒక వాక్యము. నేను యీపద్ధతి ప్రకారమే నడుచుకొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నాను. “నుంకముల విషయమున ఆన్వేయి, న్యూజియండ్, కెనడా, ద. ఆఫ్రికా దేశముల కెట్టి స్వాతంత్ర్యము కలదో వట్టి స్వాతంత్ర్యమే భారతదేశమునకును కలుగవలయు ననునది చెంతవాక్యము. దీనివలన భారతదేశమునకు పన్నుల విషయమున సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మొనగబడెను. దీనిని 10 యేండ్లకుండి వారసభ విండుచున్నారు. ఆరిక పరిజ్ఞాపము కంటెను స్వపరిపాలనమే మిక్కిలి గొప్పది. కావుననే ఇండియా మంత్రియుగూడ నందులకు వ్యతిరేకముగా నడుచుకూడదు. ఈరీతిగా భారతదేశము అధినివేశ ప్రపత్తితోనే వ్యవహరించుచున్నది. ఇప్పుడాదేశము నకు అధినివేశ మనునామము సిరీయముగా వర్తించవలయునని.

భారతదేశమునకు కావలసిన సామగ్రిలను కొనుటలో నెచట నది తక్కువ ధరలకు దొరుకునో నెచటనే కొనవలెను. అను తీర్మానము 1921 లో భారత కాపనసభలో నామోదించబడెను దానిని ఇండియా ప్రభుత్వమును ఇండియా మంత్రియును కూడా నొప్పకొనిరి. ఇప్పుడాపద్ధతియేయనుపరిపడుచున్నది. భారతీయుల సద్భావమును మనము బడయగలుగునో మన పరకులను విస్తారముగా వారే కొనగలరు. కావున వారికి స్వాతంత్ర్య మొసంగుటయే మంచిదని యొక పట్టి డిడివరకు నుడివెను ఇది నిజమేయగును. కాని మనదేశపు నైపుణులనే కొనవలయునని వారిని నిర్బంధించుటకు మనకెట్టి యధికారమునాలెదు.

అధినివేశ ప్రతిపత్తియన్న నిదియే

ఈ కార్యములన్నియు అధినివేశ ప్రతిపత్తికి సంబంధించిన బ్రిటిష్ దేశము లాభము కొరకు భారతదేశము ను పయోగ పరుచు కొనెడి కోజులై న్నదో గతించినది. ఆ పద్ధతి మగిసిపోయినది. ఈవిషయము లన్నిటిలో నిదివరకే భారతదేశ మధినివేశ ప్రతిపత్తి యనుభవించుటలేదని బాధ్యతగలవారెవరును నేడు చెప్పజాలరు.

రోడర్ మియర్ గారి యనంగత ప్రసంగము

నేటి చర్చ మిక్కిలి యుదారభావముతో జరుపబడి నందువలన నిట్టి సమయమున రోడర్ మియర్ గారి విషయమును తలపెట్టుట సాకంపముచితముగా కనుపడుదు. కాని, అతని పత్రికలలో వెలువడిన వ్యాసములను మరల నొక గ్రంథరూపమున ప్రకటించినచో (అవి అందుల కర్తవ్యమయినవికావు గాని) ‘భారతదేశము నెటుల పోగొట్టుకొనుట’ యనుపదియే ఆగ్రంథమునకు తగిన శీర్షిక యగును.

ఇటీవల భారత ప్రభుత్వమువారు పండ్రెండు నెలల బిల్లుల పద్ధతి ని 60 లక్షల పౌన్లు బదులు కావలయునని ప్రకటించిరి. ‘వీరి కన్యకు ను బదులీయకూడదు’ అనుశీర్షికతోయితనిపత్రికలలో నొకటగు ‘డెయిలీ మెయిలు’ పత్రికలలో నొక వ్యాసము ప్రకటించబడెను.

ను. ఇదియే నూతనమగు సామ్రాజ్యత్వమును, సామ్రాజ్యభిమానమును గాబోలును! ఇరవయ్య గృహసంబంధములను వల్చివిషయములను గూర్చిన వాఙ్మయమును ప్రకటించి చాల లాభమును బడసెను. పరిచారికలుగ నున్న యువకులు ఎవరినయిన ప్రేమించినపుడు చేయుదగిన కర్తవ్యముల నిరదు బోధించెను. ఆ గ్రంథము చదువుటకు చాల చిత్రముగనే యున్నది. ‘మేజాబల్లలమీద పరచెడి గుట్టలమీద నగుడాపలను తీసివేయుటకు నీతను చేసిననూచనలు కూడ మంచిచే కావచ్చును. కాని ఆరికవిషయములయందు దిద్దబెట్టిన సలహా ఏమయినది? ఎవరును బహులీయ న్నట్టి అని యీతడు వ్రాసెను కదా? ఇండియా ప్రభుత్వమువారు 60 లక్షలనే కొరెనగు, 60 లక్షల పౌనులు బసగబడెను.

తక్కినఅధినివేశముల కన్నిటికిని ఉన్నట్లే భారతదేశమునకు నూలండును నగరమున నొక ప్రాకమిషనరున్నాడు. ప్రపంచమందలి యన్ని దేశములలోనూ భారతీయులున్నారు. ఒక స్వయంచరమును పరిష్కరించుటకు యివ్వల సర్ మహమ్మద్ హబీబుల్లాగారిని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ద. ఆఫ్రికాను బంపియున్నారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యకర్మ విషయములయందు భారతీయులు చాలవని చేసియున్నారు. గత 10 చత్వరములలోను భారతదేశమున కార్మికులకు సంబంధించినశాసనము వెన్నియో చేయగడెను, సర్ ఆతుల బట్టిగారిప్రభుత్వంబందననగరమునందు ప్రాకమిషనరుగా నున్నాడు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యకర్మలయమున పరిపాలక సంఘము వందు భారతప్రతినిధులున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యకర్మలలో బ్రిటిష్ ప్రతినిధుల యభిప్రాయములకు భిన్నముగా భారత ప్రతినిధులు తమ యభిప్రాయములను వెల్లడించుటకు స్వాతంత్ర్యమును గలిగియున్నారు. వారిదివర కట్లు పెక్కుసార్లు చేసియున్నారు. (సకేషము)

మెయిలుటపా చోరి

7 గురు బెంగాలీయునకులు అరెస్టుచేయబడిరి

కలకత్తా, డిసెంబరు 19:— రాజసాహి మెయిలుటపా చోరి కేసులో పోలీసువారు దరియాప్తుచేసి నేటియంద యము పోలీసువారు 7 గురు యువకులను అరెస్టుచేసిరి. కలకత్తా మచ్చుబజారు వీధిలో యీ యువకులలో ఒకనిని అరెస్టుచేయగా అతనియొద్ద నొక బాంబు దొరికెను. ఈ 7 గురు యువకులనుగూర్చి యింకా దరియాప్తు జరుగుచున్నది. వీరి వశమందు అనేక విప్లవ భావపూరిత కరపత్రములు గ్రంథములు దొరికినది. (ఆ. ప్రె.)

మైసూరు రాష్ట్రములో

ఉచితవిద్య

సెలెక్టు కమిటీ విచారణలో నున్నది

బెంగళూరు, డిసెంబరు 19:— మైసూరు శాసనసభలో చాలా ముఖ్యమైన చిత్తు శాసనముకట్టి ప్రతిపాదించబడెను.

10 సంవత్సరముల ప్రాయమునరకును ప్రారంభించి విద్య నిగ్గుంధముగా నుండవలెనని శాసించుటకును, ప్రారంభించి విద్యను గరపుటకు సానిక ప్రభుత్వములవారు విధిగా బాధ్యతవహించవలయుననియు ఆయా స్థానిక ప్రభుత్వములవారు ధరించవలసిన వ్యయప్రమాణము నిర్ధారించేయుటకును శాసన మొకటి ప్రతిపాదించబడెను.

ఈ శాసనమునుగూర్చి విచారణచేయుటకై ఒకసెలెక్టు కమిటీ ఏర్పాటుకాబడినది. (ఆ. ప్రె.)

వర్షపాతము ఉత్తభాగమున అధికము

పూనా, డిసెం 20:— మధ్యరాష్ట్రములలో వాయుగుంఠ మేర్పడినది. కొంకణము, నజరావ, రాజపుటానా ప. జాయి ఉత్తభాగము, బీహారు ఉత్తభాగములందు వర్షించెను. కొలత:— పాట్నా 8, డక్కన్ 1, దావ్రిలింగ, పూర్ణ 1, క. కి 2, డెహరాడూన్, మహాస్సా 1, గోరఖ్పూర్, మీరట్ ముత్తేశ్వరు 1, అలహాబాదు, కాన్పూరు 1, అఝియానా, నవ్విండి, నూరతు 1, లాహోరు, సెయిల్కాటు, సిమ్లా 1, ల్లీ, అహమ్మదాబాదు 1, బొంబాయి, రత్నగిరి 1 అంగుళన పంజాబు, రాజపుటానాలయందు తగ్గి గజరాతునందు అధిక కాగలదు. (ఆ. ప్రె.)

(1. 10. 1950)

(2) 302

(152)

(१२३४)

(1923)

(131 103 62)

(మూటకు)

(223)

1929 సం॥ డిసెంబరు నెల 20-వ తేది శుక్రవారము

ఎ. ఎ. నారాయణయ్యరు,
సహాయ వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

శుక్లనామ సం॥ మార్గశిరమాస బి॥ ర శుక్రవారము

(ఆంధ్రవత్రికకు ప్రత్యేకం)

మీటింగు

సభికుడు—ఈ మీటింగు అసహ్యంగా ఉంది. బయటికి పిక్కారకు పోదాము, పస్తారా?

ఇంకోసభికుడు—మీటింగు యేర్పాటు చేసింది నేనే. నేను ఎట్లా వచ్చేది?

కేసు

మేజిస్ట్రేట్టు—ఫిర్యాదని నువ్వు కొట్టావని కేసువచ్చింది. ఈసంగతి కాదన గలవా?

మొదలయి—అందువలన లాభముంటే, కాదనగలనండి.

అద్దె

ఇంటియజమాని—వెనుక అద్దెపన్నమనిపి, ఆరునెలలు అద్దె ఇయ్యకపోతే, ఇంట్లోనుంచి వెళ్లగొట్టారు.

ఒకడు ఆవిధంగానే, నేను ఆరునెలలు అద్దెకుంటాను. మీరు ఉండనిస్తారా?

తలగడ్డ

ఎల్లయ్య—ఇంత విచిత్రమయిన తలగడ్డ పెట్టుకున్నా వెదుకయ్యా?

పుల్లయ్య—నాపాట్లు అడవిగా చూడకుండా వుండడానికి.

ఫోటో

పెద్దమనిషి—ఇ డెంఫోటో? నా పిల్లలముఖం కోతల్లపడ్డది.

ఫాటోగ్రాఫరు—నే నేంచేసేదండి? మీరు పెండ్లిచేసుకునేటప్పుడే, చక్కని ఫోటోని చేసుకోవలసింది.

ఫీజు

కక్షిదారు—అయ్యో, ఈ కేసులో ఏంఫీజు తీసుకుంటారు?

ప్రీడరు—మీనాన్నా నేను నేహితులము. అందుచేత నురురూపాయల ఫీజు వుచ్చుకొంటాను. అంతకంటే ఎక్కువ వుచ్చుకొనులే

కక్షిదారు—నురు రూపాయలే! నా తాతకు మీరు ఎరిగివుంటే, రెండువందలు వుచ్చుకొనేవారు కాబోలు!

డబ్బు

ఒకడు—ఏం వికేషాలు? మీరు నివారంగాఉన్నారు. ఇంకోడు—ఈలో బాంకు దివాలాతీసింది. ఇరవైలక్షల సొమ్ము నష్టమయింది.

ఒకడు—వాల్లో మీ డెం? ఇంకోడు—నాది అయిదురూపాయి అన్నయి.

మోటారు

ఒకడు—కొత్తరకంమోటారుబండ్లు ఎన్నో వస్తాంటే దీన్ని కొన్నావే?

ఇంకోడు—ఇది కొత్తరకమే. ఎందుకంటే, నేను డబ్బుచ్చి కొన్నది ఇది ఒక్కటే.

భోజనం

ఇంటియజమాని—ఎందుకు మాయింటికి వచ్చావు? బిచ్చగాడు—డాక్టరు నాకు మందిచ్చాడు. దీనిని వుచ్చుకోవడానికి నీలుగాలేదు.

యజమాని—మందు తాగడానికి గ్లాసు ఇయ్యమన్నావా?

బిచ్చగాడు—అక్కరలేదండి. యజమాని—ఏంగావాలే?

బిచ్చగాడు—భోజనం అయింతరువాత, మందు తాగమన్నాడు. భోజనం దొరకలేదు. చెట్టిందింది.

ఆశ్చర్యం

నేహితుడు—నీ పూలు చూసికప్పుదల్లా, ఆశ్చర్యమవుతుంది.

విశ్రాంతి—ఎట్లా చిత్రిస్తావా?

నేహితుడు—అది కాదు. ఎంగు చిత్రిస్తావా?

నిష్ప

ఒకడు—నేను కొనుక్కొన్నదివలన గడ్డవును, నాభార్యనిప్పుమీద పెట్టింది.

ఇంకోడు—కోపం చెందా?

ఒకడు—కోపంకాదు.

ఇంకోడు—అయితే ఎందుకు?

ఒకడు—నీర్లు కాగడానికి, కాప తీసుకున్నా. నిప్పుమీద పెట్టింది.

ఇబ్బంది

ఎల్లయ్య—ఎందుకయ్యా, అన్నానీక ఇంత యిబ్బంది పడుతున్నావు? నీభార్య అన్నం సంవగలదని చెప్పితిగా?

పుల్లయ్య—సంవగలదగాని, వండదు.

అన్నం

బిచ్చగాడు—నాపిల్లలు ఇంటికి వాంగానే, అన్నమో, అన్నమో అని ఏడుస్తారు.

ధనికుడు—నయమే. నాపిల్లలు కాఫీ, కాఫీ అని ఏడుస్తారు.

భేదం

ఎల్లయ్య—నీది ఏం వైద్యునియ్యా? ఆడవాళ్లపాలిటి యముడల్లే వున్నావు.

వైద్యుడు—ఎందుకమ్మా అంతకోపం? నాకు ఆడవాళ్లయిన ఒకటే, మొగవాళ్లయినా ఒకటే?

మంచు

యజమాని—గొయ్యి దీసి, అందులో మంచుకా మా నాకిటిదగ్గర పోకావే?

మాటి—ఏం చేసేదండి? ఎక్కడ సాయ్యమన్నాడు?

యజమాని—ఇంకోగొయ్యిదీసి, దాల్లో సాయ్యం.

పెల్లి

శ్రవణ్ణ—ఎవడయినా, మొదటి పెల్లాం పినతల్లి మాతురిని పెల్లి చేసుకుంటే, అవిడ వీరువుతుంటే?

జవాబు—భార్య అవుతుంది.

చిరాయువు

ఒకడు—ఎల్లయ్య ఇప్పుడు ఇక్కడికి వస్తాడు. పోనీ చిరాయువు, శుక్రవత్రి గతాయువు అనేవాక్యం జ్ఞాపకం వస్తున్నది.

ఇంకోడు—ఎల్లయ్యకు ఆరవై ఏళ్లకు పైగా వున్నవిగా?

ఒకడు—నేను చెప్పింది అందుకే.

అయ్యవం

ఎల్లయ్య—నిన్నటి గజ్జపు పంచాలల్లో నీకు అబ్బిప్రం కలిసివచ్చిందా?

పుల్లయ్య—వచ్చింది. అందగా వెళ్లిపోయింతరువాత, ఎవరో పోకేసుకున్న సరసు నాకు చోరకొంది.

పని

యజమాని—నీకు పని బాగా తెలుసునా? కొత్తి పమాస్తా—తెలియకేనుండి? ఇదివరకు పనిచెసిన చోట, పని మరేదాగా తెలుసునని నన్ను తీసివేసారు.

కుస్తీ

మానేజరు—ఇన్సూరెన్స్ కుస్తీ జరుగదు. ఒకడు—ఎందుకంటే?

మానేజరు—వస్తాదలు, నాల్గోలో దాట్లు పోట్లాడుకున్నాడు.

పెల్లి

ఒకడు—నీవంటి నానాగి—కే పెల్లి ఎట్లా అయిందయ్యా?

పుల్లయ్య—కారదాల్లిలుఎల్ల.

ఒకడు—పిల్ల నష్టమందలయ్యా?

పుల్లయ్య—పిల్ల నష్టమంటేనేం నష్టమోకపోలేనేం?

ఫోటో

ఎల్లయ్య—ఇది నా చిన్న పిండాలో తీసిన ఫోటో. ఫాటోగ్రాఫరు—దీనిని ఏం చెయ్యమన్నాడు?

ఎల్లయ్య—చెద్దది చెయ్యాలి, నోరుచూత్రం విప్పదిగానే వుండు.

లెక్కలు

తల్లి—మనయింట్లో నువ్వు, నేనా, నాన్న ఉన్నాం ఎంతమంది ఉన్నామో కనుక్కో.

బాలుడు—ఇద్దరు ఉన్నాము.

తల్లి—సరిగా లెక్కపెట్టా.

బాలుడు—నువ్వో, నానో నన్ను ఎత్తుకొంటారు గనుక, ఇద్దరే అవుతారు.

చెలిఫోను

ఒకడు—ఎల్లయ్యకు చెన్నపట్నంలో అనేకమందితో సంబంధ ముందిటే.

ఇంకోడు—ఉన్నది. చెలిఫోనుద్వారా.

నిద్ర

డాక్టరు—నీకేంబబ్బ?

రోగి—నాకు రాత్రినిద్ర పట్టదండి. పక్క ఇంట్లో నుంచి నాకేవ్యాధి వచ్చింది.

డాక్టరు—నీజాన్మి అంటుకోగంగాడే.

రోగి—అంటుకోగమేనండి. పక్కఇంటిలో పసిపిల్లవాడు తెల్లవాస్తూ ఏడుస్తాడు. అందుచే నాకు నిద్ర పట్టదం లేదు.

నేరు

కేరెడు—నీ కల్లిదంగులకేరెమిటి?

బాలుడు—అమ్మ, నాన్న.

పల్లెయారు

ఎల్లయ్య—నే నిప్పుని పల్లెటూరులో ఉంటున్నాను. హాయిగా వుంది.

పుల్లయ్య—అయితే, సాగుకాలం ఎట్లా పొద్దుపోతుంది?

ఎల్లయ్య—సాయంకాలం ఎస్తేకిపోయి, నాటకమయి న్యాసినీమా అయినా చూస్తాను.

కాగితం

ఒకడు—ఈ పార్కులోకి వచ్చింతరువాత, నాజేబులో పదిరూపాయిలనోటు కనపడదండేదు. కిందపడ్డ దేమా, చూస్తావా?

బంబ్రోతు—ఇక్కడ కాగితాలు పడెయ్యకూడదని నోటీసు కట్టివుందిమాడలేదా? పడేసినట్లయితే, మీకు జుల్మా నా వేస్తారు.

నాటకం

ఒకడు—మీ నాటకాలకు డబ్బు బాగా వచ్చిందా?

ఇంకోడు—నుఖాంతనాటకాలాడినప్పుడు, డబ్బురాక పోవడంచేత దుఃఖంవచ్చేది. దుఃఖాంతనాటకము లాడినప్పుడు, వచ్చినడబ్బు హాస్యాస్పదంగా ఉండి, నవ్వు వచ్చేది.

పెల్లి

మొదటిసటుడు—ఇప్పుడు నిన్ను పలకరించింది ఎవడు?

ఇంకోసటుడు—నన్ను పలకరించినవాడు, ఒకసారి ఆడవేదం వేశాడు. అంత చక్కనివాడిని, నేను అదివరకు ఎప్పుడూ పెల్లిచేసుకోలేదు.

ఎరువు

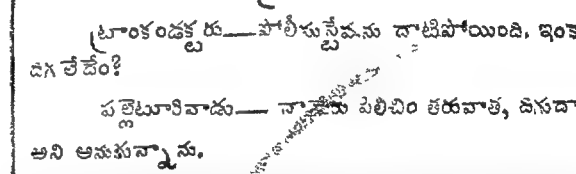
ప్రయాణికుడు—ఇక్కడ రయిలు ఎందుకు ఆగిందయ్యా?

గార్డు—అక్కడ నిల్చున్న మరొకపెట్టబట్టి ఎగురుతున్నది. అతను వెళ్లిపోయేవరకు రయిలు పోవడానికి వీలులేదు.

ట్రాంబుండి

ట్రాంకండక్టరు—పోలీసువేదము దాటిపోయింది, ఇంకా దిగలేదే?

పల్లెటూరివాడు—నానామీ పీలిచి తరవాత, దిగుదాం అని అనుకున్నాను.

కేదరిన్

గంధకర్త—శరణు రామస్వామి చౌదరి రామప్రసాద్ గారు వ్రాసిన హిందీగంధమున కనువాదము. లోకప్రసిద్ధమున ఒక పీఠనాథచరిత్రము. అందరునుచదువ తగినది. సులభశైలిలో వ్రాయబడినది. ఉన్నవ లక్ష్యసారాంశం గారి అమూల్యమున పీఠిక గలదు. ధర 0—4—0

ఆంధ్రవత్రిక కార్యాలయము, మదరాసు.

రావులపర్రు గ్రామపంచాయితీ దార్శనభ

(తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా)

శ్రీ శనివారపు సుబ్బారావుగారధ్యక్షత వహించి
శ్రీ హరిన నరసన్నగారు బహిర్గతము గావించి

ఈ నెల 14-12-29 ని రావులపర్రు గ్రామములో

యీ గ్రామ గ్రామపంచాయితీదార్ల సమావేశము జరిగినది. సుమారు 400 మంది యితరులు సభకువచ్చిరి. పంచాయితీదార్లు 40 మందివరకు వచ్చిరి. ఈసభకు శ్రీ శనివారపు సుబ్బారావు గారు అధ్యక్షతను వహించిరి. శ్రీ హరిన నరసన్నగారు (వెసి డెంటు తాలూకాబోర్డు రాజమండ్రి, సంపాదకులు రైతు పత్రిక) సభను బహిర్గతము గావించిరి. శ్రీ ఆ.గంగరాజుగారు రావులపర్రు గ్రామపంచాయితీ అధ్యక్షులు శ్రీదత్తనాథుల క్షేత్రి సత్యనారాయణగార్లు ఆహ్వానము చేస్తూ ఉపన్యసించిరి. సభకు ప్రారంభమున తాలూకా బోర్డువారిచే నడుపబడుచున్న ఎడల్లు ఎడ్డుకేవల తరగతులనారు జాతీయకీర్తనలను పాడిరి. శ్రీ భ. సత్యనారాయణగారు నరసన్నగారిని సభ్యుల కెరుకపరచి వారి దేశసేవనుగూర్చి మాట్లాడిరి. సభను బహిర్గతము గావించుచు శ్రీ నరసన్నగారు గం 1-30 నిమిషములవరకు గ్రామజీవితము లో రైతులయొక్క దుస్థితిని గ్రామపరిపాలనలోకొబోర్డుల పరిపాలననుగూర్చియు కానలసినమార్పులనుగూర్చియు నుపన్యసించిరి. అనంతరము శ్రీ సుబ్బారావుగారు గ్రామస్వపరిపాలననుగూర్చియు, గ్రామమందులకు భారతదేశములో పునాదిగ నున్నదో, గ్రామపునర్నిర్మాణమునకు గవర్నమెంటు బడ్జెట్టు లో కొన్నికొట్టును ఏల ప్రత్యేకించగూడదో మున్నగు అంశము లను సు. గ్రామ ఆర్థిక పరిస్థితిని నిన్ను గూర్చి యుపన్యసించిరి. పిమ్మట నిడమర్తి గారి కంకరదత్తు గారు (నిడమర్రుగ్రామ పంచాయితీ అధ్యక్షులు) గ్రామపంచాయితీలనుగూర్చి యుపన్యసించిరి. గ్రామపునర్నిర్మాణపు సూచనలపై జర్జన్ బిమిడిపాటి సత్యనారాయణ, వీరాస్వామి నాయుడుగార్లు గ్రామపంచాయితీలు యీ విషయము చేసిన పనిని గూర్చియు పంచాయితీదార్ల విధులనుగూర్చియు నుపన్యసించిరి. సభా అనంతరము తల్లాపురం గ్రామ ఎడల్లు ఎడ్డుకేవల తర గతులవారిచే ఆ గ్రామ ఉపాధ్యాయుడు వారితోపాటు కొ బాటమును వ్యాయామ పరిశ్రమలను చేయించి సభికులకు జూ పిరి. పంచాయితీదార్లు సభా అధ్యక్షులు బహిర్గతము గావించినవారు, తాలూకాబోర్డు సభ్యులు, ఎగైరాలతో గ్రామ ఫోలోను తీయించుకొనిరి. వచ్చినవారందరికి అల్పాహారవిందు లు ఆదిమాండ్రుల సభ్యులతో సహా కులభేదములు పాటించక చక్కగా ఏర్పాటుచేసిరి. సభ మధ్యాహ్నము 2 గంటలు లగా యితు 6 గంటలవరకు జయప్రదముగా జరిగినది.

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీ శనివారపు సుబ్బారావుగారి

అధ్యక్షతవహనము

భారతదేశములో రాజ్యాంగ విధానమునకు పునాది గ్రామమే. గ్రామప్రాధాన్యము యీ తెల్లదొరల పరిపాలనలో నంతరించి, పట్టామే ప్రాధాన్యమైనది. మనదేశంలో ఎందుచేత గ్రామం ప్రాధాన్యమైన దని అరుగవచ్చును. కారణ మే ముంటే-

మనదేశములో 2816 పట్టణములు, 6,85,665 గ్రామములు

కాపురమున్న యిండ్లు పట్టణములో 67,65,014

గ్రామములలో 5,84,38,875.

పట్టణములలో నివసించే జనాభా 8,24,75,276.

గ్రామములలో నివసించే జనాభా 28,64,67,204.

ఈరీతిగా గ్రామం అన్నివిధాల ప్రాధాన్యముగా ఉంటే మనపరిపాలకులు గ్రామంఅంటే రైతులలోనికి తీసుకరారు. పై చెప్పు పట్టణునివాడని వేళాకోళంచేస్తారు.

మన దొరతనంవారు పట్టణమంటే ఎందుకు శ్రేష్ఠతెస్తారని అడుగవచ్చును. బ్రిటిషువారి రాజ్యమునకు స్థాపించిన ఆఫీసులు పట్టణములో నుంటున్నాయి. రాజ్యంవారిది అయినందున వారి ఆఫీసులకు మనం పట్టణమంటే పోకతప్పుదు. పట్టణజనం బస్తీలకు పోతే అక్కడ మనడబ్బు ఏర్పాటుచేతుందో చూడండి. శ్రీకృష్ణార్యం బస్తీలలో ఏర్పరచినారు.విదేశీసరకులన్నీ అనగా వనం ఉండయంటేచి మొఖంకడుక్కుండు కుపయోగించే పర్ల నుడి లగాయతునవో విదేశాన్నుంచి వస్తోంది. ఆనస్తువుల దు సాణాలన్నీ బస్తీలలో వున్నాయి. నీవస్తువులు ఓడలోనుంచి

దిగగానే బస్తీలకు వెళ్లడానికై రైతు రవాదా రులు మున్నగువాటిని బస్తీలకే నిర్మించినారు. బస్తీలలో గవర్నమెంటువారి నాకర్లుంటారు. వారి సౌకర్యము నకై బస్తీలలోనే నీటి సౌకర్యం, ఆరోగ్య సౌకర్యం ఏర్పరచిరి. బస్తీలలోనే నా అన్ని బస్తీలు బాగాఉండవు. గవర్నమెంట్, గవర్నరుజనరలు నుండేవే బాగుంటాయి.అందులో గవర్నరుజన రలుండే డిల్లీ, సిమ్లా పట్టణములలో కొట్టకొలది డబ్బును వెచ్చించి పట్టణానికి తగిన అందా రైఫ్టికప్పుడు చేయడానికి చేస్తూనే వుంటారు. ఇటువంటిశ్రద్ధను గవర్నమెంటువారు పట్టణం జూపరుకదా! మనదేశపు జనాభాలో.

వ్యవసాయంవల్ల జీవించేవారు 22,90,45,019
పరిశ్రమలవల్ల ,, 8,31,67,018
వర్తకంవల్ల ,, 1,81,14,622 గలరు.

వ్యవసాయం మన దేశంలో ప్రధాన వృత్తిగా నున్నది. ఈ ప్రధానవృత్తికి తగిన సౌకర్యమును మనపరిపాలకులు జూప డంటేదు. వ్యవసాయ వృత్తిఅంటే రైతు.రైతు సౌకర్యం జూడా లంటే గ్రామ సౌకర్యం జూడాలి. రైతుకు సేర్వే విద్యలో వ్యవసాయవిద్య నేర్పడంలేదు. ప్రాథమికవిద్యతోపాటే వ్యవ సాయవిద్య నేర్పాలి

మన మాతృభాష 1600 వ సంవత్సరము లగాయితు నశింపుకు ప్రారంభమై ఇంగ్లీషుభాష క్రమేణ రాజ్యాంగ భాషగా జచ్చింది. ఇంగ్లీషుభాషలో నేర్వే శాస్త్రము లన్నీ మాతృభాషలో నేర్చుతే ఆరునెలలలో రైతు ఆకాస్మాన్ని నేర్చుకోగలడని నిశ్చయంగా చెప్పవచ్చును.

మన దేశములోనున్న పాఠశాలలలో

మగవారికి ఆడవారికి
ఎఫ్. ఎ. బి. ఎ. వరకున్నవి 218 19
సూ-లు పైనులువర్కు 2,444 248
ప్రైమరీ పాఠశాలలు...162,666 26,682

ప్రైమరీ పాఠశాలలో వన దేశంలోనున్న 771 మ్యూనిసి పలుపట్టణములలోనుండేవిన్న ఒకేచోట బాలిక బాలిక పాఠ శాలలనురైక్క-జూచి తీసివేసి జూచితే 1,20,000 పాఠశాలలు గ్రామములలో ఉండును. ఈ అంకెను మన దేశంలోనున్న గ్రామాలసంఖ్యలో తీసివేస్తే మిగిలిన 5,65,665 గ్రామాలలో పాఠశాలలులేవు. గ్రామాలలో చదువు అంటే గవర్నమెంటు వారికి ఎంత ప్రేమవున్నదో చూడండి.

మన దేశములో నూటికి మగవారిలో 7 గరు.
,, ఆడవారిలో 1 గరు.

చదువుకున్న వారున్నరు.....

రైతులు అప్పుచేసికొని జీవిస్తూయున్నారు. గవర్న మెంటువారే గవర్నమెంటు రిజిస్ట్రేషను ఆఫీసులో ఉన్న తన భూలకున్న మరెన్ని పరపతిసంఘములద్వారా వున్న అప్పులను తెలుసుకొని 700 కొట్టు అప్పుమొత్తం భారతరైతులకున్న దన్నారు.

నేను ఈమధ్యను యీ తాలూకాలలో రీ సెటిలుమెం టువారి కోరికపై గ్రామ ఆర్థికస్థితిని ఏడుగ్రామములలో పూ ర్తిగా తెలుసుకొంటే సగటున ఆ గ్రామాలలోని జనాభాలో మగిడికి రు 46-1-8 అప్పుతేలినది ఇట్టిస్థితిలో యింకా పన్ను వేస్తామని గవర్నమెంటు అనడంవల్ల రైతు ఈదేశములో సజీవునిగాకూడా నుండుటకు సావకాశంలేదని తెలుసుకోండి.

రైతుకు ప్రాధాన్యమైన వ్యవసాయవృత్తికి మూలాధార మైన పశుసంపదకూడ ఊడకలో నున్నది. యీమధ్యను ఈ తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులైన శ్రీ కలిదండి గంగరాజు గారు రైతులవద్దనుంచి వారికి కలిగిన పశుసంపదమును గూర్చిన అంకెలు తెలుసుకోగా 19 గ్రామములలోనున్న రైతులలో రైతు 1 కి రు 85-10-0 లు నష్టం పశువులు చెచ్చిపోయి చండుబ్బు కలిగినది.

ఈరీతిగా ఏవిధంగా జూచినా రైతుకు నష్టమే కలుగు తోంది. పంటలు సరిగాపండినా పండకపోయినా భారతీయు లలో సగటున మగిడి సుమారు రు 8 లు భూమి పన్నుక్రిందను న్ను యేదిగాక ఉప్పుపన్ను, యిన్కంబాక్సు అను పేరిట మరి కొన్నియు యిచ్చుకోవాలి. దీనితో సరిపాక ఉడ్డొగ్గగ్గుల మా మూళ్ల క్రిందకూడా మడుపుచెప్పించుకోవాలి ఈనగరాల సం గతి తెలుపుకోవగా ఆదికారులులేరు.రైత్యుడైన రైతుకుండి ఫీర్యాదు చేస్తే హుమారు యివ్వడం తప్పని ఎదురుకేసుపెట్టు తారు. అట్టిఅనర్థకాలన్నీ బాగాలంటే మనము స్వతంశ్రులుగా నుండాలి. మనంఅంటే గ్రామమే. గ్రామస్వతంత్రానికి గ్రామ స్వపరిపాలకులు కావాలి. గ్రామ స్వపరిపాలనకుగాను గ్రామం లోని ప్రజలంతా కలిసి ప్రతిఆయన ఏండ్లకు ఒక అధ్యక్షుని ని్ని ఆ అధ్యక్షునికి సహాయంగా 15 గరు లేక 24 గరుతోకూ డిన ఎన్నిక సభ్యులున్ను నుండవలెను. గ్రామరివిమూర్తి వీరేవనూ లుచేసుకోవాలి. ఆ రెవిన్యూలో కొంతవారట్టేపెట్టుకొని మిగి లినది గవర్నమెంటుకు పంపేయేర్పాటుండాలి. గ్రామములోని వివిలు, క్రిమినల్ కేసులు, ఆరోగ్యం, విద్య, రహదారి మున్న గు సౌకర్యాలను యీ కమిటీవారే ఉపసంఘాలుగా ఏర్పడి

పరిష్కరించుకోవాలి. యీ ఏర్పాటుకొరకు రైతులెంతో ఆందోళన చేసుకోవలసి వున్నది.

గవర్నమెంటు గ్రామసౌకర్యం జూడడం లేదని చెప్పు టకు కారణమేమంటే, మన చెన్నరాజధాని గవర్నమెంటుకు 1928-29 లో గతసాలు నిల్వసామ్యుతో రు 28,84,25,185 లు ఆదాయం వున్నది. ఈ సామ్యులోనుంచి వివిధ కా ఖ ల కు రు 20 71,1800 లు ఖర్చుచేస్తున్నారు. గ్రామ పునర్నిర్మాణ ముకొరకై యిన్నిలక్షలనిగాని,యిన్నికొన్నిగాని ప్రత్యేకిం పలేదు. ప్రత్యేకించాలను వాడుము ఈమధ్యనే బయలుదేరింది. ఈవాదనను బలపరచువారిచే కాననసభ్యులుగా ఎన్నుకోవాలి. గవర్నమెంటును ప్రత్యేకించాలని అడుగుతే సామ్యు లేదల్ల టారు. వారు చేసేపనులనుమాత్రం సామ్యు వస్తుంది. గత మహా సంగ్రామానికి 100 కొట్టు ఇండియాగవర్నమెంటు దానం చేసింది. సామ్యుగాక మునుష్యులనుగూడ అర్పించింది. బాంబా యిలో సముద్రాన్ని ఆరికట్టడానికి ఢిల్లీనగరాన్ని పునర్నిర్మాణము చేయడానికి మున్నగు ఎన్నియోపనులకు అభ్యసేపాపీ చేసి సామ్యు తెస్తారు. గవర్నమెంటువారిని గ్రామపునర్నిర్మాణమునకై సామ్యును ప్రత్యేకించేట్లుట రాబోవు గవర్నమెం టు బడ్జెట్టునాటికై వా తగిన ఏర్పాట్లు రైతులు చేసుకోవాలి. ఒక వేళ గవర్నమెంటు వారు కొంత సా మ్యును ప్రత్యేకించినా దానిని పెద్దపెద్ద ఉద్యోగస్థుల శీతాల్ క్రింద ఖర్చుకాకుండా ఆ సామ్యును గ్రామపంచాయితీలద్వారా నే వినియోగించునట్లుగూడా చేసికొనుటకు ప్రయత్నించుకో వలెను. నూతనమార్పులకొరకు ఆందోళన చేస్తూవుండాలి. అంత వరకు గ్రామవాసులెల్లరు ప్రతిగ్రామములోను గ్రామపంచా యితీ, పరపతిసంఘం పెట్టుకోవాలి. ఈ తాలూకాలో 176 గ్రామాలున్నాయి. ఇందు 39 గ్రామములలో గ్రామపంచాయీ తీలున్న 48 గ్రామాల్లో పరపతిసంఘము లున్నాయి. మిగిలిన గ్రామములలో గూడ స్థాపించుటకై రైతులు ప్రయత్నించేసు కోవాలి. ప్రస్తుతంలో గ్రామాల్లో ఆరోగ్యం, విద్య, పరిశ్రమ లు నీటి, బాటనదుపామును జరగడానికిన్ని తాలూకలయిండ్లు ఏటేటా అగ్నివల్ల తగులబడి బీదరైతులు మరింత బీదరికమును పొందుతున్నారని గావున ఈ ఆనర్ధకంపోవడానికి గ్రామ ఆప రణను పెద్దదిగాచేసియో లేక తాలూకుల యిండ్లు లేకుండానుం డుటకు పరపతిసంఘాలద్వారా పెంకుట్టిళ్లు కట్టించుటకో గవ ర్నమెంటువారిని గ్రామపంచాయితీ, పరపతిసంఘమువారు కలిసి అమితమైన ఆందోళనను చేసుకోవలసియున్నది. గ్రామం లగాయితు దేశంవరకు రాజ్యాంగ తంత్రం ఏలజరుగుతోందో, ఆతంత్రంలో గ్రామ ని కి లాభం జరుగుతోందో నష్టం జరుగుతోందో తెలుసుకొనేకై రైతుకుండాలి. అందు లకుగాను రైతులు వారివారి గ్రామములనుండే పరపతిగ్రామ పంచాయితీ సంఘములద్వారా విద్యాధికులను అశుభవజ్ఞులను రప్పించుకొని తెలిసికొనుటకు ప్రయత్నించుతూ ఊహించుచున్న. గ్రామజీవనమును మరల పునరుద్ధరించి సజీవముతో నుండునట్లు గా చేయరుగాక !

క్షయవ్యాధికి

చాలనమృకమగు చికిత్స

శ్రీయత ధీ కృష్ణసర్కారుగారు, లేటు డి.

పూట్టి శ్రేణరరు టి. హెచ్. యి.డి. వైసురాయి దేవఘరు ఎస్. పి. (బేహరు)

ఈనెల 12 వ తేదీని సర్కారుగారు దీనినిగూర్చి ప త్రికలకు వ్రాసిరి:- ఒక సాధుమహాత్ముడు ఈ దివ్యావధ మును కొన్ని వత్సరములకు పూర్వము నేను సిమ్లాలో నున్నపుడు నాకొసగను. అద్దాని అద్భుతత క్షినిగూర్చి అపుడే నేను,పత్రికల లో ప్రకటించియుంటిని. అదియెడలు నేటివరకును భారతదేశ మంతటా 2000 మందికి యాదివ్యవధ మివ్వబడెను. బీదల కు ఉచితముగాను చికిత్సలకు నుండులర్హుమార్గమే పుచ్చుకొని యును నేనీ ావకమును యిచ్చియున్నాను.అలోపతి గుూ నాని- ఆయుర్వేదపద్ధతుల ప్రకారము చికిత్సచేయుచున్న పె క్కు-మంది ఘనవైద్యులుగూడ యాదివ్యవధమును రోగులకు వాడి దీనినిచూచును ప్రశంసించు నాకు తెల్లలును వ్రాసియు న్నారు. ప్రారంభభేదాన్ను కోరుటకు వెంటనే నుగము కఠి గినది. కుదిరి 4-5 ఏండ్లయినను గరల నది కనబడనేలేదు. వ్యాధి ముదిరినవారిలో 100 కి 50 మందికి నూముకలిగినది. పీరంద రును యితరవిధములకు చికిత్సల నన్నిటిని గాడిచూచినపిమ్మట యీ యావధమును చాకిరి. కావున వైద్యులలో యీగూడు పద్ధతుల ననుసరింున్న వారినిగూడ ఈగూర్హానికి యీ యావధమునే గాడుటవలన ప్రజలకు మహాపాపము నుండు గలుగుదురు అని భీరుగారు వ్రాసిరి.

కార్పొరేషను ఉద్యోగుల సమావేశము

కష్టముల తొలగించుకొనుటకు ప్రయత్నములు

చక్కరై చెట్టిగారి హెచ్చరిక

మదరాసు, డిసెంబరు 21:—“కార్పొరేషను ఉద్యోగకా ఖిలయందు ప్రస్తుత మెక్సికొ అన్యాయములు, అక్రమములు జరుగుచున్నవి. వానిని తొలగించుకొని, మీ జీవితములను ఆర్థిక సహాయము, నైతికముగనుగూడ సౌఖ్యప్రద మొనర్చుకొనుటకు మీరు పనిచేయవలెను” అని ప్రసంగించుచు, వి. చక్కరై చెట్టిగారు నిన్న సాయంత్రము కార్పొరేషను ఉద్యోగులముహూపభ కధ్యక్షతనహించుచు, హెచ్చరించిరి. కె. శ్రీరాములునాయు డు, ఎస్. ఎస్. రామస్వామయ్యగారు మొదలగు కార్పొరే షనుకాన్సిలు సభ్యులను, పలువురు కార్పొరేషను ఉద్యోగులను సమావేశమున పాల్గొనిరి.

కార్పొరేషను ఉద్యోగులసంఘ కార్యదర్శియగు టి. కేం కటరత్నంగారు సభకుల కార్యక్రమమును, సదరుసంఘము ప్రారంభించబడి పదిసంవత్సరములైనను, ఇంకెవరకు ఎక్కిన పని చేయ జాల క పోయె ననియు, ఉద్యోగు లీ సంగ ణు వ్యవహారములయం చెక్కడు శ్రద్ధ గైకొనక పోవుటయే ఇందుకు కారణమనియు నుడివీరి. అందు చే ప్రస్తుత నిబంధనలనుమార్చి, ఉద్యోగేతరుల సీసంఘమున క వ్యక్తులగును, ఉపాధ్యక్షులుగును ఏర్పరచుకొనుటకు సంఘము చూరు నిశ్చయించిరి. ప్రస్తుతము సంఘమువారు చాల ముఖ్యమ గు సమస్యల చర్చించి, పరిష్కరింపవలసియున్నది. మునిసిపలు ఉద్యోగములకు రాష్ట్రీయోద్యోగకాఖ నొనర్చుట, పెన్షనులు, ఉద్యోగుల జీవితముల భీమాచేయుట మొగలగు ముఖ్యమగు విష యములను ఉద్యోగులు చర్చించి నిర్ణయించుకొనవలసి యున్నది. సంఘములగు శేర్షడి స్వీయాభివృద్ధికి పనిచేయుటలో, చెన్న నగర పాలకసంఘోద్యోగులకంటె, జిల్లాలోని మునిసిపలు ఉద్యోగులు చాల ముందంజ వేయుచున్నారు రాష్ట్రీయనకం తను కలసి వారొక సంఘము శేర్షరుచుకొనుచున్నారు. ఈనెల 22 వ రేదిన, నెల్లూరులో, రాష్ట్రీయపురపాలక సంఘో డ్యోగుల సమావేశము జరుగనున్నది. రాజధాని నగరమునకు చెం దిన మనమే ఈ యుద్దయమును ప్రారంభించవలసి యుండెను. కాని మన మామాత్ర మొనర్చకపోవుట చాల విచారకరమని శేంకటరత్న ముగారు నుడివీరి

అధ్యక్షోపన్యాసము

కార్పొరేషను ఉద్యోగులకు కొన్ని ఇబ్బందులు గలవని యు వానిని తొలగించుట చాల అవసరమనియు భావించుటచే నీ యుద్దయపదవి నంగీకరించుచున్నాను అని నుడువుచు, అధ్య ష్టులగు వి. చక్కరై చెట్టిగారు ఉద్యోగులందరకు ఏకమై సం ఘీ భావముతో, కష్టముల తొలగించుకొనుటకు ప్రయత్నింప వలెనని ప్రబోధించిరి. ఈ విషయమున చెన్నపురి కార్పొరేషను ఉద్యోగులు, జిల్లాలోని పురపాలక సంఘములయందలి ఉద్యో గుల కంటె గూడ చాల వెనుకబడియుండుట చాల విచారకర ము. కనుక ఇకనైనను, వెంటనే మేల్కొంచి, మీ కష్టములను, కార్పొరేషను సభ్యులకును కమిషనరునకును డిలీ, వానిని నివారించుకొని మీమీ ఆర్థిక నైతికస్థితిగతుల నభివృద్ధిపరచుకొనుట కు ప్రయత్నింప వలెను. మీరందరును కలసి సంఘముగ శేర్షడి, మీ కష్టములతొలగించుకొనుటకు ప్రయత్నించుటకు కొన్ని ఆటంకములు గలవను విషయమే! అట్టి ఆటంకములు ప్రస్తుతపరి స్థితులలో భారతజాతి కంతుకును వ్యాపించియున్నవి. కాని, జాతీయ సంస్థలయందువలెనే, ఇట్టి చిన్న సంస్థలయందుగూడ ఏక ప్రయోజనాధులగు వారంద రేకమై ఒకసంఘముగ శేర్షడి, తమ ప్రయోజనమును సాధించుకొనుటకు ప్రయత్నింప వలసి యున్నది.

ప్రస్తుతము మీలో శేర్షరు కాఖిలవారికి శేర్షరు భాధలు గలవు. ఆయాకాఖిల ప్రతినిధు లొక ఉపసంఘముగ శేర్షడి, వాని నిర్ణయించు కార్పొరేషను ఉద్యోగుల సంఘముద్వారా వానిని తొలగించుకొనుటకు ప్రయత్నించునవల సంవరకును గూడ సౌకర్యముగ నుండును. మీరందరిక, అభివృత్తి కుటుం బమునందలి సభ్యులవలె, సమష్టిసౌఖ్యముకొరకు పాటుపడవలెను.

కె. శ్రీ రాములు నాయుడుగారు, సభ్యులకు కొంత హితోదధ గావించుచు, సంఘీ భావముతో ప్రయ త్నించిననేగాని మరి కష్టములతొలగుట దుస్తరమని నుడివీరి. ఎస్. ఎస్. రామస్వామయ్యగారు ప్రసంగించుచు, పెద్ద యుద్యోగు లీసభయందు గానరామికి విచారించుచు, వా రుగూడ, ఇట్టి సంఘమునజేరి, సౌభ్రాతృత్వముతో సమష్టి అభి వృద్ధికి పాటుపడవలెనని హెచ్చరించిరి.

మిమ్ములు, శేర్షరు కాఖిలయందలి యుద్యోగుల కష్టముల ను నిర్ణయించి జాబితాను తయారుచేయుట కొక యుపసంఘ ము ఎన్నుకొనవలెను. ఈసంఘము సదరు జాబితాను తయారు చేసి వానిపై చర్యలనుకొనుటకు కార్యనిర్వహక సంఘమువారి యెదుట నుండును.

సభ అంతట నిలుపుచేయబడెను తిరిగి జనననివాసమున జరుగును.

పచ్చయప్ప ధర్మముల 86 వ సాంవత్సరికోత్సవము

శ్రీ. పి. టి. కుమారస్వామిశెట్టిగారి ఉపన్యాసము

గౌ. సర్ మహమ్మద్ ఉస్మాన్ సాహేబుగార ధర్మక్షత వహించుట

పచ్చయప్పముదలియారు ధర్మసంస్థాపనల 86 వ సాంవ త్సరికముహూత్సవము నిన్నటి సాయంత్రము చెన్నపురి పచ్చ యప్ప కళాశాలభవనమున అతివైభవముగ జరుపబడెను. చెన్నపురి ప్రభుత్వపు హోముమెంబరు గౌ. సర్ మహమ్మద్ ఉస్మాన్ సాహేబుగారు సభ కన్యక్షత వహించిరి. ధర్మకర్తల లో నొకరైన శ్రీ. పి. టి. కుమారస్వామిశెట్టిగారు స్వారకో పన్యాసమును గావించిరి. కళాశాలోపాధ్యాయులును విద్యార్థులునుగాక పురప్రముఖు లనేకులు సభ కరుదెంచిరి.

ధర్మకర్తల బోర్డున కధ్యక్షులగు డి. బి. గోపతి నారాయణస్వామిశెట్టిగారు గతసంవత్సరపునివేదికను చదివిరి. పచ్చ యప్పముదలియారుగారిచే దానమొసంగబడినచుతెవిషయ, ధర్మ సంస్థాపన లన్నియు సక్రమముగ నిర్వహింపబడినట్లును, విద్యాసంస్థలు అభివృద్ధి కన్నరచుచున్నట్లును నివేదికయందు వివరముగ తెలుపబడెను. పచ్చయప్ప కళాశాల కును, హైస్కూలుకును ప్రస్తుత ముందు ప్రదేశము చాలసం దున దివదివాభివృద్ధి నందుచున్న ఈ సంస్థలకు విశాలముగ ప్రత్యేక స్థలమునకై ధర్మకర్తలు కృషి పలుపుచున్నారని యు, హిందూసంఘమందలి ఉదారవంతులు, ధార్మికచింత గలవారందరును ఇక్కార్యమునకు తోడ్పడినవో సాశ్రమ కళాశాలను స్థాపించు సంకల్ప మిడేరగల దనియు, ఇదివరలో వాగ్దానములు గావించి యుండిన ప్రముఖులు వెంటనే తమ వాగ్దానముల పాలించి ధన మొసంగ వేడుచున్నా మనియు, పత్తిరి. చెంగల్పరాయనాయకర్గారి ధర్మవిద్యాసంస్థయందు సాంకేతిక, పారిశ్రామిక విద్యాకాఖ లభ్యున్నది నందుచున్న వనియు, ధర్మ వైద్యకాలలు క్రిగ పనిచేయుచున్న వనియు నుడివీరి.

సర్ పి. టి. కుమారస్వామిశెట్టిగారు

విదవ ఉపన్యాసించుచు ప్రప్రథమమున మహోదారమరి కుడును, జాతీయనిర్మాతయు నైన పచ్చయప్ప ముదలియారు గారి జీవితచంగ్రహమును వివరించుచు ఎట్టిస్వల్పదశకుండి వా శెట్టి ఉన్నతదేశక రాగలిగినదనియు, ఎంతటి దానధర్మములు గావించినదియు విపులముగ ముచ్చటించిరి. పరమభక్తాగ్రేసరు డగు పచ్చయప్పగారి నొనరించిన ధర్మములు యథావిధి నిర్వర్తించి ప బడుచున్నవనియు, కళాశాల ద్రావిడార్యవిజ్ఞానములకు నిల యమై సర్వవిధముల జాతీయమై యొప్పుచున్నదనియు, హిందూ విజ్ఞానము, హిందూమతధర్మములు, హిందూనాగరికత, దక్షిణ భారతీయభావలకు తగినంత ప్రాముఖ్య మొసంగబడుచున్న వనియు, అన్ని సంఘములవారును సమానావకాళముతో సమా నాభివృద్ధిని గాంచుచున్నారనియు, పచ్చయప్పకళాశాల విద్యార్థివసతిగృహ ముండెడి చేరుపట్టునకు మార్చబడి సాశ్రమ కళాశాలగా శేర్షడిననేగాని ధర్మకర్తల మనోభిప్రాయ నెరవేర జాలదనియు, ఇందులకై హిందూసంఘములెల్లరును కళాశాల పురాతనవిద్యార్థులను ఆధికముగ తోడ్పడవలెననియుపత్తిరి.

అంత్యజాతులకు ప్రవేశము

హిందూమతము సర్వసమత్వమును, మహోదారాళయ సంపన్నమును, మహోత్సవమును మతము. అట్టి హిందూమత ము లేక హిందూసంఘమునందు నిమ్మజాతులకు తావులేదని నిక్కమగా నెవరును చెప్పజాలరు. ధర్మపరాయణుడగు పచ్చ యప్పగారు అంత్యజాతుల తన ధర్మములను బొందరాదని ఎన్న డును తలంచియుండరు. కావున ధర్మకర్తలు విద్యాసంస్థలందు నిమ్మజాతులకు ప్రవేశము కలదని న్యాయముగనే ప్రకటించి యుండిరి. అందును మహాత్తర మగు రాజకీయపరిణామములు కలుగనన్న యీతరహామున, ఏకజాతీయతానిర్మాణము నభిల షించు నీ సమయ ముండింక ను నిట్టి భేదముల చెట్టుకొనుట ఆత్మ వి నాశకరము. గావున ఎంత క్షిణకాలములో నీవిద్యాసంస్థలందు నిమ్మజాతు లకు, మహమ్మదీయులకు ప్రవేశ మొసంగబడునో అంత శ్రేష్ఠము.

ప్రస్తుతము ముఖ్యముగా సంస్కరణము లవసరమై యున్నది. కళాశాలను సాశ్రమకళాశాలగా మార్చుట యొకటి. ఇందులకు ధన మావశ్యకము. రెండవది పారిశ్రామిక విద్యా

లయము నభివృద్ధిపరచి కళాశాలవిద్య కనుబంధముగ ఇంజనీ రింగు, సాంకేతిక పారిశ్రామిక ఉన్నతవిద్యలను నెలకొల్పు వలెను. మూడవది కళాశాలయందు పాసు, అనర్బుకోర్సు లందు క్రొత్తి కోర్సులను స్థాపింపవలెను. వీని యన్నిటికిని ధన మావశ్యకము గావున ఇదివరలో వాగ్దానములు గావించిన వారు వెంటనే తాము వాగ్దానము గావించిన మొత్తములను చెల్లించి ఈ సత్కార్యమునకు తోడ్పడవలెను. హిందూ సంఘమునం దెల్లరును పచ్చయప్ప మహనీయుని యావర్యము ననుసరించి యథాశక్తి విద్యాదానమునకు తోడ్పడవలెను. పచ్చయప్ప కళాశాలను జాతీయముగ నొనర్చి భారతజాతీయ నిర్మాణము నకు నాయ మొనరింపవలెను అని పత్తిరి.

అధ్యక్షులు

సర్ మహమ్మద్ ఉస్మాన్ సాహేబుగారు మాట్లాడు చు మొట్టమొదట పారిశ్రామికములందిన విద్యార్థులందర నభినం దించి తామేఇట్టి సమావేశమందు అధ్యక్షత వహించుటకు ము య్యదీయులలో ప్రవలనియు, ఈకళాశాల జాతీయభావవిల సిద్ధమై దక్షిణ దేశమందలి విద్యాసంస్థలందగ్రస్థులను నాక్రమించి యున్నదనియు మతవిద్యకే కళాశాలయందు ప్రాధాన్యమొసంగబ డుట ప్రశంసనీయుమనియు, నిమ్మజాతి బాలరకుగూడ ఇందు ప్రవేశ మొసంగుటకు ప్రయత్నిములు జరుగుమందు తెంతయు ముదావహమనియు, కళాశాలకు నూతనప్రదేశమును సంపాదించు టయు, పారిశ్రామికకాఖ నభివృద్ధి పరచుటయు సాశ్రమ కళాశా లగమారుటయు, మొదలగు నీప్రయత్నములు జయప్రదములగుట కాశించుచున్నామనియు, కళాశాల నిర్మాణకృతుల నభినందించు చున్నామనియు, ఈ ధర్మముల సంస్థాపకులగు పచ్చయప్పగారి మానసేవ, స్వార్థవిరహితత్వము, మొదలైన ఉత్తమ గుణములు యువకులెల్లరులకు ఆదర్శములుగా నుండవలెనని పత్తిరి.

శ్రీ. పి. వి. నటరాజ ముదలియారుగారు అధ్యక్షులకు వందనము లర్పించిరి, అంతట సభ ముగింపబడెను.

ఉచితము

ఈ క్రింది అడ్డెసుకు 0-0-9 తొమ్మిదిపైసలు తపాల విశ్లలను పంపువారికి లాభాజీ నిర్మాణము అనుచిలుగా ప్రము. పన్నిములు, పంపబడును.

భాదీభాండారము, విశాఖపట్టణము.

పశువైద్యవిజ్ఞులకొక విన్నపము

నాకు అందాజా రెండున్నరవంద నెలగలిగిన కోడె వున్నది. దానియెన్ను రి సంవత్సరములు. ఇప్పుడు పాలపండ్లు రెండు రాలిపోయినవి. ఈ ఎయ్యసుగుల నా కోడెకు రి మాస ములసంచి మూర్ఖవాయువు గలిగినది. దానిలక్షణ మేమనగా ఆరోగం 25-30 రోజులకొకతూరి వచ్చును. అజాడ్యంవచ్చిన ప్పడు ముక్కుచెలివలు ఎగరవేసి చుట్టువార గిరగిరితిరిగి క్రిందపడును. ఇంతెవరకు యీ ప్రాంతములోని చికిత్సలు చేప్పినవి చేసియున్నాము. సరిగా రోగముకుదురలేదు. పరోప కారు లెవరైన వైజెప్పిన జాడ్యమునకు చికిత్స తెలిసియున్న యెడల ఆంధ్రపత్రికామాలముగా నాకు తెలియజేయుదురని మిక్కిలి ప్రార్థన జేయుచున్నాను. ఔషధము యొక్కయొ మూలకలయొక్కయొ శేర్షు తెనుగుభాషలో ప్రకటించవల యును. నేరుగా యీ క్రింది నా అడ్రసుకు దయచేసి తెలిపిన యెడల అట్టివారికి నా కృతజ్ఞతా పూర్వక నమస్కారములు నిరంతరము జేయువాడను.

మాదిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి, తిక్కెళ్లపల్లె గ్రామం, తాడిపత్రి పాస్తా, ఆనంతపురము జిల్లా.

శ్రీ లక్ష్మీనరసింహస్వం వర్కున్
మ్యాన్ ఫ్యాక్చరింగ్ జ్యూలర్స్
దయచేయవలెను చెప్పెయ్యి, తమిషను యేజంబు,
అందు శెట్టిర్.
మే నే ౭ రు } 8 కాళి శెట్టివీధి
౧వ సత్యనారాయణాచారి } మదరాసు.

మోహినిలైలము

క తు. నూచెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0.
పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.
అమృతాంజనం డిపో 7, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

శ్రీ కృష్ణ శ్రీ మహా-గుంటూరు

సాధారణసభ

(స్వీకృత్యవిలేఖరి)

గుంటూరు, డిసెంబరు 15:—శ్రీ కృష్ణ శ్రీ మహా-గుంటూరు సాధారణసభ సమావేశమైనది. ఈ సమావేశమునందు ప్రధానముగా పరిశీలించబడుచుండుట ప్రకటనవిలేఖము. ఈ ప్రకటనమునందు పంచమబాల్య అభ్యాసనిమిరమునకు భాగ్యరనినలను వారి జీవితమునకు కామధేనువు నడచున్న శ్రీ కృష్ణ శ్రీ మహా-గుంటూరు సాధారణసభ సమావేశమైనది. ఇది విచారకరము. పత్రికాప్రచురణము ఆశ్రమమును పాడుజేయుచున్నందున ద్వైతముతో జేయబడలేదు. ఆంధ్రాననిలో నిట్టి పవిత్ర నిద్రాదానమొసగు పంచమల జేవాలము మెచ్చుటలేదు. పంచమలను గ్రామస్థులలోనికి కూడ రానియ్యకుండునందు దినములలో యీ అంటరానితనమును మహాపంకిలమును పారద్రోలుటకు ఆజ్ఞానాంధకారనిమగ్నులై ఆ పరిశుద్ధ ప్రదేశములలో వాసము జేయు పంచమ సోదరులకు విద్యాదానమొసగుటకును బద్ధకంకణులై, బ్రాహ్మణుడయ్యు ధైర్యము వహించి, 12 సంవత్సరముల క్రిందబడి నేడు ఆస్పృశ్యతా నివారణకై ప్రబలప్రయత్నములు జేయుటకును పే ఆపనిని జేబట్టిన శ్రీ నల్లపాటి హనుమంతరావుగారికృషి ఆంధ్రానని యొన్నటికి మరువదగినదిగాదు. రక్తమును పడచి, చెవులకార, పలుకట్టముల బడి, బంధువుగూడ రోసి శ్రీహనుమంతరావుగారు నిర్మించిన యీనంచమ సోదరుల గోపురమును ఒక్కపెట్టున కూలునట్లు జేయబడిన వారెవరులేరు. పరిపాలనలో కొలది పోరపాటులున్నను అవి నిన్నటి సభతో చక్కపెట్టబడినవి. పోరపాటులేని సంస్థలేరు. పోరపాట్లు చేయుటనుండియే మంచిబయలుదేరగలదు. ఆశ్రమ విషయములో నేను ప్రధమమున కొందరి సభ్యులసభలోని విషయముల జరిగినవి జరిగినట్లు వ్రాసితిని. తరువాత విచారించగా ఆసభలో పెట్టబడినంతవిషయము మాత్రము లేవనియు, కొద్ది పోరపాట్లున్నను అవి ప్రమాదకరములుగాని, ఆశ్రమ

నాశనమునకు కారణభూతములైనవి గావనియు స్పష్టమైనది. ఈవిషయమై నేను పలువుర సంప్రదించితిని. వారందరుగూడ యీతరువనే చెప్పిరి. 1 లేక 2 సాధారణసభా సమావేశములతో పరిపాలనలోని లోటుపాట్లు తొలగగలవని చెలియుచున్నది. నిన్నటి సభావృత్తాంతమును దిగువ నిచ్చుచున్నాము.

నిన్నటి సభావృత్తాంతము

సమాన్య సభాసభ్యుల కొందరి కోరికపై కార్యదర్శిగారు శ్రీ నల్లపాటి హనుమంతరావుగారు ఆంధ్రదేశ హిందూ నిమ్మజాతుల సంఘ సామాన్యసభను 4-80 గంటలకు కాంగ్రెసు కార్యాలయములో నేడు సమావేశపరచిరి. అధ్యక్షులు, ఉపాధ్యక్షులు గ్రామములో లేకపోవుటచే శ్రీ వింజమూరి భావనాచార్యులుగారి సభాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనిరి. సభా ప్రారంభమునకుముందు కొద్దిసేపు జరిగినది. సంఘ సభ్యులందరికి నోటీసులు జారీచేయబడినచో యానుభవశక్తి వేయబడెను. దానికి కొందరికి ఖమాను 12 లేక 15 మందికి వారు ప్రవృత్తి మును జేర్చిరి. నక పోవుట చే నోటీసులు పంపలేదని కార్యదర్శిగారు చెప్పిరి. దానిపై సభ జడ్జిగారు శ్రీ కృష్ణాస్వామిగారు సాంఘికలందరికి నోటీసులు పంపబడకపోయిన సభ సక్రమము గాదని యుపపాదనను చెట్టిరి. నోటీసుపెట్టగా వారి యుపపాదన వీరిపోయెను. దానిపై అది సక్రమసభగాదనియు అందుచే తాను దానిలో పాల్గొనజాల ననియు చెప్పుచు వెడలిపోయిరి. తరువాత సభ జరిగెను.

కార్యక్రమ పట్టికలోని ప్రధమవిషయము అడిటరుపోర్టు-ఆదా మన్యుముల సభ్యులు-ఆడిటరుగారు యింకను రిపోర్టు పంపలేదనియు, 19 వ తేదీకి బహుళి పంచమివని చెప్పిరినియు కార్యదర్శిగారు చెప్పినచే సభకు పోవుపోకు జేసిరి.

ఆశ్రమపాలనకై నూతన నిబంధనల జేయుటకును ఉప నిబంధనల గూడ వ్రాయుటకును యీ దిగువ వారితో నొక సంఘమేర్పడెను. సభ్యులకేర్లు.

1. వింజమూరి భావనాచార్యులుగారు.
2. పుతుంటా శ్రీ కృష్ణ శ్రీగారు.
3. పెద్దిపాట్ల వెంకటాచలపతిగారు.
4. కొల్లి సత్యన్నారాయణగారు.
5. జూలూరి వెంకటరత్నంపంతులుగారు.

ఇందు శ్రీ జూలూరి వెంకట రత్నంపంతులుగారు సమావేశకర్తగను, సాంఘిక లెవరయిన వారి సలహాల నివ్వదలచిన వాటిని సమావేశకర్తగారికి 31 వ డిసెంబరుకు వారికి బంపవలయుననియును, దానిపై కమిటీవారు వారిరిపోర్టును జనవరి 15 వ తేదీ వాటికి పంపవలయుననియు తీర్మానించబడెను. పెదపాటియలలో ఆశ్రమమునకు జేరినదిని అమ్మటకై ప్రయత్నములు పుతుంటా శ్రీ కృష్ణ శ్రీగారు, వాసిరెడ్డి శక్తేశ్వరరావుగారు, జూలూరి వెంకటరత్నంపంతులుగారును నియమింపబడిరి. తదుపరి శ్రీ తెలికిచెర్ల రామమూర్తిగారు పరిపాలనావిషయమున కొన్ని ప్రశ్నల నడిగిరి. వాటికి వచ్చే సాధారణసభ వాటికి జవాబులు జెప్పవలసినదిగా కార్యదర్శిగారిని కోరిరి. సభముంతయు, ఉద్రేకముగ యుప వ్యాసములతోడను నీవిశేష ప్రసంగముతోడను, జరిగినను, కార్యక్రమముంతయు సక్రమముగ జరిగి ఆశ్రమగౌరవము కాపాడెను. ఆశ్రమము సలహాముగ జరుగుట కంతమాత్రము సందేహము లేదని చెప్పుటకు నేను జరిగినసభయే తార్కాణముగా నున్నది. పరిపాలనాచట్టములతో కొలదిమార్పులు జేయుటలో ఆశ్రమము ఆదర్శప్రాయముగ నుండగలదని విశ్వసించుచున్నాము. సభ ప్రాతియగుటకు 8 గంటలయ్యెను.

తేలు మందు

సీసా 1 కి వెల రూ. 0-8-0 వి. పి. నహా 0-13-0. తేలుకాటువలన అపాయము లేదు గాని విశేష బాధగలదు. తేలుకాటువలన విషము నెత్తురులో ప్రవేశింపదు. బాధ నరములనెంటు పెద్దనరముదగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టినచోటును బండపోరునట్లు చేసిన, బాధ తగ్గును. కుట్టినచోటు కొంచెము మందు పోసిన, బాధ మాయ మగును. ఈద్రావకము ననేకులు పరిశీలించిరి. ప్రతియింటు నుండదగినది. ఇది మిగుల ఘాటు గలిగి నీటివలె నుండును. చెడకుండుటకు గాను రబ్బరుబిరడా గల సీసాలో మందు పోయబడినది. ఈమందు తమవద్ద గలిగియున్న తాము బాధపడక, ఇతరులకు గూడ నిచ్చి బాధను పోగొట్టి తాము పుణ్యము గట్టుకొనవచ్చును అమృతాంజనం డిపో 7, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

క్రిస్టమస్ తగ్గింపు రేట్లు

అన్ని రైళ్లమీద యిచ్చియున్నారు. కాని చలినుండి కాపాడబడినది లేదు. మారట్ కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడి పూర్తిగా ఉన్నితో, లోపల చెక్కుగొడ్డలైనింగు వేయబడిన

“ఓవర్ కోట్లను” కొనుడు

ధరలు రు. 16-8 మొదలు రు. 20 వరకు

కంబల్లు

రు. 4-8 మొదలు రు. 12-8 వరకు

కాకి డోలు చెడ్డకోట్లు రు. 10

హోల్ డాల్సు రు. 6 లు అంతకు మించినధరలు

ఇతరచోట్ల ఇవి రెండురెట్లు ధరకు దొరకుట దుర్లభము

త్వరపడుడి!

లేనియెడల సరకులు ఖరైపోవురు.

K. C. MARROTT:

THE LARGEST IMPORTERS,

187, HORNBY ROAD, BOMBAY.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(20-12-29)

సీమజుప్పలి దినుసులు

ఇరువది గజముల పీస్ ధరలు ర. అ. పై
 కారీకంపల్లు:—“మంగిసూర్యు” 22 X 22 (బి) రు 7-15-0
 సాధారణకము రు 7-5-0 “సింహము” 22 X 22
 (బి) రు 7-11-0 సాధారణకము రు 7-1-0 “ఇంజను”
 22+22 (బి) రు 7-11-0 “సింహము పాము” 22+
 22 (బి) రు 7-9-0 సాధారణకము రు 7-0-0
 “అమెజాసు” 22+22 (బి) రు 7-10-0
 చలువ:—“మంగిస” 22+22 (బి) రు 9-0-0 సామాన్యక
 ము రు 7-15-0 “సింహము” 22+22 (బి) రు 8-7-0
 సామాన్యకము రు 7-10-0 “సింహము, పాము”
 22+22 (బి) రు 8-7-0 సామాన్యకము రు 7-10-0
 “అమెజాసు” 22+22 (బి) రు 8-6-0 సామాన్యక
 కము రు 7-8-0 “ఏనుగు” 22+22 (బి) రు 8-7-0
 సామాన్యకము రు 7-9-0.
 చలవములు:—1708 (నెట్) రు 12-0-0
 1808 రు 11-8-0 1808 రు 10-10-0 వై 4
 రు 6-7-0 వై 5 రు 7-8-0 78078 రు 7-9-0
 జి. జి. 78 రు 7-10-0

జూలు
 40 నెంబరు (సీమ 5 పా కట్టులు)—ట్రాక్ రు 5-6-6
 చలువ (కొంగ) చలువ (ఎనిటిక్స్) రు 6-12-0
 చలువ (నాగకన్నక) రు 6-2-0 చలువ (గుడ్డి) రు 6-6-6 చలువ
 (గడ్డకొండ) రు 6-2-0 పచ్చగుట్టము (ఎట్ట) రు 7-8-0
 జి. రెడ్ సిక్స్ట్ అనాని రు 8-4-0.

40 జపాక్ (పదిపానులకట్టు) అయిదు నక్షత్రములు
 కలర్ బాద్ రు 11-5-0. నెమలి రు
 60 సీమ (5 పానులకట్టులు)—అడక తైల రు 14-4-0
 జి. (ఎట్ట) “పాట్టెలుతల” మార్కు రు 14-6-0
 5 కదుకారము రు 8-5-9 ఎద్దుగడియారము రు 7-18-0
 పాల్లుజట్టు రు 7-14-0
 పెన్సిల్స్ రు 8-0-0
 సిరాయిడ్ రు 8-0-0
 తెల్ల “కంగారు” రు 10-4-0
 ఇండియా ట్రానియోమార్కు తెల్ల రు 10-4-0
 ఇత్తడికలు—(డిట్ మేక్) రు 239 టు 240
 డిట్ (క్రాసాయర్) రు 237 టు 238
 రాగకము రు 822

సి హెంటుసీసా వెల:—
 గోకాపామ్ (“వెయ్యి”) రు 11-4-0
 జర్మన్ “ప్లాగ్” రు జర్మన్ “టవర్” రు 9-8-0

చక్కెరమూటయొక్క ధర:—
 కావా “రెడి” రు 24-12-0, జనవరి రు 24-0-0 ఫిబ్రవరి
 రు 24-3-0. మార్చి 24-5-0, ఏప్రిల్ 24-6-0

వేరుసెనగ నూనె
 పీకాలలో రు 91.

ఆముదము
 (మిల్ డెలివరీ) రు 100 టు 101,
 పదునుచేసినతోలు రు 1-కి ధరలు

అవుతోలు (8 టు 9) “అఫ్ కంట్రిన్” రు 0-14-6 టు 0-15-8
 “ (లేటిక్) “ రు 1-0-6 టు 1-1-0
 “ (7-9) టెంకురూపు రు 0-15-3 టు 1-0-8
 “ (లేటిక్) రు 1-1-3 టు 1-1-6
 “ 6 1/2 టు 8 1/2 జెజవాడ్సు రు 0-15-0 టు 1-0-4
 “ (6 1/2 టు 7 1/2) విజయనగరము రు 0-15-8 టు 1-1-0
 “ (7 టు 7 1/2) ఏలూరు రు 0-15-6 టు 0-15-9
 గజతోలు రు 0-9-0 టు 0-10-0
 గజమాడతోలు రు 1-0-6 టు 1-1-8
 అత్తమాడతోలు రు 1-9-6 టు 1-11-0

గజ్జికి తైలము

జబ్బీ 1-కి 0-4-0

ఈ తైలమును వాలుగు పూలులు కాచిన గజ్జిచీద,
 చిలుము, జిల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పనిచేయును.
 అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు

ధాన్యముల ధరలు

(20-12-1929)

మంచిబియ్యము

బెజవాడ “డిల్లీ”	బస్తా 1-కి	ర. అ. పై.
164	16	0 9
ఉప్పుడుబియ్యము		
ఉప్పుడుబియ్యము 164 పానులు మిషన్		11 8 9
బియ్యము నూక		
రంగూన్ 5 1	200	14 14 9
“ 5 2	“	18 0 9
“ 5 3	“	12 4 9
“ 6 1	“	14 0 9
“ 6 2	“	18 0 9
“ 6 3	“	12 0 9
“ 6 1	“	18 4 9
“ 6 2	“	12 4 9
“ 6 3	“	10 12 9
సింగపూరు 5 1	240	“
నెగోక్ నెం 1	216	14 8 9
“ నెం 1 + 2	216	14 4 9

గోధుములు

కందువా	205	16 0 9
--------	-----	--------

కాయధాన్యములు

చిక్కుడుగింజలు (కావ)	195	16 8 9
బూడి గింజలు	205	17 14 9
“	164	14 4 9
ఎట్ట బీన్సు	195	11 12 9
కందులు (కావ)	205	“
కందిపప్పు (కలకత్తా)	“	20 8 9
“ (కాన్పూరు)	“	20 0 9
మినుములు (రాయపూరు)	225	17 4 9
“ (రాజనంగ)	225	18 4 9
పెసలు (బొంబాయి)	195 పానులు	18 8 9
“ (సింగపూరు)	200	14 4 9
కపిళు (రంగూన్)	195	17 8 9
“ (కరాచి)	205	19 0 9

మద్రాసు పం దెములు

1929-30

వింటర్ మీటింగు

రేపు శనివారము

21-12-1929.

60-2

రాజమోహన హోరాయిలు

క్రీస్తుమయుల సువాసనగల తలనూనె

తలనూనె, మాడుపాటు, చుండు
 అకాలముగా వెంట్రుకలు నెరయుట
 కంఠము మొదలగునాటిని హరించి
 పువ్వుల చల్లదనమును, బుద్ధి బల
 మును, కలిగించి వెంట్రుకలును నల్ల
 పుచ్చి వుద్ధిచేయించును.
 పీసా రు 1. 3 పీసాలు రు 2-10-0

వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

పి.పి.సి.అండుకో, ఆయుర్వేదసాధన, పెరిచేరి, (నెల్లూరు జిల్లా)

ఏలూరు అన్న వస్త్ర వైద్య విద్యాదానసమాజము

ది 15 డిసెంబరు ఆదివారము యీ సమాజమున 860
 మంది బీదలకు వస్త్రదానమును, 1500 మంది బీదలకు అన్నదా
 నమును జరిగినదని సంతోషముతో తెలియపరచుచున్నాము.
 అన్నదానము సమాజమువద్దనున్న, వస్త్రదానము సమాజముద
 గ్గర మ్యునిసిపల్ హైస్కూలులోను జరిగెను. ఈసంవత్సరము
 హైస్కూలునందు వస్త్రము లిచ్చుటకు ఆంగీకరించిన మ్యునిసి
 పల్ చైర్ మన్ మ-రా-శ్రీ మోతే సరసింహారావు జమీందార్
 గారు ఎంతయు నండనీయులు. వస్త్రదానము రు 821-6-6 లు
 యెనిమిదివందల యిరువది ఒకరూపాయ ఆరుఅణాల ఆరుపైస
 లు ఖరీదుగల వస్త్రములు యివ్వబడెను.

మద్దుల వెంకటదినరాజు,

వై సుప్రసిడెంటు.

కామామృతము

కామామృతము 94-2

ఈయామృతము రాత్రిపూట ఒక్కమాత్రపుచు
 కొనిన ఎంత నిద్రాసృష్ట శుక్లమైనను వెంటనే సంసారశా
 ఖ్యము నీయగలదు. 5 దినములలో మాత్రములో గలసిగాని,
 ముందువెనుకగాని, నిద్రాసృష్ట శుక్లమును దృఢ
 ముగా నిలిపివేయును. మధ్యపుంసములు, నరములబలము తగ్గి
 నవారు ఈమృతమును పైకి పూతగానూడ నుపయోగించిన
 మిక్కిలి కీ క్షయములు కాగలరు. దీనియొక్క రహస్య
 ముగా భద్రము చేయబడును. యోగ్యతాపత్రములు అనంత
 ములుగా గలవు. 20 మాత్రలసీసా రు 2-0-0 అడ్రసు:—
 అమృతాశ్రమము నెం 1, ఏలూరు ప. గోదావరిజిల్లా.

Make
 your
 shoes
 last
 longer

use COBRA

ప్రకాశమైన మెటుగు నిచ్చి,
 చర్మమును మృదువుగా నుంచును.
 క్రీము నుపయోగించుట సులభము.
 త్వరలో మెటుగును పొందును.

COBRA
 BOOT CREAMS

add life
 to shoes

Made in
 Black, Brown, White, etc.

Agents:-

విల్సన్ అండ్ కో, మద్రాస్

FOR LADY'S PLEASURE.

SILK Banians, available in 3 sizes. Rs. 2-8-0.
 COTTON Banians, also for Ladies " Re. 1-12-0
 SILK for Ladies Jacket in attractive flower designs and
 colours. Each piece 3 cubits long Re. 1-12-0.
 SILK Handkerchiefs, may be used as
 mufflers also. Plain or with
 designs, any colours. Rs. 2-12-0.

BELSON & Co.,

JACOB CIRCLE, BOMBAY

చెన్నపురి సనాతన ధర్మ ప్రచారకసభ

యు. పి. కృష్ణమాచార్యగారి
బెజవాడలో బహిరంగ పందెము

ఆగ్రహము

“దేవమూర్తలై వదిలి మనలను వదింపదలచినవారిని కని పెట్టియుండుడు. అని యు. పి. కృష్ణమాచార్యగారు తమ బెజవాడ జన్మస్థలమునందు తెలిపియుండిరి. ఈ చాలెండరి 18-11-29 తేదీన బెజవాడపాఠశాల కొండరు శ్రీ ఆచార్యుల గారి కొసంగిన ఎదురు చాలెండరిలో నిట్లు నుడివిరి. అయ్యో, మీరు తీవ్రమైన నిర్దాశితమగు వారై నందుకు ప్రభుత్వమున బ్రాహ్మణులకు అధర్మవృత్తులైన నవుకరీవాణిజ్యములనుండి వారిని మరలించి వారిస్వధర్మమైన తపస్సును బంపివేసెదరా?... కూయొక్క ఈ సవాలును మీరు సమర్థించినచో (మీరు భావించినట్టి) రజస్వలసంతకవివాహము మున్నగు అధర్మము లన్నియు అప్రమత్తముగ నొక్కొక్కటిలో నదృశ్యముకాగలవు.

ఈ విధముగ బెజవాడ పాఠశాల ఆచార్యులవారిని సదుద్దేశ్యముతో ప్రశ్నించినందుకు ఆచార్యులవారు ఆగ్రహపడి “కూడులు” అని వారిని మాపించియుండిరి. కాని బెజవాడపాఠశాల తమ ఎదురుచాలెండరిలో ఎట్టి భావములను వ్యక్తపరచియుండిరో (1) అభిలభారత సనాతనధర్మ మహాసభాధ్యక్షు లగు శ్యామ సుందర చక్రవర్తిగారు (2) మహాసభా ప్రారంభకు లైన శ్రీ కళ్యాణానందభారతీ మాతాచార్యస్వాములవారు (3) రాజా బహద్దరు జి. కృష్ణమాచార్యగారును అట్టి భావములనే వెల్లువిచి యుండిరి. ఎట్లన:-

(1) శ్యామసుందర చక్రవర్తిగారు 30-11-29 తేదీ అధ్యక్షతొనవ్యాసము (2-12-29) తేదీ ఆంధ్రపత్రిక 4-5 పేజీలు చూడుడు.

“బ్రాహ్మణులు నిజమైన సనాతనధర్మముననుపరులు కావలసి యున్నారు. సక్రమమైన బ్రాహ్మణసాయకవర్గము ముందుగా ఏర్పడకలసియున్నది...విప్రసంఘము సనాతనధర్మ జ్ఞానవికాసము పొందువరకును మిగిలిన సాంఘికసమస్యలన్నిటిని వాయిదావేసి యుంచవచ్చును. బ్రాహ్మణులు నామమాత్రా వశిష్టులై యుండుటచేతనే యిరువురు మనలను మాపించు చున్నాము.

(2) కళ్యాణానంద భారతీ స్వాములవారు 30-11-29 తేదీ ప్రారంభోపన్యాసము. (3-12-29) తేదీ ఆంధ్రపత్రిక 14 పేజీ చూడుడు.)

“పూర్వచారపరాయణుల మని గొంతెత్తి ఆరచుచుండిన కుక్షింభములును, మాచకాగ్రములును, మతేంద్రోహములైన చామమాత్రబ్రాహ్మణులే, వర్ణాశ్రమధర్మమునకు అంతశ్చక్రపులును బహిష్కృతులును గూడ నైరి. ఈ కారణము లన్నిటిలనను నేటికి ప్రపంచమునందంతటను, వర్ణాశ్రమధర్మము కెలల పరిహాస పాత్రమగుట రుఢియైనది.”

(3) రాజాబహద్దరు జి. కృష్ణమాచార్యగారు (6-12-29) తేదీ ఆంధ్రపత్రిక 18 పేజీ చూడుడు) “నేనకవృత్తి బ్రాహ్మణులకు నిషిద్ధము. ఉదయపావకార్యము బ్రాహ్మణు డేవృత్తియైన ననులంపవచ్చునుగాని నేనకవృత్తి ననులంపరాదు.”

బెజవాడపాఠశాల సరళిభావమునకే ఆగ్రహపడిన యు. పి. కృష్ణమాచార్యగారును, వారిప్రియమిత్రులును, తమ సనాతన ధర్మమహాసభాధ్యక్షులును, పితాధిపతులకు స్వాములవారను కరి నముగా పరిగోచు కేమనెదరా? యు. పి. కృష్ణమాచార్యగారు తాను గొప్ప నైట్టికము అని చెప్పుకొనుచు నైట్టికమును సహజముగ మండినలిన కాంతభావమును కొల్పోవుటయు అడిగిన ప్రశ్నలకు సమాధానము చెప్పక శేషంకోశేనపూరయేటో అనునట్లు అడిగినవారిని బాపించుటయు, సమంజసమేనా?

(4) ఆంధ్రపత్రిక తన పంపాదకీయ వ్యాసములో నిట్లు తెలుపుచున్నది (3-12-29) తేదీ ఆం. ప. 11 పేజీ చూడుడు) సనాతన ధర్మప్రచారకులు చాంగ్రమును బహిష్కరిం పవలెనని గోరుచు ఆపవాదములు పలువిధముల కూపించెట్లు ల తెలియుచున్నది. యు. పి. కృష్ణమాచార్యులవారు కోపము పట్టబాలక కార్యవర్గపదవికి రాజీనామానిచ్చుటయు తలపించె ను, గాంధీసహాయము మహాద్యుడని చెప్పువట్టునాడే అసహన ము చూపబడెననియు గాంధీగారు హిందువులు గారనియు మే ములనియు నొక ప్రముఖుడు మడిచె ననియు తెలియుచున్నది. కోధావేషములను వారు యెక్కువగా వివేకమును తారాస్థి తిక్కున కోల్పోయియుండుట వింతగాదు.

ఈ విషయమై మహాభారతములో నిట్లు తెలుపబడినది.
వాచ్యావాచ్యాన్వహి కుపితో సప్రజానాతికర్మ చిత్ |
వాకార్యమస్మి క్రుద్ధస్య నావాక్యం విద్యతే తథా ||
అనగా కోధముగలవానికి యుక్తాయు క్షణానముండదు.
కోధిచేయని కార్యముగాని పలుకని వాక్యములుగాని లేవు.
ఇయ్యది సనాతనధర్మమే.

(2) పందెపు పరతులు

ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు నాడి కూటమైన బెజవాడలో, ఆరవ ప్రముఖులగు యు. పి. కృష్ణమాచార్యులవారు ఆంగ్ల భాషలో పందెమును ప్రకటించుట కాక తాళవ్యాయముగ నున్నది. వీరి పందెపుపరతులను చూచినవారికి నవ్వుపుట్టక మానదు. ఆంధ్రదేశమున ఇంగ్లీషుభాషలో పందెముట. విజయము వోట్టుచూలమున గాదట, మధ్యవర్తులవ్వారా నిర్ణయంప బడ రాదట. ఇట్టి విచిత్రమైన పరతులతో పందెమునకు బూనుట ఎవరికిని అర్థమగుటలేదు. అందులో ఆంధ్ర తత్వమునకు అసలే రుచించుటలేదు.

అర్థమేమి? పందెములతో పనియేమి? పరతులతో వాద మేమి? విజయములతో అగత్యమేమి? శ్యామసుందరచక్రవర్తి గారు నుడివినట్లును బెజవాడపాఠశాల తెలిపినట్లును బ్రాహ్మణులకు అధర్మముని అంగీకరింపబడిన నవుకరీవృత్తిని మాన్పించుటకై సనాతన ధర్మవాదియైన యు. పి. కృష్ణమాచార్యగారు ప్రచారమునకు పూనుకొనుచో, “మిగిలిన సాంఘిక సమస్యలన్నిటిని వాయిదావేసి యుంచవచ్చును” లేదా, “తక్కిన అధర్మములు అప్రమత్తముగ నొక్కొక్కటిలో అదృశ్యము కాగలవు.”

ఇట్లు జరుపుట కీకాలమున సాధ్యపడనేరదని ఒకవేళ సనాతనులు చెప్పుచో దేశకాలపరిస్థితులనుబట్టి ధర్మములు మారుచుండునని ఎంచవలసియుండును. కాని అన్ని కాలములకును, అన్ని దేశములకును ఒకేధర్మము అనునర్థించునని సనాతనులు కావించుచున్న పిడివాదమునందుగాని, వారు ఇతరులకు అనవసరముగ మాపించుటకు పూనుకొనుటయందుగాని అర్థమేమియును లేదు. సనాతనులకిప్పుడు అవసరమువచ్చినదని చెప్పి (1) రా మిడివలలో నిషేధించిన సముద్రయానము నిషేధము వారంగీకరించలేదా?

(2) మేమల్సరి, తమచే నిడివరకు త్రోసివేయబడిన మ హ్మదీయులతో నిషేధము వారు పశ్చిమునకు పూనుకొనుచుండుట లేదా? ఈవిధముగ కాలచక్రము సనాతనులకుండ పిల్లిమొగ్గులు వేయించుచుండ అన్ని ధర్మములు సనాతనులేయనియు మార్పుకూడదనియు పిడివాదము చేయునప్పుడు వారిమాటలను ప్రజలెట్లు విశ్వసించగలరు?

కోట నాగభూషణం.

నవంకావృత్తి

రిజిష్టరు
నెంబరు

25 మాత్రలు సీపా ర్సు 2-8-0.

నిర్దేశించిన కుక్షమున గట్టిపరచుటకు సుప్రసిద్ధమైనది. ముసలితనమును, నపుంసకత్వమును తొలగించి, నవయావృత్తిని విచ్చును. సరములకు బలము కలిగించి, సంసారసృఖ మనుభవించు నటుల జేయును.

మిశ్రుత్వములు క్షాంతిగా సుంచేదము.

కా మె ట్ల క ర ణి

చెడిన సరములకు కానుకలుటకు వైభూత మందు గాల్గొంటిగా మనీషేయబడుట, ప్రసిద్ధిపొందినది.

వి. పి. చార్జి కేరు.   సీసా 1 క రు 1-0-0.

ఆనందపానాజీ ఆశ్రమం,

121   గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

శుక్రబంధు

ఎంత దుర్మలమైన వీక్షణమునైనను గట్టిపరచి ఒక్కొక్కటలోనే అదృశ్యమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్రనవ్వుమును కట్టుటలో చేరుపొంది, స్త్రీపురుషులకు నీరతికేయకమును కలిగించుటకు దీనిని వింపిన దొవ్వులలో లేదు, 25 మా.2-8-0

చందనాదివటి నెట్టు 4-0-0

దేవతాభయము కల్గెనప్పుడు, ఇష్టానుష్ఠానములను, ఆశాసంరత్న పురుష లేహ్యము చేరు దొర్లి 2-0-0

విర్యవృద్ధికి చేరువైన దొవ్వులము.

17-3   త్రిపురసుందరి వైద్యశాల.

మహేంద్రవాడ-రామసంప్రదించుటకు, సోరావెళ్ళు.

ఫోర్టు సెంటుజార్జి గెజెట్టు

17-12-29

పబ్లికేషన్

ఆర్. హ్యూము (ఫోర్టు అసిస్టెంటు సూపర్వైంటెంట్) గారు గుంటూరుజిల్లా సూపర్వైంటెంటుగాను, భాల్లబి మహమ్మదు కలీముల్లాసాహెబు చిడా సాహెబు బహదూరుగారు కర్నూలు పబ్లికేషన్లకు ఫోర్టు డిప్యూటీ సూపర్వైంటెంటుగాను నియమింపబడిరి.

ఈ క్రిందివారు మద్రాసు గవర్నరుగారికి ఎయిజీ. క్యాంపుగా నియమింపబడిరి:- (1) రెలి కల్లుల లియోనార్డు మెయిను వేరింగుటైలరుగారు (2) మేజరుడగ్లసు వాడిచోహెలుగారు (3) ఫ్రెడెరిక్స్ లియోనల్ ముల్లాలిగారు.

మిర్ ఆమీరుద్దీనుసాహెబుగారు నెల్లూరుజిల్లా సెషన్స్ జడ్జిగాను, పి. నారాయణరావునాయుడుగారు తూర్పుగోదావరిజిల్లా సెషన్స్ జడ్జిగాను, నియమింపబడిరి.

ఎం. అనంతనారాయణగారు గుంటూరుజిల్లా అసిస్టెంటు కలెక్టరుగాను.

జి. ఇ. డబ్ల్యు. హోనింగ్టనుగారు కర్నూలుజిల్లా ఎసిస్టెంటు కలెక్టరుగాను, నియమింపబడిరి.

సి డబ్ల్యు. హోనింగ్టనుగారు మద్రాసు సాబ్ డివిజన్ మెంటు రెవిన్యూ ఇన్ స్పెక్టరుగా నియమింపబడిరి

మతాఖి

ఈ క్రిందివారు వివాహముల ఫర్వీ ఫిట్లెస్ గ్రాంటుచేయుటకు లై సెన్సుపొందిరి.

1. స్టాఫ్ కెప్టెను పిట్ట దేవదాసుగారు, (నెల్లూరు.)
2. రెలి ఎడ్వైను హెర్బర్ట్ లూయీగారు. (బళ్లారి.)
3. పల్లె జేమ్సుగారు (సరికపరం.)

మార్కెట్-పురంకొలూకా, (కర్నూలుజిల్లా.)

వ్యాయశాఖ

ఈ క్రిందివారు గంజాం జిల్లాలో శ్రీకాకుళమునకు చెంది మేజిస్ట్రేట్లుగా నియమింపబడిరి.

- (1) జోన్నల వెంకట రత్నం నాయుడుగారు.
- (2) ఆర్కే వెంకట శాస్త్రిగారు.

పబ్లికేషన్-సౌఖ్య

ఎం. ఎస్. తిరుమలయ్యగారు వాల్తేరు ఫర్మిలలోవేరి సీ కల్టుం డివిజనుకు ఎగ్జిక్యూటివు యింజనీరుగాను ఏ. ఎస్. రామలింగంగారు వాల్తేరు ఫర్మిలలో కోరాపుట్టి డివిజనుకు ఎగ్జిక్యూటివు యింజనీరుగాను.

ఓ. ఆర్. నారాయణ స్వామయ్యగారు ధవళేశ్వరం ఫర్మిలు గోదావరి పశ్చిమ డివిజనులో ఏటూరు పబ్లికేషన్ డివిజనుకు ఎసిస్టెంటు యెగ్జిక్యూటివు యింజనీరుగాను, నియమింపబడిరి.

స్థానిక స్వపరిపాలనాశాఖ

ఆర్. కృష్ణారావుగారు చిత్తూరుజిల్లా మెడికల్ ఆఫీసుగాను, గవర్న మెంటు హెడ్ క్వార్టర్స్ ఆఫీసు సూపర్వైంటెంటుగాను నియమింపబడిరి.

హెచ్. ఆర్. సదాశివరావుగారు రాజమండ్రి సెంట్రలు జైలు సివిలు సర్దుసగా నియమింపబడిరి.

ఈ క్రిందివారు ఆయాస్థలములకు గౌరవ మెడికల్ ఆఫీసుగా నియమింపబడిరి.

- (1) ఆర్. ఆర్. మల్లాడ గారు గవర్న మెంటు ఆఫీసు ఆటోని.
- (2) ఏ. వరహింహం గారు గవర్న మెంటు ఆఫీసు రాజమండ్రి.
- (3) జి. వెంకటసుబ్బారావుగారు, గవర్న మెంటు ఆఫీసు త్రి తేనారి.

బరంపురం మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలుకు ఎర్నెస్టు కాటను గారు కౌన్సిలరుగా ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి.

విశాఖపట్నం మెడికల్ కాలేజీలో ఓ. నాయననుగారు ఎనాటమీ ప్రొఫెసరు, డి. వెంకటరమణం గారు ఎనాటమీ అసిస్టెంటు ప్రొఫెసరుగాను, వి. పేరరాజుగారు ఎనాటమీ సీనియరు డిపూర్టీ ప్రొఫెసరుగాను 1929 జూలై 20 తేదీనుండి పంపబడు 28 తేదీవరకును నియమింపబడిరి.

విశాఖపట్నం జిల్లాబోర్డుకు మంగయ్యవంతులు, కట్టి కృష్ణమహాయుగారు, విజయనగరం రెబుకాబోర్డు చేరకు, గుంటూరుజిల్లాబోర్డుకు చెరు మల్లారాజుగారు రాజేపల్లి రాధాకృష్ణారెడ్డి చేరకు, విశాఖపట్నం జిల్లాబోర్డుకు పి. వీణారావుగారు చంతులగారు ఫార్మసీపురం కాలూకాబోర్డు చేరకు, పశ్చిమగూడల బోర్డుకు చేరిరి.

రాష్ట్ర చిన్న రాష్ట్రం ఏ నమ్మి,
రాయల్ నమ్మి, కడియం, రాష్ట్ర గోడ - చిన్న

1 శేరు రూ 1-12 0
5 శేరు రూ 7-8-0

సామాజికసంజీవి.

(రిజిస్టరు)
1 శేరు రూ 1

84 చెట్ల పిడుగులు ఆపునేయి కలిపిన లేహ్యము. మేహపాదలకు సనాయి, స్త్రీల శుశుమన్యధులకు ఆ హిమము
దీర్ఘ ఉడుకులకు, శుక్లవర్ణము, చర్మవ్యాధులకు, స్త్రీల ఋతువ్యాధులకు గ్యారంటీ.
ఎ. మున్. రావు, ఆంధ్ర మెడికల్ స్టోర్సు, రామానాయుడు పేట, మచిలీపట్నం, కృష్ణాజిల్లా

మోక్షగుండరామాయణము

యక్షగానము, హరికథ, 6 కాండములు గల సంపూర్ణరామాయణము. పద్యములు
పాటలు, కీర్తనలు, మెట్లు, తొవరాలు అన్ని శుభకార్యములలో పాడవచ్చును. హరిభక్తులకు,
స్త్రీపురుషులకు ఉపయోగము. 422 పుటల క్యాలికో బైండు. రూ 2-8-0. 208

ప్రౌఢశపురాణసారము

పదునెనిమిది పురాణములు 4 భాగములుగ సులభశైలిని వచనములో కథలవలె వండిత,
పామర, స్త్రీ, పురుష, బాలబాలికలకు ఉపయోగించునట్లు వ్రాయబడినవి. వెల భాగము 1-కి
రూ 1-0-0 నాల్గుభాగములుగల సంపూర్ణగ్రంథము. క్యాలికో బైండు, వెల రూ 4-8-0.
143-3 ఈదర వెంకయ్యనంతులు ప్రొప్రైటరు రామా అండు కో, ఏలూరు.

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పు వాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో "ఇండియాలో" నెల్లను
మొదటివారిని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు సలీసుగా చిక్కును.

ఒకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవాడు, మా రంగునూలు వినా, మరి
యితర రకములను ముట్టరు. 130

శాషిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

మలయచందనము

గనేరియా (నెగ)కు కురారము, 3 పూట్లలో గుణము కలుగును
అవేకయోగ్యతాప్రకరణ పొందినది. వెల డబ్బీ 2-4-0 దీని కనుపానం చందనములకు బొమ్మ 8-0-0 రెండును ఖర్చులతో 5-12-0

సుధాసారము, సవాయికి రాజ్ఞోపధము. సీసా 4-0-0

102-1

గంధర్వశాస్త్రసే, రాయమము, గోదావరిజిల్లా

72

Price Annas 10 only
AMRUTANJAN DEPOT
MADRAS & BOMBAY.

దుర్గామెడికల్ హాల్

గవర్నరు పేట, బెజవాడ.

గనేరియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదురును

(1) ఈమందు సెగకోగములను నివారించి మూత్రము
నిడుచునప్పుడు గలగు. పొట, మంట, చుట్టము యింట్లోను
లతోను పిచ్చికారితోను నిమిత్తములేకుండా తప్పక కుదుర్చును.
సీసా 1-కి రూ 8-0-0.

మూర్చారిత్రము

(2) ఈమందు యెటువంటి మూర్చలైనను యెన్నిసం
శ్చరములనుండియున్న మూర్చలైనను గ్యారంటీగా కుదుర్చును.
నెలకు సరిపావుమందు రూ 8-0-0.

పాడలకు తైలము

131

(3) ఈ తైలము తైలపాడలనే గాక యితరవిధములైన
పాడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గడ్డి, కర్పాటి
మొదలుగాగల అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మ
మును మామూలుస్థితికి మార్చును. డబ్బీ 1 కి రూ 1-0-0.

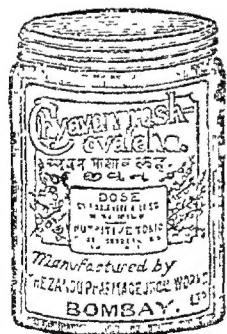
* గుంటూరు జిల్లాకు యొకెట్టు: ఇండియన్ యిండ
స్ట్రియట్ హోము గుంటూరు.

ఏ జెంటిల్ కావలెను.

131

దగ్గు, జలుబు, రొమ్ముపడిసెము, గొంతురాచుట, ఉబ్బసము, తయము మున్నగు కఠిన వ్యాధులకు

జిండుగారి చ్యవనప్రాసావలేహ్యమును వాడుడు

ఆయుర్వేదమునందు దీనిని సమానరాహిత్యముని మిక్కిలి ప్రోద్బలించినది. శరీరమునకు పుష్టిని కలిగించును. ఇది
నకల వ్యాధులను మాన్పుటయేగాక దగ్గులకు రానివ్వక ఆపును. ముఖ్యము సర్వావయములను బలపరచుననే విషయము
బహుకాలముగా నిరూపింపబడినది.

ధర:—1 పాను బుడ్డి రూ. 2-8-0, 1/2 పాను బుడ్డి 1-5-0, 1/4 పాను బుడ్డి అ 13.

సాంపిలు బుడ్డి 1-కి అణాలు 2. తపాలుచాక్ల ప్రత్యేకము.

Manufactured by

THE ZANDU PHARMACEUTICAL WORKS Ltd. BOMBAY 14.

మదరాసు రాజధాని సోల్ ఏజెంట్లు:— దామోదర అండు కంపెనీ, 78, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

అనంతపురం, కె. రామకృష్ణమాచార్యులుగారు
కడప, జి. నరసింహయ్యగారు

నరసరావుపేట, పి. వి. సుబ్బరామయ్యగారు
తెనాలి, కృష్ణా ఫ్యాకొసిస్టోర్సు

నర్సాపూరు, వై. సత్యనారాయణగారు
గుంటూరు, సి. హెచ్. రామకృష్ణమూర్తిగారు

సదస్వతీపవరేత్తెనేరాజమండి

అన్ని విధములగు అచ్చు పనులు, బైండుపనులు చేయబడును.